

OVTARJEVE

NOVICE

Časopis osrednjih Slovenskih goric

LETO XIII | 29. JANUAR 2021 | ŠTEVILKA 1 (123) | CENA: 1,70 €

Poština plačana pri pošti 2000 Maribor

IZ VSEBINE Ovtarjevih novic

o Kaj nam prinaša sedmi protikorona paket?	2
o Pomembne naložbe v modernizacijo cest v Benediktu	4
o Javna razprava o predlogu občinskega proračuna Občine Cerkevnik	5
o V Lenartu prvi cepljen nadškof msgr. Dr. Franc Kramberger	6
o Na Sveti Ani bodo uredili doživljajsko učno pot štrka Jožka	7
o V Sveti Trojici bo letos zgrajena Trojiška promenada	7
o Jurovska občina bo nadaljevala z investicijami v cestno infrastrukturo	8
o Dogodki in dogajanja	9
o Znanje za razvoj, zdravje	11
o Z naravo za naravo, za ohranjanje spominov	14
o Med ljudmi, s potovanj po svetu	15
o Kultura	17
o Šport, razvedrilo	19
o LAS Ovtar	20

Zima v Slovenskih goricah že nekaj let krepko varčuje s snegom. Kljub temu pa nam je januar naklonil nekaj snežink, ki so poskrbele za boljše razporeženje. Foto: Gašper Vrabel

Covid 19 v občinah v osrednjih Slovenskih goricah

Od začetka epidemije 4. marca lani do 20. januarja letos je bilo po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIZJ) v Občini Benedikt z novim korona virusom skupaj okuženih 185 občanov in občanov, v Občini Cerkevnik 153, v Občini Lenart 803, v Občini Sveta Ana 169, v Občini Sveta Trojica 169 in v Občini Sveti Jurij v Slovenskih gori-

cah 204. V šestih občinah v upravni enoti Lenart je bilo dotlej torej skupno okuženih 1683 občanov in občanov.

V Sloveniji je bilo do takrat z novim koronavirusom skupno okuženih 154.306 ljudi. 20. januarja je bilo v Sloveniji aktivno bolnih 19.514 ljudi, cepljenih proti covidu 19 pa blizu 48 tisoč.

T. Kšela

Epidemija podaljšana še za dva meseca

Vlada je z odlokom podaljšala epidemijo boleznimi covid 19 še za dva meseca oziroma 60 dni. Veljati je začel 17. januarja, z njim pa je vlada podaljšala

epidemijo na celotnem ozemlju Republike Slovenije, saj se število na novo obolelih še v nobeni regiji ni zmanjšalo pod kritično mejo.

T. Kšela

Tudi lepo vreme včasih ni dovolj, da bi se ljudje odpravili na sprehod in sveži zrak. Pogled z Maistrovega stolpa na Zavrhu razkrije prazne poti in ceste na tej tradicionalno privlačni destinaciji, saj se je število pohodnikov v zadnjih mesecih tudi drugje zelo zmanjšalo. Foto: Danijel Zorko

Precepili naj bi vsaj 70 odstotkov prebivalcev

Predsednik vlade Janez Janša in direktor Nacionalnega inštituta za javno zdravje Milan Krek sta na novinarski konferenci sredi januarja predstavila načrt cepljenja proti covidu 19 v Sloveniji. Kot je dejal Krek, si v Sloveniji želimo, da bi se proti bolezni covid 19 cepilo vsaj 70 odstotkov prebivalcev. V Sloveniji so začeli cepiti najprej oskrbovance in zaposlene v domovih za starejše ter zdravstveno osebje. Prednost pri cepljenju imajo ranljive skupine, med njimi tudi starejši od 80 oziroma od 60 let.

Po besedah predsednika vlade ima Slovenija doslej zagotovljenih za letošnje leto že preko 2 milijona odmerkov cepiva proti covidu 19, kar zadošča za cepljenje enega milijona in sto tisoč ljudi. Gre za cepiva Pfizerja in Moderne, ki jih bodo omenjeni podjetji v Slovenijo dostavile do konca leta. Poleg tega pa ima Slovenija pri treh drugih proizvajalcih naročene še dodatne količine cepiv, ki pa še nimajo odobritve pristojne evropske medicinske komisije. Slovenija je cepiva proti covidu 19 naročila v skupnem javnem naročilu, ki ga vodi Evropska komisija.

Krek je posebej poudaril, da so cepiva proti covidu 19 varna, saj lahko cepivo začnejo

V Sloveniji so začeli najprej cepiti oskrbovance in zaposlene v domovih za starejše, zdravstveno osebje in rizične skupine. Foto: Arhiv ZD Lenart

uporabljati šele po tem, ko ga odobri agencija za zdravila, kar zagotavlja najvišjo kakovost cepiva. Ob tem je Krek dejal, da smo prva generacija, ki je zahvaljujoč razvoju znanosti tako hitro dobila cepivo proti epidemiji, ki človeštvo spremljajo že vso zgodovino. Nekaterih boleznih, denimo črnih koz, brez uporabe cepiv ne bi nikoli izkoreninili.

Direktor Nacionalnega inštituta za javno zdravje je vse pozval, naj kljub cepljenju še naprej upoštevajo priporočila: ohranjanje razdalje, nošenje mask v zaprtih prostorih, pogosto umivanje rok in druge.

T. Kšela

Kaj nam prinaša sedmi protikorona paket?

Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 oziroma sedmi protikorona paket je bil sprejet konec leta 2020 na 55. izredni seji Državnega zbora Republike Slovenije.

Glavni cilj zakona je omiliti in odpraviti posledice Covid-19 na področje gospodarstva, dela in delovnih razmerij, socialnega varstva ter zdravstvenega varstva. Finančni učinek sedmega protikorona paketa po ocenah Ministrstva za finance znaša okoli 550 milijonov evrov. Več o tem si lahko preberete na strani 2.

Uredništvo

Sedmi paket ukrepov za omilitev posledic epidemije covid 19

Zadnji dan minulega leta je stopil v veljavo »Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije covid -19« imenovan tudi sedmi protikoronski zakon. Za izvedbo ukrepov bo država namenila predvidoma 550 milijonov evrov. Pomoč

bo namenila mnogim kategorijam prebivalstva, ki so zaradi epidemije prizadete. Zato, da bi lahko vsakdo pogledal, kakšna pomoč mu morebiti pripada in kaj mora zanjo storiti, opozarjamo na nekatere ukrepe, ki bodo vplivali na prebivalce Slovenskih goric.

Dodatek za upokojece

V skladu s tem zakonom so upokojeenci s pokojninami do 714 evrov 11. januarja prejeli dodatek. Tisti s pokojninami do 510 evrov so prejeli dodatek v višini 300 evrov, s pokojninami od 510,01 do 612 evrov so prejeli 230 evrov in s pokojninami od 612,01 do 714

evrov prejeli 130 evrov.

Do dodatka so upravičeni tudi uživalci poklicnih pokojnin in prejemniki invalidskih nadomestil s stalnim prebivališčem v Sloveniji, če njihovo nadomestilo ni višje od 714 evrov.

Dodatek za zaposlene z nizkimi dohodki

Zaposleni, ki delajo, in njihova zadnja plača ni preseгла dvakratnika minimalne plače, so upravičeni ob plači dodatka v višini 200 evrov, ki jim ga bo izplačal delodajalec ob plači za december 2020. Dodatek je oproščen

plačila davkov in prispevkov. Delodajalcu po bo država ta strošek povrnila. Ukrep ne velja pri zaposlenih pri uporabnikih državnega in občinskih proračunov.

Začasno nadomestilo plače zaradi izgube zaposlitve iz poslovnega razloga

Brezposelni, ki ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev denarnega nadomestila za brezposelnost in jim je pogodba o zaposlitvi prenehala do 18. oktobra iz poslovnega razloga ali zato, ker je bila sklenjena za določen čas, so

do konca epidemije upravičeni do začasnega denarnega nadomestila plače v višini 513,64 evra. Nadomestilo se uveljavlja s pisno vlogo na Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje najkasneje v 30 dne po preklicu epidemije.

150 evrov dodatka za študente

Študenti bodo do konca januarja prejeli dodatek v višini 150 evrov. Dodatek je opro-

ščen plačila dohodnine.

Solidarnostni dodatki za otroke, večje družine in novorojence

Eden od staršev bo za vsakega otroka starega do 18 let, ki živi v Sloveniji, prejel enkratni solidarnostni dodatek v višini 50 evrov. Starši, ki ne prejema otroškega dodatka, morajo oddati vlogo do 31. januarja. Od januarja do konca epidemije bo za 100 evrov višji tudi dodatek za nego otroka ki se v zvišani vrednosti poračuna tudi za tri mesece nazaj. Do konca epidemije je povišan tudi letni dodatek za

velike družine. Družine s tremi otroci bodo prejele 100 evrov več, družine s štirimi in več otroci pa 200 evrov več. Za novorojence, ki so se oziroma se bodo rodili v času od 1. januarja lani (leta 2020) do enega leta po koncu epidemije, bodo dobili enkratni solidarnostni dodatek v višini 500 evrov. Izplačilo bo izvedeno po uradni dolžnosti, zato ni potrebno vložiti vloge.

Dodatek za kmete z nizkimi prejemki

Kmetje z nizkimi prejemki, ki so starejši od 65 let in njihovi obdavčljivi prihodki leta 2019 niso presegli mesečno 591,20 evrov ter

niso prejeli dodatka za upokojece, bodo prejeli 150 evrov dodatka. Vlogo morajo poslati do 31. januarja na ministrstvo za kmetijstvo.

Izvajalec lahko občasno delo v kmetijstvu opravlja letos 150 dni

Izvajalec začasnega in občasnega dela v kmetijstvu lahko v letu 2021 opravlja to delo

neprekinjeno ali prekinjeno največ 150 dni.

Mesečni temeljni dohodek za verske uslužbence

Verski uslužbenci bodo za oktober, november in december 2020 prejeli mesečni temeljni dohodek v višini 700 evrov.

Verskim uslužbencem, ki bodo preko

eDavkov vložili izjavo do 31. januarja 2021, bo finančna uprava temeljni dohodek nakazala do 10. februarja.

Pomoč gasilcem

Prostovoljna gasilska društva so upravičena do nadomestila izpada sredstev zaradi epidemije. Prostovoljna gasilska društva 1. kategorije bodo dobila 2.000 evrov, 2. kategorije 3.000 evrov, 3. kategorije 3.500 evrov, 4. kategorije 4.000 evrov in 5. kategorije 4.500

evrov. Postopke za izplačilo bo izvedla Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Veljavnost zdravniških spričeval operativnih gasilcev, ki jim je veljavnost potekla leta 2020, je zakon podaljšal do 30. septembra 2021.

Zvišanje urne postavke za zaposlene v bolnišnicah in domovih za starejše

Zakon je zvišal urne postavke zaposlenim v bolnišnicah in domovih za starejše.

Sredstva za množično testiranje iz državne blagajne

Sredstva za množično testiranje se po zakonu zagotavljajo iz državnega proračuna oziroma iz sredstev pridobljenih iz Evropske unije.

Podjetjem delno kritje fiksnih stroškov

Podjetja so upravičena do delnega kritja fiksnih stroškov. Do 1.000 evrov mesečno na zaposlenega so upravičena podjetja, ki so jim prihodki od prodaje upadali za 30 do

vkjučno 70 odstotkov, do 2.000 evrov na zaposlenega pa podjetja, ki so jim prihodki od prodaje upadali za več kot 70 odstotkov.

Posojila za najbolj prizadeta podjetja

Najbolj prizadeta podjetja lahko koristijo posebna posojila SID banke in Slovenskega podjetniškega sklada.

Odpoved pogodbe o zaposlitvi ob izpolnitvi pogojev za starostno upokojeitev

Delodajalec lahko delavcu, ki izpolnjuje pogoje za pridobitev starostne pokojnine, odpove pogodbo o zaposlitvi brez navedbe utemeljenega razloga. Za starostno upokojeitev mora imeti zavarovanec najmanj 65 let in do-

polnjenih najmanj 15 let zavarovalne dobe ali 60 let in 40 let pokojninske dobe. Odpovedni rok je 60 dni, delavcu pa pripada odpravnina po kriterijih, ki veljajo za odpoved zaposlitve zaradi poslovnega razloga.

Poslovodstvo ni dolžno vložiti predloga za stečaj

Če je dolgoročno plačilna nesposobnost podjetja posledica epidemije, poslovodstvo ni dolžno vložiti predloga za začetek stečajnega

postopka. Ukrep velja do 31.3.2021 in ga vlada s sklepom lahko podaljša za šest mesecev.

Pomoč za izvedbo hitrih testov

Podjetja in podjetniki samostojni podjetniki so upravičeni do pomoči za izvedbo hitrih testov v višini 40 evrov na zaposlenega. Vlogo morajo dati do konca januarja 2021 preko

eDavkov. Do pomoči za nakup testov so upravičene tudi športne zveze za športnike in tekmovalno osebje na višjih ravneh tekmovanj.

T. Kšela

Razpis za brezplačno dodelitev zaščitnih mask

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije kot izvajalec javnega poziva v imenu Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo **poziva samozaposlene in mikro podjetja** z od enega do štirih zaposlenih k oddaji vloge za dodelitev brezplačnih zaščitnih mask.

Namen in cilj javnega poziva sta razdelitev kvote 5 milijonov zaščitnih mask za splošno uporabo brez certifikata za omogočitev poslovanja s ciljem preprečitve širjenja okužbe s COVID-19. Upravičeni boste zaščitne maske prevzeli osebno na območni obrtno-podjetniški zbornici, kjer ste na dan 31. 12. 2020 imeli sedež podjetja. V okviru tega javnega poziva lahko vsak upravičenec zaščitne maske prejme le enkrat. Zaščitne maske se bodo razdeljevale do porabe.

Vloge se lahko oddajo preko spletne strani www.ozs.si/maske, kjer lahko najdete tudi vse ostale informacije o razpisu.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

Spremembe gradbenega zakona

Predvidene spremembe gradbenega zakona, ki jih pripravljajo na Ministrstvu za okolje in prostor in ki so trenutno v medresorskem usklajevanju, sprožajo v občinah številne razprave.

Osnutek sprememb zakona med drugim predvideva nov način plačevanja komunalnega prispevka, čemur v večini občin nasprotujejo, saj se je sedanja ureditev, ko je plačilo komunalnega prispevka pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja, izkazala za dobro in učinkovito.

V občinah nasprotujejo tudi, da bi občinske inšpekcije poleg dosedanjih pristojnosti (nadzor nad enostavnimi objekti) prevzele še nadzor nad nezahtevnimi objekti. Razlogov za to je več: občinske inšpekcije so že sedaj kadrovsko podhranjene in preobremenjene, za občinske inšpektorje ni zahtevana gradbena izobrazba, ob širitvi pristojnosti država občinskim inšpekcijam ne zagotavlja dodatnih finančnih sredstev itd.

Predlog sprememb gradbenega zakona naj bi vlada izoblikovala v kratkem ter ga poslala v razpravo in sprejem v državni zbor.

T. Kšela

S pomočjo javne najemniške službe do več neprofitnih najemnih stanovanj

Vlada je določila predlog sprememb in dopolnitev stanovanjskega zakona ter ga poslala v sprejetje po rednem postopku v Državni zbor. Če bodo poslanci novega zakona sprejeli, bomo v Sloveniji dobili javno najemniško službo, s pomočjo katere se bo na trgu nepremičnin povečalo število neprofitnih najemnih stanovanj, ki jih trenutno primanjkuje po vsej državi.

Pomanjkanje neprofitnih najemnih stanovanj najbolj občutijo mlade družine, socialno šibki in vsi drugi, ki si ne morejo privoščiti najema stanovanja po cenah na prostem trgu. V številnih krajih pa primanjkuje tudi prostih stanovanj, ki se oddajajo po tržnih cenah – pa ne zato, ker primanjkuje nepremičnin, temveč zato, ker so neustrezno zasedene. V marsikateri veliki hiši ali stanovanju živi po sili prilike sam starejši par ali celo ena sama upokojenka oziroma upokojenec, medtem ko se številne večje in mlajše družine stiskajo v manjših stanovanjih. Ta problem želi sedaj država rešiti z ustanovitvijo najemniške službe.

Omenjena služba bo na trgu najemala stanovanja in jih oddajala v najem upravičencem. Imela bo vlogo posrednika, upravitelja in vzdrževalca najemnih stanovanj. Lastnike stanovanj, ki ji bodo svoja stanovanja prepustili za oddajanje, bo razbremenila vseh poslov in tveganj, povezanih z oddajo stanovanj, dolgoročno pa jim bo zagotavljala prejemanje rednih dohodkov.

Preko javnega najemniškega sklada bo lahko marsikateri upokojenec, ki živi v preveliki

skupini in je ne želi prodati, ker jo hrani za svoje dediče, rešil problem tako, da bo tej službi prepustil v oddajanje svoje stanovanje in od nje najel manjše in bolj primerno. Najemniška služba pa bo njegovo stanovanje po neprofitni najemni oddala kakšni mlajši oziroma večji družini.

Če bo novela zakona sprejeta v predlagani obliki, bo nosilec izvajanja javne najemniške službe postal republiški stanovanjski sklad, ki bo na podlagi stalno odprtega javnega razpisa najemal stanovanja za vsaj tri leta in jih po neprofitni najemni oddajal v podnajem za določen čas.

Predlog novele zakona med drugim prinaša novost tudi za občine, ki bodo prodajale svoja zazidljiva zemljišča, ki so po prostorskih načrtih opredeljena za gradnjo večstanovanjskih stavb. Če bo zakon v predlagani obliki sprejet, bodo morala tako zemljišče najprej ponuditi v nakup občinskemu stanovanjskemu skladu - če ta ni ustanovljen, pa državnemu stanovanjskemu skladu. Če občinski ali državni stanovanjski sklad za nakup ne bosta zainteresirana, bo morala občina zemljišče ponuditi neprofitni stanovanjski organizaciji, ki deluje na območju občine. Šele če tudi ta ne bo sprejela ponudbe, bo lahko občina zemljišče ponudila drugim kupcem na trgu.

O predlogu novele zakona bodo razpravljali poslanci v Državnem zboru, ki lahko posamezne določne še dopolnijo ali spremenijo.

T. Kšela

Ljudje in dogodki iz celega sveta

Martin Luther King, pohorski heroj Šarh, praški študent Palach

Zgodovino so krojili in krojijo številni pomembni ljudje, ki jim ni vseeno za druge manj premožne in manj izobražene. Njihovo prizadevanje je usmerjeno v mirno sožitje med različnimi ljudmi. Eden takih je bil tudi temnopolti, svobodoljubni in svetovljanski ameriški pastor Martin Luther King, ki se je rodil 15. januarja 1929 v Ameriki. Diplomiral je sociologije in teologije, iz katere je tudi doktoriral.

Že v mladosti se je odločno posvetil miroljubnemu boju za enake pravice vseh ljudi po svetu, zlasti še v ZDA, kjer so bili zlasti na jugu črnci vsestransko zatirani. Že zgodaj se je z gledoval po indijskemu miroljubnemu državniku Gandhiju.

Z družino je stalno doživljal žaljive in tudi fizične napade. Bil je priča podpisovanju zakona o državljskih pravicah in zakona o volilni pravici. Ko so na njegov dom vrgli bombo, je skoraj odnehal, potem pa je dejal, da je slišal Jezusov glas, da naj se bojuje naprej. Kingovi govori in dostojanstvo so povsod naredili velik vtis.

Med leti 1954 in 1960, ko je bil King v Alabami pastor baptistične cerkve, je postal priznani voditelj gibanja za državljanske pravice. Martin Luther King je s svojim osebnim pogumom, govorniškim darom, neomajno predanostjo in nenasiljem, odlično prispeval k napredku, ki ga je med petdesetimi in šestdesetimi leti 19. stoletja doseglo gibanje za državljanske pravice v ZDA.

Bil je kandidat za predsednika ZDA in 10. decembra 1964 pri 35. letih najmlajši moški prejemnik Nobelove nagrade za mir.

Zaradi sovraštva skrajnežev je bil King 3. aprila 1968 ustreljen na balkonu motela v Memphisu. Kingova smrt je spodbudila nemire in požige po vseh mestih ZDA. Danes je njegovo mesto v panteonu ameriških junakov neizpodbitno.

»Pohorski kralj«, ki je bil tudi Maistrov borec, je imel z ameriškim Martinom Lutrom Kingom veliko skupnega. V mislih imam seveda partizana Pohorskega bataljona med 2. svetovno vojno, narodnega heroja Alfonza Šarha, ki se je s svojimi soborci proslavil celo v tedanjem nemškem rajhu, ko je Hitler izvedel od Himmlerja, da je dva tisoč nemških orožnikov 8. februarja 1943 pobilo 69. pripadnikov partizanskega Pohorskega bataljona, ki je za Nemce predstavljal komaj dobro četo.

Kmet Šarh ni bil komunist, pač pa izjemno zaveden Slovenec, ki je soborce opozarjal, naj se ne zgledujejo po ruskem komunizmu in da je najbolj pomembna za-

vest o Slovencih kot narodu, ki se morajo znebiti nemške okupacije, da jih ne bodo okupatorji izgnali iz rodne zemlje.

O Pohorskem bataljonu sem napisal radijsko igro, v kateri je govor predvsem o medsebojnih odnosih med borci, ki jih pripadnica bataljona, Linka Ksela, ki je bila v času boja na terenu, omenja kot zgledne.

Bataljon je bil organiziran kot prava vojaška enota, ki je dolgo obvladovala Pohorje. V novembru in decembru 1942 je izvedel več kot sto akcij, življenje pa je potekalo v skladu z vojaškimi pravili. Učili so se razstavljanju in sestavljanju mitraljez in drugo orožje. V bataljonu je vladala železna disciplina, kljub temu pa je bilo vzdušje sproščeno. Ob večerih so se zbirali ob tabornih ognjih in se pogovarjali o dotodanjih bitkah, tudi na Dolenjskem in Štajerskem. Bataljon je imel tudi ženski vod, ki ga je vodila narodna herojinja Pavla Mede Katarina. Linka, ki je pred leti umrla. Rada se je spominjala vedrega komisarja mladega fanta Rajka, ki je na pohodih recital tudi partizanske pesmi. Človeško topel, čeprav strog, je bil komandant Rudolf Mede Grog, spominjala pa se je tudi seveda Šarha, ki je skupaj s tremi otroki padel na Pohorju.

Leta 1955 je bil kot eden vrhuncev hladne vojne ustanovljen Varšavski pakt. Leta 1956 je Sovjetska zveza zadušila vstajo na Madžarskem, isto leto pa so vdrle na Češkoslovaško čete Varšavskega pakta (razen Romunije). Čehi so se bolj ali manj mirno upirali ruskim tankom, svetla izjema je bil mlad češki študent Jan Palach, ki se je na Vaclavskem trgu sredi Prage 16. januarja 1969 polil z bencinom in zažgal, kar je odmevalo po vsem svetu.

Vedelo se je, da bo slej ko prej prišlo do razpada Varšavskega pakta, ostal pa je NATO pakt, v katerega se je včlanila tudi Slovenija.

Predstavil sem tri domoljube in borce za svobodo iz treh dežel, tudi iz Slovenije, ki imajo veliko skupnega. Niso se hoteli pokoriti nevzdržnim razmeram in nasilju: v Ameriki predvsem proti kršenju človekovih pravic črncev, v Evropi pa proti razmeram, ki sta jih povzročala nasilje in fašizem.

Zlasti mlade generacije so začele tudi na vzhodu utirati demokratične poti, vendar je svet še vedno poln nasilja in kratenja človekovih pravic.

Tone Štefanec

Tone Štefanec

(zdravstveni dom) in gospodarstva (industrijska cona, številna podjetja, upravno središče). Zato je primerna prometna infrastruktura na področju zelene mobilnosti izredno pomembna za tamkajšnje občane in občanke.

Z ukrepi v okviru projekta želimo na področju kolesarjenja izboljšati pogoje za kolesarjenje, povečati delež kolesarjenja, povečati prometno varnost ter varnosti kolesarjev.

Na osnovi potrjenega DIIP v letu 2018 je RASG d.o.o. kot nosilec projekta obravnavani projekt predlagala za vključitev v Dogovor za razvoj Podravske regije (DRR), ki hkrati pomeni pot do odobritve sofinancerskih sredstev po postopku neposredne potrditve operacije. Projekt je bil v DRR vključen.

Zaradi obsežnosti projekta, zahtevnosti postopkov in časovnih omejitev za pridobitev in koriščenje evropskih sredstev, so se občine odločile projekt razdeliti na dve fazi, kot je ponazorjeno v priloženi sliki. Z izvedbo prve faze bodo občine lahko počrpale razpoložljiva sofinancerska sredstva. V prvi fazi, katera bo zaključena v letu 2023, je predvidena izvedba okoli 60 km lokalnih kolesarskih povezav in dodatnih 25 km v okviru državne kolesarske mreže. Vrednost lokalnih kolesarskih povezav je ocenjena na 15 mio EUR, od tega je predvidena pridobitev okoli 11 mio EUR sofinanciranja na podlagi Dogovora za razvoj regije, kjer lahko občine za ta projekt pridobijo 80 % iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in 20 % iz proračuna Republike Slovenije. Ostala sredstva za izvedbo projekta zagotovijo občine. Vrednost državne kolesarske mreže v prvi fazi je ocenjena na 5 mio EUR, ki jih bo zagotovila Direkcija RS za in-

frastrukturo. V drugi fazi, v obdobju od leta 2023 do 2027, je predvidena izvedba še dodatnih 12 km lokalnih kolesarskih povezav in 30 km državne kolesarske mreže.

V letu 2020 je Razvojna agencija Slovenske gorice d.o.o. koordinirala aktivnosti v zvezi z izdelavo projektne dokumentacije in izvedbe javnih naročil za recenzijo projektne dokumentacije in koordinacije aktivnosti v okviru projektne dokumentacije in njene recenzije. Investicijska dokumentacija je potrjena s strani občin in izdelana na ravni Investicijskega programa in Predinvesticijske zasnove. Izvajali smo usklajevanja z Ministrstvom za infrastrukturo in Direkcijo RS za infrastrukturo ter sodelovali pri zagotavljanju sredstev sofinanciranja v okviru Dogovora za razvoj regij. Hkrati je izdelavo projektne dokumentacije so občine pridobile pravice za posege v zemljišča.

Projektne dokumentacije s potrebnimi soglasji ter njena recenzija po vseh trasah je v zaključku. V tem trenutku Razvojna agencija Slovenske gorice d.o.o. pripravlja vloge za neposredno potrditev operacije in odobritev sredstev sofinanciranja EU. Za trase DRR bodo oddane 4 vloge, kar omeni razdelitev operacije na 4 projekte in sicer po trasah: (1) Benedikt-Lenart (2) Trate-Sv. Ana-Lenart (3) Trnovska vas-Vitomarci-Cerkvenjak-Osek Sv. Trojica-Lenart Porčič (4) Sv. Trojica-Radehova-Lenart; Sp. Voličina-Lormanje-Lenart; Šentilj/Pesnica-Jarenina-Vosek-Pernica-Jurovski Dol-Lenart; Pernica-Lenart. Do konca januarja 2021 morajo biti za projekte oddane vloge na Ministrstvo za infrastrukturo (MZI).

Srečko Aleksander Padovnik, RASG d.o.o.

Omilili so pravila za oddajanje vlog za socialne pomoči

Ministrstvo za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti je objavilo terminski plan izplačil socialnih transferjev v letošnjem letu.

Z ministrstva so sporočili, da so v času epidemije omilili pravila oddajanja vlog na centrih za socialno delo. Stranke lahko vloge oddajo tudi po navadni elektronski pošti brez kvalificiranega podpisa ali v izjemnih primerih preko telefona. Strokovni delavci ter delavke upravičencem zagotavljajo pomoč pri izpolnjevanju in oddaji vloge.

Po navedbah ministrstva poteka delo na centrih za socialno delo nemoteno, vendar z omejitvami, ki izhajajo iz priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Vsakdo v stiski lahko dostopa do pomoči preko telefona, elektronske pošte ali tudi po dogovoru osebno. Dejstvo je, da v času epidemije številni potrebujejo pomoč, pa ne samo materialno, temveč tudi psihosocialno zaradi težav v duševnem zdravju, ki so v zadnjem času v porastu.

T. Kšela

Prebivalstvo občin v osrednjih Slovenskih goricah v številkah

V osrednjih Slovenskih goricah prebiva blizu 20 tisoč prebivalcev

Po najnovejših podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je imela 1. julija 2020 Občina Benedikt 2.611 prebivalcev, Občina Cerkvenjak 2.170, Občina Lenart 8.532, Občina Sveta Ana 2.298, Občina Sveta Trojica 2.161 in Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah 2.096 prebivalcev.

Skupno je imelo šest občin v upravni enoti Lenart 1. julija lani 19.868 prebivalcev. Slovenija je imela takrat 2.100.126 prebivalcev.

V vseh občinah v osrednjih Slovenskih goricah več moških kot žensk

V vseh šestih občinah v upravni enoti Lenart je bilo lani sredi leta po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije med prebivalci več moških kot žensk.

Med prebivalci osrednjih Slovenskih goric 4.751 zaposlenih in 509 kmetov

V Občini Benedikt je bilo po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije lani med vsemi prebivalci delovno aktivnih 449, od tega 310 zaposlenih in 67 kmetov. V Občini Cerkvenjak je bilo 400 delovno aktivnih prebivalcev, od tega 239 zaposlenih in 50 kmetov. V Občini Lenart je bilo 4.032 delovno aktivnih prebivalcev, od tega 3.676 zaposlenih in 135 kmetov. V Občini Sveta Ana je bilo delovno aktivnih 337 prebivalcev, od tega

169 zaposlenih in 122 kmetov. V občini Sveta Trojica je bilo delovno aktivnih 296 prebivalcev, od tega 198 zaposlenih in 58 kmetov. V Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah je bilo delovno aktivnih 298 prebivalcev, od tega 159 zaposlenih in 77 kmetov. Skupaj je bilo med prebivalci osrednjih Slovenskih goric torej 4.751 zaposlenih in 509 kmetov.

Med prebivalci osrednjih Slovenskih goric 489 samozaposlenih (brez kmetov)

V Občini Benedikt je bilo po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije lani samozaposlenih oseb (brez kmetov) 72, v Občini Cerkvenjak 57, v Občini Lenart 221, v Občini Sveta Ana 46, v Občini Sveta Trojica 40 in v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah 53. Skupaj je bilo torej med prebivalci v osrednjih Slovenskih goricah 489 samozaposlenih brez kmetov.

V osrednjih Slovenskih goricah preko 4.000 upokojevcev

V Občini Benedikt je bilo po podatkih Zaveda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) decembra 2019 422 upokojevcev, od tega 304 starostnih. Povprečna starostna pokojnina je znašala 575 evrov oziroma 77,8 odstotka povprečne slovenske starostne pokojnine.

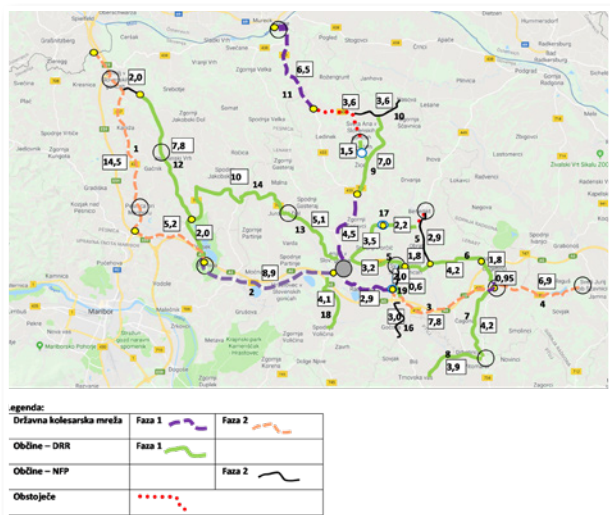
V Občini Cerkvenjak je bilo 352 upokojevcev, od tega 227 starostnih. Povprečna starostna pokojnina je znašala 515 evrov oziroma 69,6 od-

Kolesarske povezave na območju ORP Slovenske gorice

Razvojna agencija Slovenske gorice d.o.o. (RASG d.o.o.) koordinira aktivnosti in nudi administrativno-tehnično podporo občinam v projektu »Kolesarske povezave na območju ORP Slovenske gorice«. V projekt je vključenih 11 občin: Benedikt, Cerkvenjak, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij ob Ščavnici, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Trnovska vas in Šentilj. Ključni deležnik v projektu pa je tudi Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI), ki se je dodatno zavezala izvesti del projekta, ki se nanaša na državno kolesarsko mrežo.

Cilj je izgradnja kolesarske povezave, ki smiselno povezuje občine v okviru ORP Slovenske gorice. Prav Lenart, kot uprav-

no središče tega dela Slovenskih goric, predstavlja končni cilj dnevni migrantov, bodisi na področju šolstva (vrtci, šola, ...), zdravstva

Grafični prikaz poteka kolesarskih tras po fazah. Vir: RASG

stotka povprečne slovenske starostne pokojnine.

V Občini Lenart je bilo 1.997 upokojencev, od tega 1.503 starostnih. Povprečna starostna pokojnina je znašala 652 evra oziroma 88,2 odstotka povprečne slovenske starostne pokojnine.

V Občini Sveta Ana je bilo 417 upokojencev, od tega 287 starostnih. Povprečna starostna pokojnina je znašala 502 evrov oziroma 67,8 odstotka povprečne slovenske starostne pokojnine.

V Občini Sveta Trojica je bilo 472 upokojencev, od tega 320 starostnih. Povprečna starostna pokojnina je znašala 590 evrov oziroma 79,7 odstotka povprečne slovenske starostne pokojnine.

V Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah je bilo 393 upokojencev, od tega starostnih 280. Povprečna starostna pokojnina je znašala 536 evrov oziroma 72,5 odstotka povprečne slovenske starostne pokojnine.

Skupaj je bilo decembra 2019 v šestih občinah v osrednjih Slovenskih goricah 4.053

upokojencev. Povprečne starostne pokojnine so se gibale od 502 evra v Občini Sveta Ana do 625 evrov v Občini Lenart. Povprečne družinske in vdovske pokojnine pa so se gibale od 308 evrov v Občini Sveta Ana do 429 v Občini Lenart.

V povprečju ima najmlajše prebivalstvo Občina Benedikt

Med vsemi šestimi občinami v osrednjih Slovenskih goricah po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije so v povprečju najmlajši prebivalci v Občini Benedikt. 1. julija leta 2020 so bili v povprečju stari 39,2 let. Povprečna starost prebivalcev Občine Cerkevjak je bila 41,1 let, Občine Sveta Ana 42,2 let, Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah 43,2 let, Občine Sveta Trojica 43,8 let in Občine Lenart 44,2 let. Povprečna starost prebivalcev celotne Slovenije je bila 43,6 let.

T. Kšela

Sejem KOS 2021

Po lanski odpovedi zaradi pandemije koronavirusa organizatorji sejma KOS letos bolj optimistično zrejo v prihodnost. Kmetijsko obrtniški sejem Lenart bo letos na Poleni potekal med 21. in 23. majem 2021. Aktivnosti organizacijskega odbora so že v polnem teku, kmalu pa bodo na njihovi spletni strani www.sejem-lenart.si objavljene tudi prijavnice za sodelovanje.

Več o pripravah in sodelovanju bo objavljeno v naslednjih številkah.

Uredništvo

Občina Benedikt

Pomembne naložbe v modernizacijo cest

V Občini Benedikt, ki sodi med občine s povprečno najmlajšim prebivalstvom v Sloveniji, so se pred koncem minulega leta odločili, da bodo za Božič in Novo leto obdarili vse predšolske otroke in učence v občini. Kot pravi župan Občine Benedikt Milan Repič, so za obdaritev otrok namenili sredstva, ki so jih v občinskem proračunu rezervirali za prireditve in dogodke v veselem decembru, vendar so jih morali zaradi epidemije covid-19 odpovedati. Da najmlajši zaradi tega ne bi bili prikrajšani za praznično božično-novoletno razpoloženje, je vsakemu otroku Božiček prinesel praktično darilo v vrednosti 30 evrov.

Predšolske otroke je Božiček, ki se je od naselja do naselja v občini vozil z gasilskim avtomobilom, brezstično obdaril kar pred domom. Učenci pa so Božička obiskali sami in sicer po triadah, od prve do tretje. Tudi njih je Božiček obdaril brezstično, in sicer preko posebnega »dimnika«, ki so ga namestili ob športni dvorani. Med drugimi darili je Božiček starejšim otrokom prinesel tudi frizbije različnih barv, ki so med mladimi zelo priljubljeni. Gre za posebno igračo ali športni pripomoček iz umetne mase v obliki diska, ki je namenjen metanju in lovljenju oziroma medsebojnemu podajanju. V bodočnosti, ko bo epidemija covid-19 mimo, bo zato na športnih igriščih v Benediktu še veselo in predvsem pisano.

V Občini Benedikt pa ne pozabljajo niti na dojenčke oziroma njihove starše, pa ne samo ob novem letu. Ravno pred božično novoletnimi prazniki je občinski svet na osnovi pravilnika o enkratni denarni pomoči za novorojence sklenil, da bo ta pomoč v letu 2021 znašala za vsakega novorojenca 150 evrov neto. Starši lahko vložijo vlogo 6 mesecev po rojstvu otroka. Lani je občina staršem dodelila pomoč za 28 novorojencev, predlani pa za 29.

Občinski svetniki so konec minulega leta razpravljali in odločali tudi o razvoju kraja in občine. Med drugim so sprejeli dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) za rekonstrukcijo javne poti Drvanja – Walner, ki sodi med največje letošnje investicije v občini.

Občina bo modernizirala 850 metrov ce-

ste skozi Drvanjo v smeri Walner, ob njej pa bodo zgradili bankino in muldo. Po novem bo asfaltirano vozišče široko 3,5 metra, bankine pa pol metra. Širina podlage ceste pred asfaltiranjem bo znašala 4,5 metra. Prav tako bodo izvedli priključke na parcele na obstoječih lokacijah. Vrednost celotne investicije, ki jo nameravajo izvesti v poletnih mesecih, znaša skupaj z davkom na dodano vrednost 150 tisoč evrov. V občini pričakujejo, da bo del sredstev za investicijo v skladu s 3. členom zakona o financiranju občin prispevalo ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Projekt bo sofinanciran v višini 121 tisoč evrov.

Z rekonstrukcijo omenjenega cestnega odseka in izboljšanjem njegovih prometno tehničnih lastnosti bodo povečali varnost prometa na tem območju, kjer je tudi več velikih kmetij s sodobnimi obdelovalnimi stroji. S tem, ko bo občina cesto prilagodila sodobnim prometnim standardom, bo dvi-

V Občini Benedikt je pred božično novoletnimi prazniki otroke in učence brezstično obdaril Božiček. Za obdaritev učencev so v času epidemije covid-19 našli zares domiselno rešitev – postavili so dimnik, skozi katerega je Božiček spustil darilo. Foto: Arhiv občine

gnila kakovost bivanja prebivalstva na tem območju, hkrati pa bo zmanjšala stroške rednega vzdrževanja in zimske službe.

Občinski svet je sprejel tudi dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) za rekonstrukcijo dela javne poti Drvanja – Špodnja Ročica, klanec Šauperl. To cesto bodo asfaltirali v dolžini 150 metrov, ob njej pa bodo zgradili muldo in bankino. Po rekonstrukciji bo vozišče široko 3,5 metra. Modernizacija tega cestnega odseka je še posebej težko pričakovana, jer gre za tako imenovani »s« zavoj v klancu v Spodnji Ročici, ki je doslej marsikateremu vozniku že povzročil nevarnosti. Vrednost celotne investicije z davkom na dodano vrednost znaša 22 tisoč evrov, sredstva pa bo zagotovila občina iz proračuna. Cestni odsek bodo modernizirali letos čez poletje. Tudi z rekonstrukcijo tega cestnega odseka bo občina prispevala k večji varnosti v cestnem prometu ter dvigu kakovosti življenja domačinov.

Pred koncem lanskega leta je občinski svet sprejel tudi proračun Občine Benedikt za leto 2021. V njem so predvideli, da bodo letos prihodki v občinski proračun znašali okoli 2,76 milijona evrov. Največ bo davčnih prihodkov, ki bodo predvidoma preseglji 1,98 milijona evrov. Odhodke načrtujejo v višini 2,79 milijona evrov, pri čemer bodo za investicije namenili predvidoma 949 tisoč evrov, za transferje posameznikom in gospodinjstvom pa 553 tisoč evrov. Največ teh sredstev bo namenjenih za doplačilo oskrbe otrok v vrtcih, za regresiranje šolskih prevozov, za subvencije najemnin, za socialne transfere posameznikom za izvajanje drugih ukrepov socialne politike. Transfere neprofitnim organizacijam in ustanovam načrtujejo v višini 73 tisoč evrov.

Na odhodkovni strani občinskega proračuna za letošnje leto predstavlja tudi upravljanje in vzdrževanje občinskih cest, za kar so predvideli preko 202 tisoč evrov. Ta sredstva bodo namenili za tekoče letno in zimsko vzdrževanje občinskih cest in javnih poti, pločnikov, kolesarskih poti, mostov in podobno. Za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest pa je v občinskem proračunu letos na volji preko 555 tisoč evrov. Poleg že omenjenih rekonstrukcij cestnih odsekov Drvanja – Walner in Drvanja – Špodnja Ročica je v občinskem proračunu namenjenih 39 tisoč evrov za rekonstrukcijo Šolske ulice. Med večje investicije v Občini Benedikt v letošnjem letu sodi tudi namestitev plezalne stene v Športni dvorani Benedikt. Športna stena bo primerna za izvajanje športne vadbe osnovnošolskih otrok, športnih in drugih društev ter občanov. Vrednost investicije znaša nekaj več kot 36 tisoč evrov.

Občina načrtuje tudi obnovo in ureditev prostorov za namene pogostitev in muzeja v mežnariji Sveti Trije Kralji, za kar je v pro-

Občina Benedikt, ki se zelo hitro razvija, bo letos za investicije namenila predvidoma 949 tisoč evrov, za transferje posameznikom in gospodinjstvom pa 553 tisoč evrov. Foto: T. Kšela

računu na voljo nekaj več kot 50 tisoč evrov. Ta investicija, ki prispeva k ohranjanju kulturne dediščine, bo obogatila tudi turistično ponudbo v občini in na območju celotnega LAS Ovtarja. Mežnarija z muzejem bo tudi prostor za medgeneracijsko sodelovanje.

V občini načrtujejo tudi prenovno Strme ulice v dolžini 143 metrov, kar bo stalo predvidoma okoli 20 tisoč evrov. Občina ima v načrtu tudi sanacijo plazu Rajter. Skupna vrednost investicije znaša 316 tisoč evrov, pri čemer naj bi ministrstvo za okolje in prostor investicijo sofinanciralo v višini stroškov gradbenih del brez davka na dodano vrednost, medtem ko mora občina zagotoviti sredstva za vse drugo od izdelave projektne dokumentacije do izvedbe gradbenega nadzora.

Občina bo izdelala tudi projektno dokumentacijo za sanacijo plazu Ženjak, s katero si bo prizadevala pridobiti del sredstev za sanacijo tega plazu z ministrstva za okolje in prostor.

Za spodbujanje razvoja turizma in gostinstva v občini bo občina letos namenila predvidoma nekaj več kot 33 tisoč evrov, v kar je vključeno tudi sodelovanje Občine Benedikt v projektu čezmejnega sodelovanja z avstrijskimi partnerji Užitek na reki (Genuss sam Fluss) oz. GLAMUR in v evropskem projektu B-LIVE. Občina Benedikt sodeluje tudi v projektu Evropska akademska mreža – Vzpodbujanje demokratične udeležbe na ravni Evropske unije, v kateri sodeluje 11 občin in mest iz vse Evrope. Po besedah župana Milana Repiča zaradi epidemije bolezni covid-19 sedaj aktivnosti v okviru evropskih projektov mirujejo, ponovno pa bodo stekli, čim bodo to omogočile epidemiološke razmere.

Sicer pa so se, kot pravi župan Repič, v Občini Benedikt že privadili živeti z novim koronavirusom. Občanke in občani spoštujejo ukrepe vlade in priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) ter varujejo svoje zdravje in zdravje drugih, kolikor je to v njihovi moči. Marsikdo pa se okuži tudi zaradi tega, ker mora hoditi v službo, čeprav je vzroke okužb v večini primerov težko razpoznati - na testih so pozitivni tako tisti, ki živijo sami in imajo zelo malo stikov, kot tisti, ki hodijo redno na delo. Zato previdnost ni nikoli in za nikogar odveč.

Tomaž Kšela

Občina Benedikt in njihov božični projekt

V Občini Benedikt je Božiček učencem v drugi in tretji triadi med drugim prinesel frizbi, s katerim se bodo lahko v času epidemije sproščali in si krepili motorične sposobnosti ter se družili na varni razdalji. Frizbije je Božičku dobavilo podjetje Frizbi svet, Matic Kuselj s.p., iz naselja Špodnja Libna pri Krškem. Matic je o tem za spletno stran Frizbi svet napisal zanimiv prispevek, ki ga v soglasju z avtorjem za bralce Ovtarjevih novic povzemamo v celoti.

Dobra dva tedna pred božičem sem prejel klic s strani pedagogov Osnovne šole Benedikt. Njihova občina, z županom Milanom Repičem na čelu, se je namreč odločila, da v teh težkih časih del občinskega proračuna nameni mladim, jih obdari in jim polepša praznike ter zaključek tega »drugačnega« leta

2020. Za strokovno mnenje in ideje, kako otrokom v teh časih priskočiti na pomoč, so se obrnili na pedagoge, ki so največ v stiku s šolarji, a letos na žalost samo preko kamer in zaslonov. Po tehtnem premisleku so ugotovili, da otrokom primanjkuje gibanja in kakovostnih aktivnosti, ki bi jih lahko počeli doma. Ob enem pa ima tudi pouk od doma mnogo omejitev.

Ena izmed teh omejitev je tudi pomanjkanje rekvizitov, ki bi jih v šoli sicer lahko uporabljali in skrbeli za svoje zdravje, znanje in zabavo, doma pa teh možnosti na žalost nimajo vsi. Sestavili so seznam potrebščin, ki bi otrokom koristile in jih zraven tega tudi razveselile. Ena izmed teh je bil tudi naš frizbi in z veseljem sem jim priskočil na pomoč. Takoj po zaključenem telefonskem klicu sem preveril na zemljevidu in ugotovil, da občina Be-

nedikt leži v severovzhodnem delu Slovenije. Ta prelepa občina je od Maribora oddaljena le dobrih 25 minut, če se pelješ po avtocesti proti Murski Soboti. Kako vem, da je prelepa? Kmalu bo jasno, da ni šlo vse kot po maslu!

Trenutna COVID situacija

Zaradi razmer, ki so omejevale gibanje, prekinile šolanje v živo in marsikomu spremenile življenje, je tudi pošiljanje paketov postalo malce nepredvidljivo. Pošiljko sem sicer imel pravočasno v skladišču in pripravljeno za pošiljanje, a je kljub temu zadnji dan prišlo do nepredvidenih zamud poštne službe. Dobro sem premislil, nato pa dostavo vzel v svoje roke. Zvrhani škatli otroških frizbijev sem tako naložil v avto in se odpravil na pustolovščino preko »občinskih« meja, da bi pomagal Benediškim otrokom polepšati božič.

Frizbi osvaja srca mladih

Vsak izmed nas je kdaj že preizkusil, kako frizbi leti. Večina nas je na žalost preizkusila tiste lahke frizbije, ki jih promocijsko delijo

banke in druga večja podjetja, zato izkušnja ni bila kaj prida posebnega. Vseeno pa je ta izkušnja predstavljala nek nov izziv in ustvarila zabavne trenutke. V teh časih bo frizbi prišel še kako prav, saj omogoča druženje, rekreacijo in zabavo na varni razdalji, kakovostni frizbiji pa bodo otrokom in njihovim družinam pomagali še izboljšati to izkušnjo. Profesionalni Ultimate frizbiji lahko namreč letijo tudi do 100 metrov in celo marsikateremu »antišportniku« predstavljajo zabaven način rekreacije.

Na drugi strani pa športnikom metanje in lovljenje frizbija predstavlja nov izziv in dodaten motoričen ter kognitiven razvoj. Iz zabave lahko kmalu nastane tudi preprosto tekmovalje ali resen šport. Eden izmed varnih športov v teh časih je definitivno disk golf, kjer z diski ciljaš koše v naravi. Vse to bodo lahko otroci iz občine Benedikt preizkusili s svojimi novimi frizbiji in verjamemo, da bo marsikatera družina tako ustvarila mnogo nepozabnih spominov.

Matic Kuselj

Občina Cerkevjak

Novo leto še ni prineslo sprememb

Cerkvenjanci se radi pohecajo, da »potegnejo« praznovanje veselega decembra še globoko v januar, saj 17. januarja goduje njihov farni zavetnik Sveti Anton Puščavnik. Praviloma prvo nedeljo po tem datumu se okolica cerkve in bližnje ceste šibi od stojnic in obiskovalcev, saj je eno prvih žegnanj v letu praviloma izjemno dobro obiskano. Priprave se pričnejo že mnogo prej, saj krajani dolge vence za krasitev cerkve že desetletja pletojo na roke, pri pogostitvi pa sodelujejo tudi domača društva. Svečani mašni obred napolni cerkev do zadnjega kotička, zato se vsakdo hitro podviza, da si najde prostor.

V letošnjem januarju so »Antujovo« praznovanje preprečile splošne negotove razmere, tako kot še mnoge druge dogodke v zadnjih mesecih.

Uredništvo

Javna razprava o predlogu občinskega proračuna

Občini Cerkevjak so konec decembra dali v enomesečno javno razpravo predlog občinskega proračuna za leto 2021, ki ga občanke in občani lahko proučijo na spletu, na vpogled pa je tudi v prostorih občine. Vsi zainteresirani lahko nanj podajo pripombe in predloge, vendar mora biti razvidno, kdo je predlagatelj.

V Občini Cerkevjak načrtujejo, da se bo letos v občinski proračun steklo okoli 2,37 milijona evrov prihodkov, od tega 1,65 milijona davčnih in 296 tisoč evrov nedavčnih.

Odhodke načrtujejo v višini 2,52 milijona evrov. V predlogu proračuna predstavljajo na odhodkovni strani največjo postavko investicijski odhodki, ki jih načrtujejo v višini okoli 1.115.000 evrov.

Občina Cerkevjak bo letos nadaljevala vlaganja v gradnjo in investicijsko vzdrževanje občinskih cest in javnih poti. Tako naj bi modernizirali cesto Stanetinci – Gabrovec – Bratkovič, za kar bi naj občina namenila okoli 41.500 evrov. Za modernizacijo ceste skozi Kadrence do športno rekreativnega centra pa naj bi v proračunu rezervirali 69 tisoč evrov. Za preplastitev ceste Cogetinci – Ivanjski vrh

kot 66 tisoč evrov. Del stroškov je občina že poravnala. Sicer pa naj bi občina za investicijsko vzdrževanje in gradnjo cest ter za urejanje cestnega prometa in investicije v telekomunikacije skupno namenila blizu 300 tisoč evrov.

Občina Cerkevjak bo še naprej subvencionirala tudi izgradnjo malih čistilnih naprav. V ta namen naj bi v občinskem proračunu zagotovili 17 tisoč evrov.

Znatna sredstva bo občina namenila tudi za rekonstrukcije na vodovodnem omrežju. Med drugim bo financirala priključitev vaškega vodovoda v Cogetincih in Ivanjskem vrhu na Mariborski vodovod ter vodovodno omrežje na Grabonoškem vrhu na Ptujski vodovod.

Iz načrta razvojnih programov je razvidno, da bo občina kupila tudi nov traktor z opremo, s katerim bo lahko njen režijski obrat sam opravljal nekatera dela, ki jih je občina doslej naročala pri zunanjih izvajalcih. Za nakup traktorja so v predlogu proračuna predvideli okoli 35 tisoč evrov. Novi traktor naj bi odplačali do leta 2024, manjši stari traktor pa bodo prodali.

Daleč največ sredstev je v predlogu prora-

Po energetske prenovi bo poslopje osnovne šole v Cerkevniku dobilo novo podobo, ki bo polepšala središče Cerkevnika. Foto: T. Kšela

čuna predvidenih za energetske sanacije poslopja osnovne šole Cerkevnik – Vitomarci, ki že močno kliče po sanaciji in prenovi. Lani je občina v ta projekt že vložila preko 38 tisoč evrov, letos pa naj bi jih še 620 tisoč. Država naj bi za to investicijo prispevala preko 49 odstotkov sredstev. Občina Cerkevnik se je zato s tem projektom že prijavila na ustrezen javni razpis Ministrstva za gospodarski razvoj in infrastrukturo.

Poslopje sedanje osnovne šole so v Cerkevniku zgradili leta 1967, dogradili pa so ga 1987 in 1999 leta. Po vseh teh letih zunanji zidovi, streha objekta in stavbno pohištvo ne ustrezajo več sodobnim standardom toplotne izolacije in energetske varčnosti oziroma učinkovitosti.

Osnovno šolo v Cerkevniku, v kateri je okoli 65 zaposlenih, obiskuje okoli 200 učencev. Šolska stavba ima tri etaže: v pritličju so učilnice s kabineti za učitelje, kuhinjo, knjižnico in toaletnimi prostori; v nadstropju je zbornica s pisarnami; vkletni etaži pa se nahajajo telovadnica, garderobe, arhiv in nekaj učilnic ter kabinetov.

Čprav so objekt redno vzdrževali in je lahko zglede dobrega in skrbnega gospodarjenja z nepremičninami v javni lasti, potrebuje nujno energetske sanacije. Strokovnjaki so ugotovili, da je potrebno dodatno toplotno zaščititi zunanje stene ter strop proti neogrevanemu podstrešju, poleg tega pa je potrebno zamenjati dotrajano stavbno pohištvo ter vgraditi opremo za izvajanje energetskega monitoringa. Za čase pred več kot 50 leti je bilo poslopje tedaj nove osnovne šole kakovostno zgrajeno, po današnjih standardih energetske učinkovitosti pa so toplotne izgube prevelike.

Poleg tega je dotrajan del stavbnega pohištva in kliče po zamenjavi. Zaradi tega so po presoji strokovnjakov gradbene stroke stroški obratovanja in ogrevanja visoki, slabši pa so tudi pogoji bivanja otrok in zaposlenih v objektu.

Občina Cerkevnik je aktivnosti za energetske sanacije stavbe osnovne šole začela že leta 2015, ko so opravili prvi razširjen energetske pregled. Ugotovitve tega pregleda so novelirali oktobra 2019, ko so ponovno izvedli potrebne meritve. Nato so izdelali doku-

Novi pločnik in javno razsvetlavo od Tušakovih vil v Cerkevniku do odcepa za Stanetince in Andrence so gradili konec lanskega leta. Foto: T. Kšela

ment identifikacije investicijskega projekta, ki ga je občinski svet že potrdil. Če bo vse po sreči, bo energetska sanacija objekta osnovne šole končana predvidoma oktobra letos.

Z energetske sanacije poslopje osnovne šole ne bo samo energetske mnogo manj potratno, temveč bo osnovna šola pridobila tudi dodatne prostore za ureditev glasbene šole, za preselitev šolske in krajevne knjižnice, za dodatne pisarne in za druge dejavnosti. Z novo fasado in novim stavbnim pohištvom pa bo osnovna šola dobila tudi novo podobo, ki bo polepšala središče Cerkevnika.

Energetske sanacije zgradb spodbuja tudi država, saj se je Slovenija z Nacionalnim energetskim programom zavezala, da bo do leta 2030 glede na leto 2008 za 27 odstotkov povečala učinkovitost rabe energije. Hkrati mora Slovenija za 18 odstotkov zmanjšati emisije toplogrednih plinov ter izboljšati energijsko kakovost novozgrajenih in obnovljenih stavb.

Tomaž Kšela

Radio
Maribor
www.radiomaribor.si

NAJVEČ LOKALNIH RADIJSKIH NOVIC

93,1 MHz, 90,4 MHz, 87,7 MHz, 93,8 MHz

Obvestilo dopisnikom in sodelavcem Ovtarjevih novic!

Vsebinsko Ovtarjevih novic soustvarja vse več občanov (dopisnikov). Uredništvo nenapovedane in nenaročene prispevke uporabi v celoti ali skrajšane (s prilagojenim naslovom) ali jih ne uporabi.

Zaradi velikega števila prejetih sporočil o dogodkih je potrebno njihov obseg omejiti. Ta je do 15 vrstic in ena fotografija, če bistveno dopolnjuje prispevek. Pri pomembnejših dogodkih so možna vnaprej dogovorjena odstopanja. Prispevki lokalne skupnosti lahko obsegajo do 40, društva (občni zbori, večji dogodki) pa do 20 vrstic. Prispevki naj bodo v Wordu (Times New Roman, velikost 12, razmik 1,5), fotografije morajo biti najmanj 1 MB, poslane v posebni datoteki. Izbor fotografij opravi uredništvo. Objavljeni prispevki izražajo stališča avtorjev. Prispevkov z elementi sovražnega govora in nepodpisanih prispevkov ne objavljamo.

Naslednja številka izide v petek, 26. februarja 2021. Zadnji rok za oddajo prispevkov ali nujne rezervacije prostora je 12. februar 2021.

Uredništvo

Občina Lenart

V Lenartu prvi cepljen nadškof msgr. dr. Franc Kramberger

V Lenartu in osrednjih Slovenskih goricah se je cepljenje proti covidu 19 začelo že 27. decembra lani. Cepilna ekipa Zdravstvenega doma Lenart je ceplje-

nje začela v domu starejših (v domu svetega Lenarta). Prvi je bil cepljen nadškof msgr. dr. Franc Kramberger, ki je po cepljenju dejal, da je minilo, kakor da se ni nič zgodilo in da

ga ni nič bolelo. Cepljenju sta se prostovoljno odzvala 102 stanovalca.

Nadškofa je cepil osebno direktor zdravstvenega doma in zdravnik Jožef Kramberger, dr. med., specialist splošne medicine. Po cepljenju je dejal, da je nadškof s svojim primerom pokazal, da je cepljenje potrebno in primerno. Povedal je tudi, da so stanovalci, ki so se odzvali na cepljenje, nanj prišli z veseljem ter da so komaj čakali, da so bili cepljeni. Za cepivo, za iznajdbo in izdelavo katerega so združili moči znanstveniki iz vsega sveta, pa je direktor zdravstvenega doma Lenart dejal, da je revolucionarno. Iznajdbo cepiva je primerjal z iznajdbo kolesa in parnega stroja v zgodovini človeštva. Za cepivo je dejal, da ima neslutene možnosti, zato bodo ta način cepljenja oziroma zdravljenja in preprečevanja bolezni verjetno lahko uporabili tudi pri rakavih bolnikih in še kje v preventivi.

Začetka cepljenja proti covidu 19 v Lenartu se je udeležil tudi minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj. Cepilni ekipi, ki sta jo sestavljala dva zdravnika in medicinske sestre, se je zahvalil, da je tako ažurno in brez vsakršnih komplikacij izvedla prvo cepljenje v Lenartu.

T. Kšela

Prvi v Lenartu in osrednjih Slovenskih goricah, ki se je dal cepiti proti covidu 19, je bil nadškof dr. Franc Kramberger. Cepil ga je direktor zdravstvenega doma Lenart in zdravnik Jožef Kramberger. Foto: Arhiv ZD Lenart

Ekipa, ki je poskrbela za izvedbo prvega cepljenja proti covidu 19 v Lenartu. Foto: Arhiv ZD Lenart

Ekipi, ki je brezhibno izvedla cepljenje, je čestital minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj. Foto: Arhiv ZD Lenart

Božiček obdaril več kot 630 otrok občine Lenart

V predbožičnem času je Občino Lenart in njene otroke obiskal dobri mož Božiček. Ker je bilo leto 2020 zaradi

epidemije Covid 19 v marsičem drugačno in posebno, je bilo posebno tudi delo Božička. Iz spoštovanja zdravja svojih malih prijateljev se je odločil, da jih pozdravi virtualno. Občino je obiskal trikrat, vsakokrat v spremstvu drugega pomočnika, ki je za otroke pripravil drobno presenečenje v obliki pravljice. Tako so lahko spoznali Snežinko Potepinko, škratka Miho in vilinko Tinko. Za pomoč in objavo pri posnetkih je zaprosil gospoda Sandija Kolariča.

Ob zadnjem prihodu je za otroke od prvega do sedmega leta starosti prinesel tudi mala darilca, ki so jim jih na dom dostavili krajevni svetniki KS Voličina in KS Lenart ter zaposleni v režij-

Božiček je v decembru otroke obiskal in obdaril na poseben način. Ob svojih obiskih ni pozabil obljubiti, da bo tudi letos kljuboval vsem oviram in v decembru 2021 znova obiskal Lenart. Foto: arhiv Občine Lenart

skem obratu Občine Lenart.

Božiček se vsem svojim vrlim pomočnikom za pomoč najlepše zahvaljuje. Otrokom

pa želi, da ostanejo zdravi in pridni tudi v letu 2021, ker tudi letos zagotovo spet pride.

Občina Lenart

Življenje v Domu sv. Lenart v »ogledalu« leta 2020 ter ob začetku leta 2021

V letu 2020 se je življenje v domu sv. Lenart temeljito spremenilo in posledično tudi prilagodilo novim razmeram, ki jih prinaša že skoraj enoletna epidemija koronavirusa. Tukaj mislimo predvsem na omejitve osebnih stikov in nenehnega spodbujanja, da pazimo nase in na druge. Osebnosti so zamenjale komunikacijske poti, ki jih omogoča sodobna tehnologija (Skype, Viber, WhatsApp). Rokovanje smo zamenjali s pozdravi in dvigom rok na razdalji 1,5 do 2 m. Ja, življenje in delo v domu ni več takšno, kot smo ga bili navajeni. Vendar kljub temu, da so obrazi »skriti« za maskami, so naše srce in naše roke odkrite za vsakega deležnika tukaj v domu. Za slehernega stanovalca in zaposlenega. Skupaj smo in bomo zmogli, saj smo domska skupnost, saj smo družina, v dobrem in slabem.

Devet mesecev smo s skupnimi močmi »kljubovali« virusu in ga nismo »spustili« v našo hišo. Toda na Martinovo se je prikradel tudi v našo domsko skupnost. Takrat smo se morali še dodatno »odmakniti« drug od drugega z željo, da bomo hitro premagali tudi ta izziv. V veliko pomoč nam je bila nova lokacija – Dom sv. Agate, kjer imamo od aprila 2020 dalje urejeno »rdečo cono«, kjer smo lahko dostojno, spoštljivo, strokovno in varno poskrbeli za vse obolele s covid-19. Trenutno v rdeči coni v Domu sv. Agate ni nobenega stanovalca s covid okužbo, kar nas nadvse veseli.

Zares ni bilo lahko za nobenega deležnika tukaj v domski skupnosti: ni lahko za stanovalce, nas zaposlene, svojce in bližnjih naših stanovalcev. Toda kljub vsej teži te situacije stanovalci, svojci in zaposleni nismo izgubili upanja ali pa vere v boljše čase, ko bomo lahko ponovno drug ob drugem posedeli, se pogovarjali od blizu, se objeli, občutili toplino dlaní ob stisku rok, šli na sprehod s svojimi bližnjimi ter imeli obiske brez, da bi bili omejeni na čas.

Na zadnjo nedeljo v lanskem letu smo začeli s cepljenjem proti covid-19. Vsi, ki so izrazili do takrat interes in še niso do takrat preboleli covid 19, so bili cepljeni. Veseli nas,

Stanovalci Doma Sv. Lenart so radi zelo aktivni in tako ni izostala niti postavitve božične smrekice. Foto: arhiv Dom Sv. Lenart

da stranskih učinkov ni bilo pri nobenem stanovalcu oziroma zaposlenemu, ki so se cepili.

Prvo nedeljo v letošnjem letu pa smo »pospremili« v 107 leto življenja našo stanovalko gospo Arih Marijo. Zares častljiva leta, bogata s spomini. Čeprav ni bilo velikega slavlja smo v krogu domske skupnosti praznovali »odmaknjeni«, toda povezani v srčnosti in spoštovanju drug do drugega.

Nekdanji hotel Črni les je zdaj prenovljen v dom starostnikov, poimenovan po Sv. Agati. Foto: arhiv Dom Sv. Lenart

Ta epidemija je mnogokrat »razkrila« tudi pravo sliko sočloveka. Kljub temu, da smo si morali nadeti maske za zaščito svojega zdravja in zdravja drugega, pa so nekateri v teh težkih časih odstranili »maske« svojega odnosa do skupnosti, do dela, do bližnjega, do države... Sedaj ni čas za egoizem in gledanje le nase, temveč je čas, da skupaj premagujemo izziv, ki se imenuje koronavirus, in vse, kar prinaša za seboj. Mi v Domu sv. Lenart verjamemo, da nam bo uspelo.

Ob koncu želimo, da ponovno med vse vas prideta dobrini, kot sta SREČANJE in BLIŽINA! In ko bo znova napočil ta čas, to spoštujemo in izkoristimo ter ne imejmo teh dobrin za samoumevne, kajti nikoli, zares nikoli ne vemo, kdaj ostanemo ponovno brez....

Zlatko Gričnik, direktor Doma sv. Lenarta

Lenart je tudi uradno postal mesto

Vodstvo takratne Občine Lenart je že leta 1989 speljalo postopke za razglasitev naselja Lenart v Slovenskih goricah za mesto. Na slovesnosti, ki je bila 28.11.1989, je predsednik Skupščine SRS Miran Potrč vodstvu Občine Lenart podelil listino o razglasitvi naselja Lenart za mesto, kar pomeni, da je Lenartu priznal status mesta tudi najvišji organ oblasti tedanje republike.

Sklep ali drug dokument o razglasitvi naselja Lenart za mesto takrat ni bil objavljen v uradnih glasilih, zato status mesta Lenart ni

bil pravno urejen.

Na podlagi Zakona o lokalni samoupravi je Občina Lenart oktobra lani pri Vladi RS vložila vlogo in pripravila ustrezno gradivo, da bi naselje Lenart v Slovenskih goricah tudi uradno postalo mesto.

Naj seji dne 23.12.2020 je Vlada sprejela sklep in naselju Lenart v Slovenskih goricah podelila status mesta. Čeprav smo Lenart smatrali za mesto vse od leta 1989, je šele s sklepom vlade tudi uradno postal mesto.

D. O.

Občina Sveta Ana

Uredili bodo doživljajsko učno pot štrka Jožka

Občini Sveta Ana bodo letos uredili doživljajsko učno pot »S štrkom Jožkom na pustolovščino«, ki bo na eni strani osnovni šoli in vrtcu omogočila uvedbo novih vsebin in metod osnovnošolskega izobraževanja in otroškega varstva, po drugi strani pa bo občankam in občanom vseh starosti ter obiskovalcem in turistom nudila možnost za kakovostno rekreacijo in razvijanje zdravega življenjskega sloga. Za njeno izgradnjo in

V Občini Sveta Ana bodo tudi v letu 2021 nadaljevali z investicijami, ki prispevajo k boljši ureditvi občine, dvigujejo kakovost življenja in hkrati bogatijo turistično ponudbo. Foto: T. Kšela

ureditev je občinski svet že potrdil dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP), s katerim so med drugim utemeljili razloge za ureditev nove učne poti. Vanj so zapisali, da otroci velik del delovnih dni preživijo v šoli. »Tako je šola, poleg družine, okolje, ki pomembno vpliva na otrokov razvoj in zdravje, zato je pomembno, da pomen zdravega načina življenja ter bivanja v in z naravo (pohodništvo, družinski turizem, aktivno preživljanje prostega časa) privzgjajamo tudi v šoli. V zadnjem času pa se vse več poudarka daje tudi spoznavanju vsebin na terenu in v naravi.«

Cilj izgradnje in ureditve nove doživljajske učne poti pa je, kot so zapisali v DIIP, ki ga je izdelala Razvojna agencija Slovenske gorice, izgradnja nove javne športne infrastrukture, ki bo prispevala k večji športi in rekreativni aktivnosti prebivalstva, k medgeneracijskemu sodelovanju, k izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalstva, k izgradnji infrastrukture za nove pedagoške programe šole, vrtca, društev in posameznikov, k izboljšanju turistične ponudbe ter k dvigu življenjske ravni prebivalstva.

Po besedah župana občine Sveta Ana Silva Slačka so med tistimi, ki jim bo nova doživljajska učna pot štrka Jožka v prvi vrsti namenjena, učenci in otroci v vrtcih. Osnovno šolo Sveta Ana obiskuje čedalje več učencev. V lanskem šolskem letu jih je bilo že 244, medtem ko je vrtec obiskovalo 114 otrok. Zaradi večanja števila otrok ter priseljevanja, ki se v zadnjih letih povečuje, je občina dolžna razvijati nove programe in vsebine za kakovostno življenje na svojem območju. Na območju Občine Sveta Ana deluje tudi 16 društev, ki bodo novo pridobitev lahko izkoristila za obogatitev svoje dejavnosti.

Široko zasnovan projekt izgradnje nove doživljajske učne poti bodo po besedah župana Slačka skupaj izvedli Občina Sveta Ana, Osnovna šola in vrtec Sveta Ana, Lovska družina Sveta Ana in Gostilna Eder. Z njim so se že prijavi na javni razpis LAS Ovtar Slovenskih goric za sofinanciranje iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Besedica »štrk« v prekmurškem narečju pomeni storkljo, denimo »štrki so že odleteli«. Zanimivo je, da štrklje oziroma štrki gnezdiijo tudi na Osnovni šoli Sveta Ana, zato ni čudno, da so učno pot, ki se začne in konča pred osnovno šolo, poimenovali po štrku Jožku. Hkrati pa ime doživljajske učne poti povezuje današnje čase z zgodovino kraja ter spominja na povezanost Svete Ane s Prekmurjem, od koder so se v preteklosti v vzhodne Slovenske gorice priselili številni

prebivalci, zlasti evangeličani. Nanje v Zgornji Ščavnici spominja lepo urejeno evangeličansko pokopališče (domačinu mu pravijo tudi »Luteranski britof«), ki so ga priseljeni prekmurški evangeličani uredili v obdobju po prvi svetovni vojni. Na njem je visok zvonik, ki ga je mogoče videti že od daleč.

Nova doživljajska učna pot se bo vila od Osnovne šole Sveta Ana v smeri Kremberka proti Zgornji Ščavnici. Po prečkanju regionalne ceste bo zavila na makadamsko cesto in naprej v gozd proti lovsko koči v Zgornji Ščavnici in se nadaljevala po javni poti Kremberk – Zgornja Ščavnica – Zver do regionalne ceste in ob njej ponovno nazaj do Osnovne šole Sveta Ana.

Za ureditev poti bodo morali na njej izvesti investicijsko vzdrževalna dela v dolžini 3 tisoč metrov. Določene dele poti bodo morali urediti povsem na novo. Med drugim bodo

Občina Sveta Ana vsako leto znatna sredstva nameni tudi za šport, rekreacijo in prostočasne aktivnosti, ki spodbujajo k zdravemu načinu življenja. Foto: T. Kšela

166 metrov javne poti oziroma ceste asfaltirali, 600 metrov skozi gozd pa bodo v celoti gramozirali. Ob poti bodo namestili tudi pet kašipotov in za večjo varnost pohodnikov namestili dva prometna znaka.

Ob poti bodo uredili tri postojanke, in sicer za spodbujanje naravnih oblik gibanja, od hoje in teka do skakanja in plezanja, za spoznavanje narave in živali ter za orientacijo v naravi.

Za vaje gibanja v naravi bodo pohodnikom na voljo lesene ovire za hojo ali preskok iz smrekovih brun, igralo »leseni ksilofon« (gre za igračo in glasbilo z lesenimi ploščicami, na katerega lahko otroci tudi zaigrajo), plezalne lestve za plezanje na drevesa in podobne naprave oziroma igrala. Vsebine o naravi bodo predstavili na več razlagalnih tablah, ki jih bodo namestili na vseh treh postojankah. Ob vhodu v gozd pa bodo namestili tablo o bontonu v naravi.

Postojanke na poti bodo opremljene tudi z mizami in klopki iz naravnih polovičnih brun ali masivnega lesa, ki bodo omogočale izvedbo pouka v naravi. Na drugi postojanki bo Lovska družina Sveta Ana zasadila tudi več avtohtonih dreves, medtem ko bo občina Sveta Ana postavila opazovalnico za ptice ter zanje izdelala tudi valilnico. Gostilna Eder bo poskrbela za otvoritev poti, na kateri bodo

promovirali zdrav način prehranjevanja in življenja. V okviru projekta bodo poskrbeli tudi za natis zloženke o doživljajsko učni poti štrka Jožka, ki jih bodo lahko pridom uporabili za promocijo poti.

Ureditev poti štrka Jožka bo stala skupaj z davkom na dodano vrednost skoraj 99 tisoč evrov. Če bodo na razpisu za pridobitev evropskih sredstev uspeli, bo dobrih 63 tisoč evrov prispevala Občina Sveta Ana iz občinskega proračuna, blizu 33 tisoč evrov Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, okoli 1.500 evrov Lovska družina Sveta Ana in nekaj več kot tisoč evrov gostilna Eder. Prispevek Osnovne šole Sveta Ana pa bo vsebinski, saj bo poskrbela za vsebino izobraževalnih tabel in metodiko izobraževanja na poti.

Kakšno pozornost posvečajo v Občini Sveta Ana spodbujanju zdravega načina življenja ter športu in rekreaciji priča tudi odlok o postopku, pogojih in merilih za sofinanciranje letnega programa športa, ki ga je pred nedavnim sprejel občinski svet. Ta določa, da Občina Sveta Ana skrbi za uresničevanje javnega interesa v športu tako, da v občinskem proračunu zagotavlja finančna sredstva za sofinanciranje letnega programa športa, da načrtuje, gradi in vzdržuje lokalno pomembne športne objekte in površine za šport v naravi ter da spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj vseh področij športa.

Z odlokom so opredelili tudi izvajalce letnega programa športa v občini. Mednje sodijo športna društva in zveze, zavodi za šport in zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo športne programe; samostojni podjetniki posamezniki, ki so registrirane za opravljanje športnih dejavnosti; ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen

v športu in zasebni športni delavci. Vsi ti se lahko vsako leto na občinskem razpisu potegujejo za sofinanciranje programov športa, če seveda imajo sedež v občini Sveta Ana, če so registrirani za opravljanje športne dejavnosti in če izpolnjujejo druge kriterije iz odloka. Po odloku Občina Sveta Ana v skladu s svojimi možnostmi sofinancira programe športa na področju prostočasne športne vzgoje otrok in mladine, športne vzgoje otrok in mladine s posebnimi potrebami, ob študijske športne dejavnosti, kakovostni in vrhunski šport, pa tudi šport invalidov in starejših.

Lansko leto je Občina Sveta Ana za športne in prostočasne aktivnosti namenila preko 21.500 evrov. Od tega je preko 10.500 evrov namenila za upravljanje in vzdrževanje športne dvorane, 2.000 evrov za vzdrževanje športnih igrišč, preko 5.500 evrov pa za sofinanciranje programov športa. V letošnjem letu pa bo občina za šport in prostočasne aktivnosti namenila še veliko več, saj bo poleg vsega drugega vložila še okoli 86 tisoč evrov v ureditev miniaturne vasice v parku generacij Sveta Ana. Gre za nekakšno Sveto Ano v malem, ki jo bodo za najmlajše postavili na lesenem podiju za športnim igriščem pri osnovni šoli.

Idejo za njeno postavitev so dobili v prikučni Pohorski vasi z devetimi majhnimi lesenimi hiškami na Rogli na Pohorju. V mali vasi v Sveti Ani bo šest ali sedem majhnih lesenih hišic, ki bodo pomanjšane kopije kulturnih in turističnih znamenitosti v občini. Tako se bo najmlajšim med igro domači kraj še bolj vtisnil v spomin in jim prirasel k srcu. Zato bodo zanj odgovorno skrbeli tudi, ko odrastejo. Tako bodo šport, rekreacijo in igro najmlajših združili še z izobraževanjem in vzgojo.

Tomaž Kšela

Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah

Uredili bodo »Trojiško promenado«

Sveti Trojici, ki je v preteklih letih zaslovela po božično novoletnih prireditvah, so kljub epidemiji covid-19 ostali zvesti tradiciji, seveda kolikor je bilo to mogoče glede na ukrepe za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni. Tako je lani decembra pred Božičem in koncem leta vsa naselja v občini v spremstvu župana in predstavnikov občinske uprave obiskal Božiček, ki je brezstično obdaril okoli 130 otrok do šestega leta starosti. Na poti so ga pozdravljali številni domačini, zlasti otroci in mladi.

Če ne bi bilo epidemije, bi lani konec leta v Sveti Trojici pripravili že 10. razstavo jaslic in sklop dogodkov v okviru Zimske pravljice, s katero pred koncem leta ustvarijo čarobno predpraznično vzdušje in tako privabijo obiskovalce od blizu in daleč.

»Božičkov spreved je odlično uspel, saj je ljudem, še zlasti najmlajšim, v teh časih epidemije prinesel vsaj malo veselja in razvedrila. S to prireditvijo smo ohranili vsaj del Zimske pravljice, medtem ko drugih prireditev in tradicionalne razstave jaslic pred božičnimi prazniki nismo mogli organizirati, saj bi bilo tveganje za zdravje občank in občanov ter drugih obiskovalcev preveliko,« pravi župan Občine Sveta Trojica David Klobasa. Kljub težkim časom pa jim je uspelo ohraniti tradicijo, ki je za razvoj turizma še kako pomembna. V Sveti Trojici nameravajo namreč še naprej razvijati več tradicionalnih turističnih prireditev: Trojica fest, Trilogijo ob jezeru, Zimsko pravljico, Nedelje ob jezeru in še nekatere kulturne in turistične dogodke, ki hkrati dvigujejo kakovost življenja v občini in prispevajo k razvoju turizma.

Za kakovost življenja domačinov in razvoj turizma je pomembna tudi lična in urejena zunanja podoba kraja. Zato bodo v Občini Sveta Trojica po besedah Klobase posebej skrbno

uredili tudi južni vhod v kraj oziroma občinsko središče. Ravno na južni vpadnici v Sveto Trojico, ki se navezuje na bližnjo avtocesto, je največja gostota prometa v kraju.

Kot pravi župan, bo občina še letos investirala v izgradnjo krožišča pri Kmetecu na južni vpadnici v Sveto Trojico, prav tako pa bo asfaltirala ulice v novem naselju Trojica jug. Občina bo letos zgradila tudi pločnik od južne vpadnice v Sveto Trojico po dolžini celotnega klanca, na vrhu klanca pa bo modernizirala križišče. Ob pločniku bodo zgradili tudi javno razsvetlavo.

»V celoti nameravamo sanirati južno vpadnico v Sveto Trojico, kjer bomo uredili tako imenovano Trojiško promenado. Na njej bo javna razsvetljava, ki bo nekaj posebnega. Ob južnem vhodu v Sveto Trojico smo že uredili parkirna mesta za avtomobile in parkirišče za avtodome, v tem kompleksu pa bo locirano tudi poslopje novega vrtca. Pred njim bo na voljo dovolj parkirišč, da starši s parkiranjem ne bodo imeli težav. S tem bomo razbremenili tudi promet v središču Svete Trojice, osnovna šola pa bo za svoje potrebe pridobila prostore, ki jih sedaj zaseda vrtec,« pojasnjuje župan. Kot pravi, potekajo pogovori tudi za to, da bi na tej lokaciji zgradili še trgovino oziroma trgovski center, saj je zaradi bližine novega naselja Trojica jug, v katerem bo okoli 65 novih hiš, zanimiva tudi za potencialne investitorje.

»Trojiška promenada« se bo vila ob južni vpadnici v Sveto Trojico. Foto: T. Kšela

V naslednjih letih namerava občina dodatno urediti tudi okolico jezera. »Z idejnim projektom, ki bo usmerjen zeleno, se že ukvarjajo vrhunski arhitekti,« pravi Klobasa, ki za zdaj o tem projektu še ne želi obširneje govoriti. »Ko bo tako daleč, ga bomo z veseljem predstavili javnosti,« pojasnjuje.

Lastna sredstva za investicije v sanacijo južne vpadnice v Sveto Trojico je občina že zagotovila z občinskima proračunoma za leti 2021 in 2022, ki ju je občinski svet v drugem branju sprejel konec minulega leta. »Tako kot doslej pa se bomo seveda potrudili, da bi lastna sredstva za investicije še oplemenitili,« dodaja Klobasa.

Občinski proračun Občine Sveta Trojica za letošnje leto je na prihodkovni strani težek 3 milijone 85 tisoč evrov, medtem ko v proračunu za naslednje leto načrtujejo za 3 milijone 289 evrov prihodkov. Načrtovani odhodki za leto 2021 znašajo 2 milijona 947 tisoč evrov, za leto 2022 pa 3 milijone 403 tisoč evrov. Daleč največjo postavko v odhodkih v obeh proračunskih letih predstavljajo investicijski odhodki, pa ne samo za izgradnjo Trojiške promenade, temveč še za številne druge investicije v občini. Vsi investicijski odhodki bodo letos predvidoma znašali 1 milijon in 132 tisoč evrov, naslednje leto pa 1 milijon 626 tisoč evrov. Po besedah župana Davida Klobase bosta leti 2021 in 2022 v Občini Sveta Trojica zelo investicijsko naravnani. Z naložbami bo občina ustvarila pogoje za hitrejši razvoj na območju občine ter za dvig kakovosti življenja v njej. Ob tem pa bo občina v skladu z zakoni in drugimi predpisi skrbela tudi za to, da bo, kot radi pravimo, Slovenija ostala socialna država.

Za transfere posameznikom in gospodinjstvom bo občina letos namenila predvidoma 484 tisoč evrov, naslednje leto pa že 485 tisoč evrov. Kdo je do teh transferov upravičen, pa ne odločajo na občini, temveč v skladu z veljavnimi zakoni na centrih za socialno delo, ki predstavljajo enotno vstopno točko v sistem socialnega varstva za vse, ki se znajdejo v socialni stiski in potrebujejo pomoč. Poleg socialnih transferov, ki jih je Občina Sveta Trojica

dolžna plačevati po zakonih, pa bo na osnovi lastnega pravilnika o dodeljevanju enkratne denarne pomoči za novorojence tudi letos in naslednje leto staršem ob rojstvu otroka pomagala z 200 evri. Posameznikom in družinam, ki sami ne zmorejo v celoti pokriti stroškov za stanovanje in ne presegajo določenega cenusa, bo še naprej subvencionirala najemnino. Še naprej bo občina plačevala tudi stroške za prevoz učencev v šolo in nazaj, regresirala prehrano učencev in plačevala še nekatere transfere.

Ob tem v Občini Sveta Trojica ne bodo pozabili na vlogo civilno družbenih organizacij pri razvoju občine ter skrbi za kakovost življenja in odnosov v njej. Tako bo občina letos in naslednje leto za transfere društvom ter različnim drugim nevladnim organizacijam (humanitarnim, kulturnim, športnim itd.) namenila za izvajanje programov v javnem interesu vsako leto preko 52 tisoč evrov.

Iz načrta razvojnih programov je razvidno, da bo rekonstrukcija križišča Kmetec (RIII433) stala okoli 115 tisoč evrov, investicija v ureditev ceste in pločnika na južni vpadnici v Sveto Trojico vključno z javno razsvetljavo pa okoli 300 tisoč evrov. Seveda občina podobno kot drugih tudi teh investicij iz občinskega proračuna ne bo plačala naenkrat, temveč jih bo financirala več let. Med investicijami v naslednjem obdobju pomembno mesto zavzemajo tudi rekonstrukcija križišča pri Griču (RIII747), sanacija plazu pod občinsko cesto Šilak v Oseku in investicija v kolesarske povezave na območju Območnega razvojnega partnerstva Slovenske gorice. Začeli bodo tudi z investicijo v izgradnjo novega gasilskega doma Sveta Trojica.

Čeprav hiše v novi soseski Trojica jug rastejo kot gobe po dežju, je na območju občine velik tudi interes za razpršeno gradnjo stanovanjskih hiš in drugih objektov. Tudi zaradi tega in celovitega ter dolgoročnega načrtovanja bodo v Občini Sveta Trojica po besedah župana letos začeli postopek za sprejem novega občinskega prostorskega načrta (OPN). Vse zainteresirane občanke in občane oziroma

lastnike zemljišč so že pozvali, naj podajo svoje predloge in pobude.

Če bo vse po sreči, bo južna vpadnica v Sveto Trojico urejena še letos. Do takrat bodo asfaltirane tudi ulice v novi soseski Trojica jug, na katerih bo tudi javna razsvetljava. Tako bo, kot pravi župan Klobasa, naslednje leto pred božično novoletnimi prazniki, ko bodo prižgane luči na Trojiški promenadi in v naselju Trojica jug, Sveta Trojica že žarela v »najlepši luči«.

Tomaz Kšela

»Trojiška promenada« bo s središčem Svete Trojice povezala tako obalo Trojiškega jezera kot novo sosesko Trojica jug, v kateri nove hiše rastejo kot gobe po dežju. Foto: T. Kšela

Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah

Občina Sv. Jurij v Slov. gor. v leto 2021 z nadaljevanjem investicij v cestno infrastrukturo

V zadnjem mesecu minulega leta se je v jurovski občini zaključil eden večjih projektov v cestno infrastrukturo v samem centru občine, in sicer projekt Pove-

čanja prometne varnosti v Jurovskem Dolu. Prav tako se je v letu 2020 v Občini Sv. Jurij v Slov. goricah pričela izvedba projekta rekonstrukcija Občinskih cest – IV. faza. Po asfaltiranju dveh cestnih odsekov v Zg. Partinju je za izvajalca, podjetjem Kokol in Kokol iz Miklavža, že polovica tega projekta. V letošnjem letu bosta v skupni dolžini dobrih 1.500 m rekonstruirani še dva cestna odseka. Rekonstruiran bo cestni odsek v Zg. Partinju (LC 203-141), v dolžini 650 m od meje z Občino Lenart do križišča v smeri Pernice. Vrednost rekonstrukcije tega cestnega odseka, ki bo v širino meril 5,5 m, je 92.000 €. V sklopu teh del

Rekonstrukcija ceste na meji od občine Lenart do križišča v Zg. Partinju se bo pričela v prihodnjem mesecu. Foto: Dejan Kramberger

bo rekonstruiran tudi most v Zg. Partinju.

Drugi cestni odsek, ki bo del tega projekta, je cestni odsek Jurovski Dol – Gasteraj (LC 203-501), od Lovskega doma v Jurovskem Dolu do rondoja v Gasteraju. Vrednost del na tem 870 m dolgem in 5 m širokem odseku bo znašala cca 140.000 €. Če bodo vremenske razmere ugodne, se bodo prva dela pričela že v mesecu februarju 2021.

Dejan Kramberger

Jurovski Dol v januarju. Foto: Dejan Kramberger

Občina Sv. Jurij v Slov. gor. podpisala koncesijsko pogodbo s podjetjem POMGRAD – CP d.d.

Župan Peter Škrlec je 4. decembra 2020 z direktorjem CPMS Jožefom Dominkom podpisal koncesijsko pogodbo za opravljanje obvezne lokalne gospodarske javne službe rednega letnega vzdrževanja občinskih cest in drugih prometnih površin v Občini Sv. Jurij v Slovenskih goricah. Koncesijska pogodba je bila podpisana za obdobje 15 let, z njo pa je določeno in zagotovljeno redno letno vzdrževanje občinskih javnih cest in drugih

prometnih površin, vzdrževanje prometnih površin, objektov in naprav na, ob ali nad voziščem državnih cest, ki so namenjene urejanju prometne ureditve oziroma varnemu odvijanju prometa skozi naselja. Pogodba pa ureja tudi redno zimsko vzdrževanje občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v jurovski občini.

Dejan Kramberger

Božiček obiskal otroke v Občini Sv. Jurij v Slov. gor.

Kljub številnim omejitvam zaradi ukrepov za zavezitev virusa Covid-19, ki je zaznamoval leto 2020, pa Božiček tudi to leto v praznično-božičnem času ni pozabil na pridne otroke iz jurovske občine. S kočijo in konjsko vprego se je po Občini Sv. Jurij v Slovenskih goricah podal v nedeljo, 20. decembra 2020. Družbo in pomoč pri razdeljevanju daril pa stam nudili pomočniki – snežinki. Široki nasmehi otrok so pokazali, da so se najmlajši občani obiska Božička zelo razveselili, tisti bolj pogumni pa so Božički takole na daljavo tudi zapeli kakšno pesmico ali mu posredovali kakšno lepo sporočilo.

Občina Sv. Jurij v Slov. goricah se ob tej priložnosti zahvaljuje za pomoč pri organizaciji in izvedbi božičnega obdarovanja občin-

skima svetnikoma (podžupanu) Miroslavu Brezniku in Urošu Urbaniču, vzgojiteljicama vrtca pri OŠ J. Hudalesa Gabrijele Murko in Tatjani Komperšak Škerget ter Alenu Brezniku in Benjaminu Črnčecu.

Dejan Kramberger

Božiček se je po jurovski občini podal s kočijo. Foto: Občina Sv. Jurij v SG

Javna zahvala

V imenu Društva upokojencev Sv. Jurij v Slovenskih goricah se zahvaljujemo spoštovanim donatorjem, ki so nas ob koncu lanskega leta razveselili s prostovoljnimi prispevki za uspešno delovanje društva v letu 2021. Iskrena hvala. **Donatorji:**

- Marmor-granit-kamnosestvo, Črnčec Miro s.p.
- Dušan Ribič, Eder Helopal d.o.o.
- Gostilna Špindler, Mateja Konrad s.p., Jurovski Dol 3
- Avtoprevoznitvo in posredništvo, Križan Vinko s.p., Malna 118
- Vita -Špindler d.o.o., Jurovski Dol 3
- Vinogradništvo Križovnik, Jurovski Dol 62
- Kmetija Kraner, Zg. Partinje 25
- Frizerski salon "Tanja", Tanja Lavrenčič s.p., Jurovski Dol 106
- Okrepčevalnica pri Ančki, Nataša Lorenčič s.p., Zg. Partinje 28.a
- Toplak-Riaps, Toplak Cvetka s.p., Sp. Partinje 33, Lenart
- Setrans d.o.o., Pesnica pri Mariboru 44 a

Hermína Križovnik,
predsednica DU Sveti Jurij v Slovenskih goricah

Zimska pravljica v vrtcu Lenart

Mesec decembar je prav poseben mesec v letu, saj se v njem skriva polno čarobnosti in iskrivosti. Je mesec, ki nam vsem predstavlja novo upanje in moč, zato ga imamo vsi radi, še posebej pa otroci. Kajti praznični december tudi otrokom predstavlja mesec sanj, želja, pričakovanj in veselja.

Z vsjo svojo čarobnostjo je tudi letos potrkal na vrata našega vrtca Lenart, kljub virusni bolezni COVID-19.

Decembrski čas, ki smo ga v preteklosti namenili toplim objemom, prijaznim besedam in prijetnemu druženju, smo letos zaznamovali veliko drugače kot leta prej, saj smo se dan za dnem vsi trudili pričarati vsaj malo čarobnega prazničnega decembrskega vzdušja, ki smo ga poimenovali Zimska pravljica. Praznični mesec je žal zaznamovala velika odsotnost otrok, saj so vrtec obiskovali le otroci, kjer so starši potrebovali nujno varstvo.

Kljub vsem znanim epidemiološkim razmeram in upoštevanju ukrepov za zajezitev širjenja virusne bolezni, smo strokovni delavci vrtca in otroci bili polni novih idej in zamisli, saj smo praznično okrasili vrtec in v njem pripravili tudi Pravljično deželo. Po vrtcu je odmevala tudi čarobna praznična glasba, ki je dan za dnem božala ušesa vseh, ki so vstopili v naš vrtec Lenart. Sodelovali smo tudi v projektu z naslovom V odsevu, v katerem se je organizirala akcija z naslovom Pošljimo nasmeh. Likovna dela s posvetili in lepimi željami, ki so jih ustvarili otroci vrtca Lenart, so bila predana stanovalcem Doma Svetega Lenarta. Vsi smo bili zelo veseli, da smo lahko na tak način, vsaj malo polepšali praznične dni stanovalcem Doma Svetega Lenarta.

Kljub temu, da mu svojih želja niso smeli zašepetati na uho, so se otroci v vrtcu Božička zelo razveselili. Foto: vrtec Lenart

Letošnje iztekajoče se leto, ki je v veliki meri naš vsakdanjik zaznamovalo prisotnost virusa Covida-19, nas v vrtcu Lenart ni odvrgnilo od ustvarjalnosti in kreativnosti.

Kljub omejitvam in odsotnosti veliko strokovnih delavk, so naše sodelavke izvedle dramatično z naslovom Pika, Mica, Kapica v izolaciji. Dramatizacijo so odigrale v Pravljični deželi vrtca Lenart, za vsak oddelek posebej, saj so se na tak način upoštevali vsi ukrepi za zajezitev širjenja virusne bolezni. V naši Pravljični deželi pa nas je tudi obiskal Božiček, kateri je prišel v spremstvu palčice. Božiček in palčica sta otroke skupaj popeljala v čaroben, pravljичni svet glasbene dežele. Otroci so se obiska zelo razveselili, prav tako tudi daril, saj sta darila otrokom nastavila na njihova garderobna mesta.

Iztekajoče se leto 2020 je naša življenja zaznamovalo na prav poseben način, hkrati pa nas naučilo, da ga bomo znali še bolj ceniti in bomo znali biti hvaležni za vse tisto, kar nam bo dano. Verjamemo, da bomo odslej zmogli več spoštljivosti in iskrenosti drug do drugega, kajti življenje vseh nas bo tako postalo bogatejše in lepše. Srečno in zdravja polno 2021!

Mihaela Vidovič

Predvidene aktivnosti članov Društva upokojencev Lenart v letu 2021

Leto 2020 nas je žal ob svojem izteku še naprej pustilo v dvomih o brezskrbni prihodnosti prebivalstva tega našega planeta, predvsem pa naše seniorske populacije.

Glede na to, da so društva upokojencev stanovske organizacije, v katerih si svoje interese oziroma potrebe zagotavljajo ljudje v svojem tretjem življenjskem obdobju, je njihovo delovanje v sedanjih razmerah vsekakor težje in odvisno od posameznih okoliščin v različnih urbanih sredinah prebivalstva.

V Društvu upokojencev Lenart (DU Lenart) si z optimizmom zastavljamo realizacijo programa za tekoče leto 2021, v katerega je prenešenih kar nekaj aktivnosti, ki jih zaradi znanih omejitev oziroma priporočil NIJZ ni bilo mogoče izvajati.

Posebej gre izpostaviti izvajanje nacionalnega programa „starejši za starejše“, katerega nosilec oziroma izvajalec je DU s svojo mrežo prostovoljcev, in v sklopu tega programa tudi izvajanje začete projekta prostovoljnih prevozov članov do potrebnih zdravstvenih ustanov oziroma do drugih nujnih opravil.

Naš obsežen program dela za leto 2021, ki je objavljen na naši oglasni deski in spletni strani DU Lenart, zajema tudi izvedbo društvenih izletov in kulturnih dejavnosti ter različne športne aktivnosti, kot so pohodni, kolesarjenje, balinanje, rusko kegljanje,

Udeleženci 18. seje upravnega odbora DU Lenart. Foto: Arhiv DU

streljanje z zračno puško, športni ribolov, bowling, telovadba ter kartanje in šahiranje.

Ob teh navedenih aktivnostih se vsekakor aktivno vključujemo tudi v vse dejavnosti, ki jih organizira ZDU Slovenske gorice, naše vrle pevke ljudskih pesmi pa pogosto s svojim programom razvedrijo tudi stanovalce doma Sv. Lenarta in se rade odzovejo tudi povabilom drugih organizatorjev kulturnih dejavnosti.

Skrbi za ohranjanje našega zdravja in vitalnosti ne zanemarjamo, saj v ta namen organiziramo razna predavanja, merjenje sladkorja v krvi, holesterola in krvnega tlaka. Uvajamo tudi pomoč pri elektronskem naročanju na specialistične zdravstvene storitve za člane, ki jim je ta pomoč dobrodošla. S priložnostnimi obiski in simboličnimi darili se radi srečamo z našimi posebnimi jubilarji ob njihovem praznovanju in v mesecu decembru vedno obiščemo naše najstarejše člane društva.

S tem skromnim zapisom v našem lokalnem časopisu želimo opozoriti, da kljub tre-

nutnim neugodnim razmeram za druženje in kolektivne aktivnosti v DU Lenart bodimo optimisti in se skušamo prilagajati novim oblikam dela. Glede na znane težave z zagotavljanjem prostovoljnega kadra za uspešno delovanje posameznih sekcij in prostovoljcev, šoferjev in poverjenikov za izvajanje projekta

starejši za starejše vas vljudno vabimo, da se nam pridružite oz. vključite.

Naša pisarna v Lenartu, kjer smo na razpolago za vse potrebne informacije, je v običajnih pogojih odprta vsako sredo med 9. in 11. uro.

Viktor Zemljčič

Iz dejavnosti Zveze borcev NOB Lenart

V zaključku leta 2020 je Zveza borcev NOB Lenart ob upoštevanju preventivnih ukrepov pripravila kar nekaj aktivnosti, ki so zajemale manjše komemoracije ob Dnevu mrtvih, kjer so se poklonili padlim v NOB, obiskali pa so tudi spominski park v Gradcu, položili venec in prižgali sveče. Kot vsako leto, so tudi tokrat z darilnimi

paketi obdarili starejše od 75 let. Trenutno pripravljajo brošuro z naslovom Rupnikova linija. Gradivo je pripravil dr. Marjan Toš, oblikovanje je prevzela Rosana Lorbec, besedilo pa je lektorirala Marija Šaupperl.

Vsem bralcem in prebivalcem Slovenskih goric želijo vse lepo v letu 2021.

Alojz Bezjak

Jaslice v Zgornji Senarski

Kljub ukrepom za zajezitev širjenja koronavirusa, je družina Srečka in Pavlice Divjak s pomočjo krajanov naseleljeno Zgornja Senarska tudi konec leta 2020 postavila precej velike in čudovite jaslice, ki so se nahajale v vasi Zg. Senarska.

V letu 2019 so vaške jaslice dopolnjevale razstavo jaslic v samostanski kleti v Sveti Trojici, kar pa v teh razmerah ni bilo izvedljivo, zato so bile jaslice pri Divjakovih toliko bolj obiskane. Postavili so jih na novi lokaciji, dodanih pa je bilo tudi nekaj novih elementov in živali.

Jaslice oživijo svetopisemski prizor na poseben način. Ozadje jaslic je bilo osvetljeno, prav tako hlevček in drevo, ki stojita ob jaslicah. Priprave in nabava materiala so trajali kar dva meseca, saj je uporabljenih mnogo naravnih materialov. Po cesti skozi komunalno urejeno vas in novo asfaltno prevleko se sprehaja vedno več ljudi z otroci, ki so si z veseljem ogledovali številne živali, fotografirali pa so se veselo delile po socialnih omrežjih.

V soboto 19. 12. 2020 sta jaslice s svojim

Jaslice v Zgornji Senarski. Foto: P. Leopold

spremljavo obiskala Božiček in župan David Klobasa, ki sta obdarila naše najmlajše občane. Žal tokrat nismo mogli pripraviti sprejema in druženja ob jaslicah, bomo pa to nadoknadili v prihodnje. Prizadevali si bomo, da izdelava jaslic in druženje krajanov ostane tradicionalno.

Družini Divjak izrekamo iskreno zahvalo za ves trud in finančni vložek, ki ga vsako leto vlagajo v ta projekt. Ponosni smo na takšne sovaščane, naj bodo za zgled tudi drugim.

Peter Leopold

Izkoristi 2021 s študentskim klubom Slovenskih goric

Kaj lahko pričakujemo v tem letu? Lahko, da bomo še vedno pridno sedeli doma, lahko pa, da se bomo že kmalu družili, skupaj zabavali in ustvarjali nepozabne spomine.

Mi smo za to, da si ne glede na situacijo ustvarimo te nepozabne spomine. Tudi trenutno stanje lahko po svoje izkoristimo in si - ukrepom primerno - urnike zapolnimo z aktivnostmi. ŠKSG smo v glavnem pripravljeni na vse!

V zimskih mesecih nas čakajo razni projekti na daljavo (joga, telovadba, turnirji, tečaji na raznih področjih,...). V primeru, da pa bomo nekaj mesecev pridno pazili na svoje zdravje, pa sprostitev ukrepov proslavimo tudi z neka-

terimi tradicionalnimi projekti, ki so lani splavali po vodi (izleti, 'čage', izobraževanja in tečaji v živo, stand up-i, športni dnevi ter seveda PŪTAFEST!). V vsakem primeru bo 'fajn'.

Če ste študent ali dijak in si želite s svojimi vrstniki ustvariti te nepozabne spomine na študentska leta, se nam pridružite! Preverite našo spletno stran 'sksg.org' in izpolnite prijavo s priloženim potrdilom o vpisu. Poleg vseh ugodnosti in priložnosti ob vpisu prejmete še darilo. Če vas karkoli zanima, nas lahko kontaktirate tudi preko socialnih omrežij (FB, IG), ali pa nam pišete na info@sksg.org.

Družina ŠKSG se že veseli sodelovanja z vami.

Teja Vogrinec

V 2021 zremo z optimizmom in novimi izkušnjami

SVZ Hrastovec je zahtevno, dinamično leto preobrazil in življenjskih sprememb. Pojav epidemije nas je prizadel, ko nam je vdrl v življenja in zamajal naš občutek varnosti in predvidljivosti. Vse napore, znanje in moči, smo v preteklem letu usmerjali v zajezitev širjenja koronavirusa, ki je v obeh valih epidemije vdrl v naš zavod. Po zadnjih podatkih je bilo COVID-19 pozitivnih 232 stanovalcev in 148 zaposlenih.

Verjamemo in želimo si, da bomo s pomočjo cepiva lahko naša življenja stabilizirali in

se vrnili na ustaljene tirnice. V kriznih razmerah so zaposleni izkazali razumevanje, strpnost, odgovornost, dobro voljo, pripravljenost za empatično sodelovanje, prijaznost in dobre medsebojne odnose, ki so vodilo v boju proti COVID19. Do sredine januarja smo s cepivom podjetja Pfizer and BioNTech pocepili 312 stanovalcev in 132 zaposlenih. V letih smo uspeli izvesti kar nekaj večjih projektov od gradnje enote Apače 2 in skladišča v Voličini do dograditve rehabilitacijskega rekreacijskega centra z dvigalom, pridobili smo

certifikati kakovosti E-QALIN in nove enote za naselitev naših stanovalcev, v 2020 pa smo poleg boja v zvezi z epidemijo v okviru plana investicijsko vzdrževalnih del opravljali razna dela po enotah zavoda. Optimistično zremo v leto 2021, saj je v načrtu adaptacija in dograditev enote depandanse D1 z dvigalom, gradnja varovanega doma v Lenartu, kjer bodo pretežno namenjeni dementnim stanovalcem ter predvidena vzdrževalna dela po enotah. Če bodo razmere dopuščale, bomo tudi odprli dolgo načrtovano grajsko kavarnico.

Z januarjem 2021 prihaja pri strokovnem vodenju zavoda do spremembe, saj se dozdajšnja strokovna vodja zavoda Petra Hameršak poslavlja z delovnega mesta. Svet zavoda je soglasno potrdil novo strokovno vodjo, ki je s 20. januarjem postala Tadeja Bohak, univerzitetna diplomirana psihologinja, ki je že 13 let zaposlena v SVZ Hrastovec in skladno s svojo izobrazbo opravlja svetovanja, pomoč in podporo pri razvijanju odnosov med stanovalci, delavci in svojci. »Kot psihologinji so mi bili že od samega začetka moje poklicne poti zaupani najtežji primeri, kar pomeni, da se pri delu z njimi ni mogoče upreti zgolj na pridobljeno znanje, temveč se je potrebno nenehno prilagajati in iskati nove pristope in metode, raziskati novo nastale težave ter poiskati najbolj učinkovite rešitve. V zadnjih nekaj letih sem svoje delo opravljala na varovanih oddelkih zavoda, kjer je prav zaradi same narave dela, postalo moje področje zanimanja varstvo človekovih pravic. Moje pridobljene delovne izkušnje, osvojena znanja in kompetence so me pripeljale do odločitve, da želim narediti korak naprej in s svojimi sposobnostmi prispevati k strokovnemu vodenju zavoda. Nadaljnji strokovni razvoj zavoda želim usmeriti v razvoj večje humanizacije odnosov in strokovno delo podpreti z razvojem novih možnosti in pristopov, ki poudarjajo humane oblike bivanja in human odnos do uporabnikov,« je svojo

Tadeja Bohak. Foto SVZ Hrastovec

kandidaturo utemeljila Bohakova in še dodala: »Svoj prispevek pri tem vidim v nadgradnji že oblikovane vizije zavoda, ki je usmerjena v izboljšanje kvalitete življenja naših stanovalcev in temelji na njihovi individualizirani obravnavi in normalizaciji. Moj cilj je, da zavod postane prepoznaven po svoji strokovnosti, človeškem odnosu in raznolikih programih. Nasploh bo pri vodenju, načrtovanju in organiziranju strokovnega dela moje osnovo vodilo timsko delo. Menim namreč, da je medsebojno sodelovanje in povezovanje ključ do uspeha in medsebojnega zadovoljstva. Verjamem, da smo v zavodu vsi udeleženci v delovnem procesu skupaj lahko na pravi poti za dobiti ljudi, ki so nam zaupani.«

»Iskrena in srčna hvala vsem, ki se trudite v dobro vseh v SVZ Hrastovec. Iz tega negotovega obdobja verjamem, da bomo prišli boljši, močnejši, bolj povezani. Hvala vsakemu, ki nam je pomagal in vztrajal z nami v tem boju proti COVID-19,« se je zahvalila direktorica zavoda mag. Andreja Raduha.

SVZ Hrastovec

Pouk na daljavo v glasbeni šoli

V marcu 2020 smo se morali zaposleni na Podružnični glasbeni šoli Lenart z dislociranim oddelkom Cerkvenjak, ki deluje pod okriljem Konservatorija za glasbo in balet Maribor, tako rekoč čez noč prilagoditi novim razmeram in začeti s tako imenovanim »poukom na daljavo«.

Združili smo iznajdljivost, inovativnost in strokovnost ter nadaljevali tam, kjer smo ostali, pa čeprav s popolnoma novimi prijemi. Šolsko leto 2019/20 smo kljub vsemu uspešno zaključili v razredih.

Začelo se je novo, 2020/21. Smelo smo začrtali pot. V avgustu smo zastavili zelo ambiciozni letni delovni načrt, kljub grenkemu priokusu, da se bo morda kje zalomilo in ga ne bomo mogli izpeljati.

Naša predvidevanja so se žal kmalu uresničila. Že v oktobru smo znova začeli s »poukom na daljavo«. Tokrat je bilo za spoznanje lažje, saj smo že vedeli, s čim se srečujemo. Pouk poteka preko različnih komunikacijskih kanalov, poučevanje v višjih razredih pa se kombinira s pošiljanjem posnetkov, saj je kakovost zvoka pri avdio neprimerljivo boljša kot pri video posnetkih. Tudi skupinski pouk glasbene pripravnice, nauka o glasbi in baleta poteka na daljavo. Vodstvo šole skrbi za izobraževanja učiteljev, izmenjujejo si svoje izkušnje in nova znanja, da bi pouk v novo-

nastali situaciji potekal čim bolj kakovostno.

Pri svojem delu se srečujemo tudi z veliko težavami. Video komunikacija zahteva precejšnjo količino prenosa podatkov. Med poučevanjem zato prihaja do zamrzovanja slike, prekinjanja zvoka in podobno. Pri video prenosih je težava tudi v tem, da komunikacija poteka s približno pol sekundnim zamikom, kar onemogoča, da bi z učenci lahko muzicirali skupaj. V začetku »pouka na daljavo« je učence nov način poučevanja navduševal in so pridno vadili. A se mi dozdeva, da ta vne- ma počasi popušča. Navadili smo se na nov način dela in spremenjene okoliščine postajajo rutina. Še vedno pa smo zelo veseli, ko se vidimo, saj je v času izolacije vsaka socializacija zelo dobrodošla.

Ker smo se morali nastopom v koncertnih dvoranah odreči, smo poskrbeli za nove načine, da bi motivirali naše učence. Že od decembra se vsako sredo ob 18.35 in s ponovitvijo v soboto ob 13. uri na Radiu Slovenske gorice v kratkih oddajah predstavljajo s svojimi glasbenimi oddajami. Zelo smo hvaležni ekipi radia za dano priložnost. V decembru smo pripravili spletni praznični koncert z naslovom »Glasbeni utrinki od doma«. Ker smo za svoje delo poželi veliko pohval in pozitivnih odzivov smo se, glede na to, da se nam pouk v šoli neprestano odmika odločili, da bomo spletni koncert »Z glasbo v pomlad« pripravili znova 10. marca ob 18. ur in vas že sedaj vabimo k ogledu. Seveda vse to ne bi bilo mogoče, če ne bi imeli ob sebi staršev, ki nam z veliko vnemo in dobro voljo pomagajo, da pridemo do posnetkov, saj bi bila v nasprotnem primeru tovrstna dejavnost praktično nemogoča. Učitelji poleg vsega omenjenega pripravljajo tudi spletne razredne nastope, da lahko starši kljub oteženemu delu, s katerim se srečujemo, spremljajo napredek svojih otrok.

Učenca Glasbene šole Lenart, Klara in Anže Škof, na koncertu od doma. Foto: družinski arhiv

Ogromno novega smo se naučili, osvojili veliko novih veščin. Vsekakor nam bo čas Corone pustil tudi nekaj pozitivnega, dobili smo lekcijo za celo življenje. S poukom na daljavo sicer do določene mere izvajamo svoje poslanstvo, nikakor pa ne more ta način dela nadomestiti neposrednega stika učitelja

in učenca ter izpolniti potrebe po skupnem muziciranju. Torej upamo in želimo si, da se naše delo čim prej vrne v glasbene učilnice in začnemo s poukom, kot smo ga bili vajeni.

Irena Košmerl Leš, pomočnica ravnateljice, vodja PŠ Lenart

Okrogla miza o edinstvenem sodnem ogledu v Drvanji marca 1935

Turistično društvo Atlantida je pripravilo Okroglo mizo oziroma pogovor ob 85. letnici krivo obsojenih bratov Markuzzi in Mihaela Zemljica po internetu z aplikacijo ZOOM v sredo, 30. 12. 2020. Predstavili so gradivo s poudarkom na dokazih za oprostitev obsojenih. Sodišče je takrat odredilo, da se mora na »kraju zločina« rekonstruirati dejanje, kakor so ga izpovedale glavne obremenilne priče, in sicer točno na dan po zadnjem luninem kraju, ponoči med 11.00 in 12.00 uro.

Lokalni ogledi z rekonstrukcijo so bili takrat nekaj zelo redkega v sodni praksi. Edinstven pa je bil lokalni ogled kraja dogodka na domu Markuzzijev v Drvanji marca 1935, kjer je sodelovalo mnogo radovednih domačinov in dva novinarja, čeprav je bil neznan čas ogleda sodne komisije.

Glavna obremenilna priča je bil kovač Geček, ki je s svojimi izjavami leta 1926 skoraj spraval tri ljudi na vešala. Imel je kovačnico v Ščavnici in 6. septembra 1920 je ponoči peščil domov po dolini Drvanje. Z rekonstrukcijo so ponovili skrivnostne nočne prizore, ki jih je videl in opisoval Geček.

Markuzzijeva hiša. Vir fotografije: časopis Jutro (21. 8. 1935)

Neprestana spreminjanja Gečkovih izjav v številnih zaslišanjih so vzbujala dvom o resničnosti pričanja. Pomemben dokaz za oprostitev krivo obsojenih je bil tudi natančno opravljen ogled z rekonstrukcijo domnevnega kraja zločina na Drvanji.

Udeleženka pogovora je predlagala, naj prave in neprave kraje zločina naše društvo vključuje v pohod in na terenu natančno predstavi zanimivo in edinstveno zgodbo o zelo odmevni sodni zmoti v Sloveniji. Kraj »pri Taljanu« na Drvanji je pomemben pravno zgodovinski spomenik in nesnovna kulturna dediščina.

Ves primer je bil podrobno obravnavan tudi v političnem listu Slovenec, dne 31. 2. 1935.

Janez Ferlinc

Antonova ledena trgatev pri Breznikovich

Pri družinskem podjetju Gostinstvo in turizmu Breznik v Komarnici pri Cerkvenjaku, ki so znani po znamenji vina Breznik, ter njihovi vinski kleti, kjer v sredini nje kraljuje majolika, so se oktobra lani odločili, da 700 trsov grozdja sorte chardonnay pustijo za zimsko trgatev. Grozdje je bilo treba tudi ustrezno zaščititi z mrežo pred ptiči in divjadjo ter nadzorovati proces pri spreminjanju letnega časa iz jesenskega v zimo, saj morajo jagode biti zdrave.

Tako so v nedeljo, na dan ko goduje Sv. Anton Puščavnik, farni patron cerkvenjaške fare v zgodovini Cerkvenjaka, prvič imeli tako pozno ledeno trgatev. Minuli mrzli dnevi, ko so bile temperature ves teden ponoči globoko pod ničlo -7 do -9 stopinj Celzija in ustreza nesebnost sladkorja 130 Oe, so eden izmed poglavitnih pogojev, da lahko govorimo o ledeni trgatevi.

Za ledeno trgatev je tudi pogoj, da se zmrznjeno grozdje spreša takoj, da se ne odtali. S tem se doseže, da se iz jagod iztisne sok s sladkorjem in kislinami, voda v obliki ledu pa v veliki meri ostane v preši. Gospodar Damijan je tudi vinski vitez slovenskega reda vitezov vina – omizje za Pomurje, hčerka Martina pa je bivša vinska kraljica Cerkvenjaka. V vinograd so se odpravili že ob petih zjutraj, trgatev

pa so žal morali opraviti v družinskem krogu. Ko so se namreč v jeseni odločili za to trgatev, so upali, da bodo ta dogodek lahko delili s prijatelji in vsemi, ki jim ob sezonskih delih priskočijo na pomoč. Zdaj jim je epidemija to preprečila in so poleg zahtev za pridelavo ledene vina morali upoštevati tudi preventivne ukrepe in predpise NIJZ in Vlade Slovenije.

Trgatev in »prešanje« je spremljala tudi Cvetka Bunderla, pooblaščenka KGZ Maribor za ledeno vino, ki je odvzela tudi vzorec za analizo vrhunskih vin posebne kakovosti. Ledeno vino je zelo sladko in ima delikatno, fino, kompleksno in trajno sortno cvetico. Grozni sok oziroma mošt vre nekaj mesecev, za vinske sladokusce pa je ledeno vino popolno šele po enem letu.

Franc Bratkovič

Družina Breznik je ledeno trgatev opravila v družinskem krogu. Foto: F. B.

OO ZRK Lenart: krvodajalske akcije v februarju 2021

Sreda 24. 2. OORK Cerkvenjak OŠ Cerkvenjak 7.30-11.00

»Covid 19« je posegel tudi v izobraževalni proces v kmetijstvu - usposabljanje preko spleta

Kmetijsko gozdarski zavod Maribor je osrednja izobraževalna inštitucija na širšem območju Maribora, ki za potrebe kmetovalcev v okviru javne službe kmetijskega svetovanja vsako leto v zimskih mesecih pripravi nabor izobraževalnih vsebin, ki bodo potekala skozi vse leto 2021. Nabor izobraževalnih vsebin je javno objavljen, zajema in pokriva pa predvsem potrebe kmetijstva. Večina izobraževanj bo potekala v zimskem času, saj so to meseci, ki veljajo v kmetijstvu za umirjen del sezone.

»Covid 19« je povzročil spremembe pri načinu komuniciranja oz. izobraževanja tako v kmetijstvu kot tudi pri drugih dejavnostih. Večino izobraževanj smo pred »korona krizo« izvajali v predavalnici Kmetijsko gozdarskega

zavoda Maribor (Vinarska 14) ali na terenu, v trajnih nasadih in na njivah. Glede na aktualne informacije v bližnji prihodnosti sprememb glede preventivnih ukrepov ni za pričakovati, tako da bodo izobraževanja v teh prvih mesecih potekala na daljavo oz. preko spleta.

V primeru kakršnih koli vprašanj v zvezi s spletnimi izobraževanji nas lahko kontaktirate preko e-mail naslova na: marko.breznik@kmetijski-zavod.si ali telefonsko število 051 307 514 (Marko Breznik).

Izobraževanja so se začela že z januarjem 2021, aktualne in zanimive tematike za celotno sezono pa lahko v aktualizirani verziji najdete na spletni strani KGZ Maribor (www.kmetijski-zavod.si).

Marko Breznik, KGZ Maribor

Pouk na daljavo v 1. razredu OŠ Voličina

Vsi učenci se po podaljšanih jesenskih počitnicah od ponedeljka, 9. 11. 2020, izobražujejo na daljavo.

Na začetku pouka na daljavo smo se vsi spraševali, kako bo vse skupaj potekalo, kljub vsemu pa je bila motivacija za delo velika. Vse skupaj zdaj traja že zelo dolgo, učenci pa so vseeno zelo pridni in sodelujejo, kljub temu, da jim motivacija pada. Prvošolčki so majhni otroci, ki so bili v šoli komaj nekaj tednov, in so šolo komaj začeli spoznavati.

Od vseh otrok dnevno slišimo enake želje - da si želijo v šolo in da pogrešajo soščolce in učiteljice. Starši tudi opozarjajo na čustvene težave otrok, ker pogrešajo prijatelje, šolo, učenje v šoli. Doma jih je zdaj za delo za šolo težje motivirati kot pa na začetku šolskega leta. Večkrat potrebujejo najino podporo pri motivaciji in spodbudi otrok. Tako otroci kot starši si zaslužijo veliko pohvalo za sodelovanje.

Z učenci se srečujemo na video srečanjih, povezave pa so vedno objavljene v spletni učilnici. Od začetka izvajanja pouka na daljavo se kot razred srečujemo enkrat tedensko po pol ure - na isti dan, ob isti uri, na isti povezavi. Običajno se ta srečanja za nekatere raztegnejo, ker se otroci še želijo družiti. Srečanja namenimo predvsem pogovoru, preverjanju in utrjevanju znanj ter kakšni aktualni učni vsebini. Razumljivo je, da je veliko staršev v službah, prvošolčki pa pri pouku na daljavo še vedno potrebujejo pomoč.

Zraven teh »obveznih sredin« srečanj se učenci lahko po želji ali potrebi oglasijo na video srečanjih vsak dan po pol ure. Na teh dnevni srečanjih malce klepetamo, se igramo, spodbujamo drug drugega ter pridno delamo vaje glaskovanja ter še kaj. Kadar preverimo znanje, se srečamo po pripravljenem seznamu in je udeležba obvezna. Če to komu ne uspe v dopoldanskem času, se dogovoriva za popoldanski termin. Za vajo glaskovanja, ki je trenutno najtežja stvar 1. razredu, imajo na voljo vsakodnevna srečanja še na drugi povezavi, kjer jim je na voljo učiteljica, da na zabaven način z učenci vadi to veščino.

Želiva si, da bi lahko več pouka izvajali v takšni obliki. Zavedava se, da žal v našem primeru ne gre, saj bi bilo precej otrok prikrajšanih in ne bi imeli enakih možnosti učenja.

Uživanje otrok med eksperimentiranjem. Foto: arhiv šole

Učiteljici pri vseh predmetih pripravljava samo posneta navodila z razlagami in filmi, saj so to učenci 1. razreda, ki bi drugače težko delali, saj še ne berejo. Enako stori tudi učiteljica tujega jezika. Pri miru lahko zdržijo le krajši čas, zato je potrebno dejavnosti menjavati. Potrebujejo delo s konkretnim materialom, gibanjem... Če se le da, skušava za cel dan pripraviti en posnetek, ki je medpredmetno in vsebinsko povezan. Posnetek objaviva v spletni učilnici in staršem pošljeva slikovna navodila s povezavo do filma. Navodila in razlaga so pripravljena za otroke in ne za starše. Na tak način lahko učenci delajo samostojno, čas za delo si prilagodijo svojemu ritmu in delovnemu času staršev. Ta oblika se je v tem času izkazala za najbolj optimalno, saj je tukaj potrebno najmanj pomoči odraslih. Potrebna pa je pomoč pri pošiljanju dokazov učenja.

Učence za šolsko delo spodbujava preko video konferenc, kjer se zberemo vsi skupaj, s pomočjo individualnih pogovorov, klicev... Spodbujava jih s podajanjem redne/vsakodnevne, spodbudne in motivacijske povratne informacije. Zapisano jo morajo največkrat prebrati otrokom starši, včasih pa je ta pripravljena v obliki posnetka. Sreča je tudi v tem, da sva učiteljici doma v njihovi bližini in se učenci lahko sprehodijo mimo, pozdravijo, kaj povedo, na željo staršev kaj poveva otrokom...

Mini Planica na obisku. Foto: arhiv šole

Meniva, da pouk na daljavo traja že odločno predolgo. Otroci so premajhni, da bi se lahko sami učili brati in pisati. Tega ne moremo pričakovati, da bodo počeli njihovi starši. Eno so opravljene naloge, drugo pa znanje ali veščina, ki ostane/ne ostane.

Učenci sicer pridno delajo, ampak to znanje ne more biti primerljivo z znanjem, ki bi ga pridobili pri delu v šoli. V šoli bi učenju tudi posvetili več časa. Zdaj smo urnike prilagodili, vsebine in cilji pa ostajajo.

Prav tako bo to šolanje na daljavo pustilo posledice na čustveni ter psihični ravni otrok, kar v tem času nihče od vladajočih noče slišati. Žal.

Prvošolci so ob novem letu za vse učiteljice,

ki jih poučujejo, na skrivaj posneli pristrčno spletno e-voščilo in nas močno presenetili. Z njim so nam sporočili, da nas pogrešajo, da so nam hvaležni za trud in nam seveda voščili ob praznikih.

Učiteljici s starši odlično sodelujeva, saj nisva deležni pritiskov, očitkov in slabe volje z njihove strani. Pozitivna spodbuda, hvaležnost in prijazne besede prihajajo od njih ravno v pravem trenutku. Tudi prijazni nasveti in predlogi. Včasih si lahko že za malenkostjo dvignemo motivacijo za delo ali si lažje spet mislimo, da bo tega kmalu konec. Zmogli bomo.

Regina Dobaja in Nataša Herga Kosi

Kaj lahko storimo sami v borbi proti virusnim infekcijam dihal?

Doktor Dragan Ivanov pravi: "Ni problem v virusih, ampak v našem imunskem sistemu," zato je tu nekaj napotkov, kako ga okrepimo. **Pitje vode:** ko telesu prične primanjkovati vode, se pojavijo številne težave z dihalji, saj voda skrbi za vlažnost, čiščenje in obrambo sluznic dihal ter tako omogoča prenos kisika. Ob normalnem delovanju srca in ledvic je potrebno dnevno po požirkih spiti 2 do 2,5 litra vode. Piti jo začnemo zjutraj na tešče, glavino spijemo med obroki do 18. ure. **Sončna svetloba:** tudi v zimskem času izkoristimo vsak sončni žarek. Dnevno naj bi to bilo vsaj 30 do 45 minut. Poskrbimo, da nam sonce sije na obraz in tudi oči ne zakrivamo. **Ameriški slamniki** je rastlina, ki stimulira in uravnava imunski sistem. Najbolj učinkovita je tinktura, narejena iz cele rastline. Avgusta pripravimo tinkturo iz nadzemnega dela, oktobra iz korenin. Obe tinkturi združimo in za preventivo uživamo 20 kapljic trikrat dnevno. Razmerje med tinkturama je 95% nadzemnega dela in 5% iz korenin. V času bolezni jemljemo po 25 kapljic 3 do 5-krat na dan. **Bezeg:** iz cvetov bezga pripravimo čaj kot poparek, ki pomaga preprečevati, da bi virusi prodrli v notranjost celic in preprečuje tudi razmnoževanje virusov. Še posebej dobrodošel je pri suhem kašlju. **Med, propolis in cvetni prah** stimulirajo imunski sistem in direktno uničujejo viruse. Sami si lahko pripravite mešanico iz medu, cvetnega prahu, propolisa, cimeta, koprivinih semen in mletih cvetov vrtnic. Zjutraj vzamete eno žličko pripravka. **D vitamin:** koliko D-vitamina bomo prenesli od poletnega sonca je v veliki meri odvisno od naših jeter, ki v času zime aktivirajo uskladiščene zaloge. Na to lahko vplivamo, če jeter ne obremenjujemo z alkoholom, težko hrano in pomankanjem spanja. D3, ki stimulira naš imunski sistem, lahko uživamo tudi v naravni obliki (olje jeter polenovke, losos in tuna). **Vitamin C** je antioksidant. Podpira celjenje poškodovanih tkiv, deluje protivnetno, iz telesa izloča toksine, podpira »proizvodnjo« obrambnih celic, krepi nadledvično žlezo... Viri C-vitamina so šipek, rakitovec, aronija, limona in vsi citrusi, kivi, jabolka, brokoli, beluš, zelje, krompir, paprika, peteršilj... Šipkov čaj pripravimo kot hladen namok, ki stoji čez noč. Zjutraj ga precedimo, po želji segrejemo do 37 stopinj, in spijemo po požirkih. V tem času pa si lahko pripravimo tudi šipkovo presno marmelado z medom. Naberemo zmeččan šipek, iz njega z dvema prstoma iztisnemo zmeččano meso in dodamo enako količino medu. Premešamo in dnevno zaužijemo eno malo žličko. Priprava je zamudna, a marmelada je »zdravilna bomba«. **Vitamin E** povečuje delovanje imunskega sistema. Je antioksidant in zavira staranje. Najdemo ga v oreščkih, pšeničnih kalčkih, kalčkih vseh žitaric in olj, pripravljenih iz njih, v stročnicah, polnozrnatih sveže mleti moki, v večini rastlinskih olj, maslu, zeleni listni zelenjavi, rumen-

jaku, jetrih... **Vitamin A** je antioksidant, krepi imunski sistem, sluznice, pomaga pri prehladih, gripi, vnetju grla, srednjega ušesa, črevesja... Viri so lahko rastlinski - to je betakaroten, ki se nahaja v oranžnem, rdečem in zeleno obarvanem sadju in zelenjavi (korenje, sladki krompir, paradižnik, buče, špinac, blitva, zelena solata...). Živalskega izvora je retinol, ki ga dobimo z uživanjem jeter, masla, rumenjaka, sira. **Cink** preprečuje razmnoževanje virusov, povečuje število in aktivnost imunskih celic, skrajšuje čas trajanja virusnih obolenj. Najdemo ga v pivskem kvasu, pšeničnih kalčkih, otrobih, oreščkih, sončničnih in bučnih semenih, ovsenih kosmičih, korenju, špinaci, morskih sadežih, jajcih, v cvetnem prahu, v jetrih. **Selen** uničuje viruse, deluje protitumorno, pri bronhitisu in astmi. Viri selena so polnozrnat žita, brazilski oreščki, morska hrana, meso (še posebej piščančje), jetra, stročnice, ananas. **Kalcij** skrbi za nevtralizacijo kislih presnovkov in s tem razbremeni imunski sistem. Nahaja se v siru, sezamu, koprivah, šipku, lešnikih, mandljih, amarantu, krešji, ohrovtu, soji, suhih figah, peteršilju, regratu, rukoli, čičeriki... Domač kalcijev pripravek pa si lahko naredimo tako, da prekuhane ekološke jajčne lupine, ki smo jim odstranili notranjo kožico, posušimo. Zmeljemo v prah. Vsak dan uživamo četrte čajne žličke finega prahu. Vmešamo ga v jogurt, kislo mleko, kislo zelje. Stati mora vsaj čez noč. Česen uničuje viruse, deluje proti bakterijam, proti kandidi. Je antioksidant. Ubija tumorske celice in parazite. Dnevno zaužijemo, odvisno od velikosti, par strokov, ki jih na drobno stremo z lesenim predmetom, lahko pa damo celi strok v usta in ga temeljito prežvečimo. Vonj česna ublažimo z limono, jogurtom, peteršiljem ali korenčkom. Čebula je antioksidant. Deluje protivnetno. Ugodno deluje pri kašlju in astmi. **Paradižnik** uživamo svež ali v obliki soka. Snov likopen, ki ga vsebuje, je antioksidant in tudi stimulira imunski sistem. Zaradi tega, ker se večina imunskega sistema ustvari v črevesju, je pomembno, da uživamo veliko kislega zelja, kisle repe, kefirja, kislega mleka, sirotke... **Fizična aktivnost:** najboljša je takšna, ki jo izvajamo na prostem (hoja, tek, kolesarjenje...). Pomembno je, da se ob tem tudi preznojimo, saj s tem izločamo strupe iz telesa. **Spanje:** v spanju se naše telo obnovi in razstrupi. Pomembno je, da je le to kvalitetno. V posteljo moramo najkasneje med 22.00 in 23.00 uro in spati vsaj sedem ur. Pred spanjem spalni prostor prezračimo, v posteljo gremo umirjeni. Strah, panika in pesimizem vplivajo slabo na naš imunski sistem. Dobra volja, optimizem in smeh pripomorejo k našemu zdravju. Pred kratkim sem prebrala knjigo Jaz, Čarli Čeplin, avtorja Karla Gržana in moram priznati, da sem se resnično od srca nasmejela. Vam jo toplo priporočam.

Marija Čuček

Med

Med je naravna sladka snov, ki jo izdelajo medonosne čebele. V naravi navadno v cvetovih rastlin najdemo nektar ali medičino, najpogosteje v gozdu pa mano. Medičino ali mano predelajo z določenimi lastnimi snovmi, shranijo, posušijo in pustijo dozoreti v satju. Pokrijejo ga z voščenimi pokrovi in čebelar ga iztoči. Med je lahko tekoč, viskozen ali delno do popolnoma kristaliziran. Barva, okus, vonj in aroma medu se razlikujejo glede na rastlinski izvor.

Veliko ljudi še vedno misli, da je kristaliziran med pokvarjen, vendar temu ni tako. Foto: Arhiv ČZS

Sestava in lastnosti medu

Med je odličan vir energije, 100 g medu ima okrog 1283 kJ (306 kcal) energije. 20 g medu, kar je običajna količina ene žlice medu, ima okrog 257 kJ (61,2 kcal) energije in predstavlja 3 % dnevne potrebe po energiji. Glavni sestavini medu sta enostavna sladkorja fruktoza in glukoza, ki jih človeški organizem lahko takoj porabi. Med je dobra hrana za ljudi vseh starosti, saj pomaga ohranjati zdravje, športnikom pomaga pri obnovi mišic. Poleg sladkorjev vsebuje tudi antioksidante, nekaj aminokisljin, vitaminov in mineralov, ki jih naš organizem umno potrebuje. Svež med ima podobno antioksidativno učinkovitost kot nekatero sadje in zelenjava. Nekateri encimi iz medu pospešijo prebavo sladkorjev in škroba, vodikov peroksid, ki ga vsebuje, ima protibakterijski učinek, izboljšuje pa tudi absorpcijo kalcija iz hrane. Že od nekdaj ga uporabljamo za zdravljenje opeklin in ran, saj je nanj občutljivih več bakterij, pa tudi kvasovke in nekateri virusi. Med zavira rast bakterij (bakteriostatični učinek), deluje pa tudi baktericidno, kar pomeni, da uničuje bakterije.

Uporaba medu

Med se večinoma uporablja kot nepredelano živilo, uporabljajo pa se tudi v živilsko predelovalni industriji kot sladilo. Uporabljajo ga tudi zaradi okusa in viskoznosti. V vsakdanji prehrani lahko sladkor v celoti nadomestimo

z medom, začnemo lahko že pri sladkanju kave z medom.

Zaradi njegove sestave se prebava medu pri človeku razlikuje od prebave drugih vrst sladkorjev. Med vsebuje predvsem enostavne sladkorje, ki jih naše telo lahko neposredno izkoristi. Če ga primerjamo z belim sladkorjem, ima med tudi manjši vpliv na količino glukoze v krvi, in to predvsem zaradi visoke vsebnosti fruktoze. Glikemični indeks medu znaša med 32 in 85, odvisno od vrste medu.

Medovi se med seboj zelo razlikujejo, ne samo med vrstami, ampak tudi znotraj vrst medu obstajajo velike razlike, saj čebele medičino ali mane ne naberejo samo na eni rastlini, ampak vedno na večih. Kadar prevladujejo lastnosti ene rastline, ga lahko označimo po tej rastlini. Najpogostejše vrste medu poleg cvetličnega in gozdnega v Sloveniji so: akacijev, lipov, smrekov, kostanjev, hojev, tudi med oljne ogrščice, ajdov idr.

Raznolikost medu lahko s pridom izkoristimo pri pripravi raznovrstnih jedi in napitkov. Uporabimo ga lahko za zajtrk, malico, večerjo pa tudi pri pripravi kosila je uporaben. Poda se pri pripravi piščančjih, divjačinskih in azijskih jedeh. Tudi omake, prelivi, marinade in zelenjava dobijo z dodatkom medu posebno aromo. Nepogrešljiv je seveda pri pripravi slaščic.

Pri pripravi jedi iz medu je potrebno upoštevati tudi njegovo aromo. V splošnem je za svetlejšje vrste medu značilna mila, nežna aroma, temnejše vrste pa imajo močnejšo aromo. Zato bomo za slajenje nežnih jedi, kjer ne želimo, da prevladuje okus medu, uporabili nežen akacijev med, v golaž bomo dodali temen gozdni med, medenemu pecivu pa bo odlično aromo dal kostanjev med. Medu pri peki in kuhi ne uporabljamo zaradi njegovih zdravilnih lastnosti, ampak predvsem zaradi njegove arome. Če je le možno ga dodamo na koncu kuhanja, da ohranimo več sestavin.

Uživajmo med slovenskega porekla, ki je lokalno pridelan. Poiščite medove, ki so vključeni v sheme kakovosti ekološki med ter (Slovenski med z geografsko označbo, Kočevski gozdni med z geografskim poreklom in Kraški med z geografskim poreklom), ki so podvrženi še dodatnemu nadzoru.

Dr. Andreja Kandolf Borovšak, svetovalka za zagotavljanje varne hrane

Intervju z zdravnikom in direktorjem ZD Lenart Jožefom Krambergerjem Biti cepljen proti COVID-19 pomeni biti privilegirani

Mineva že leto dni, odkar je v svet odjeknila novica o širjenju novega, neznanega in smrtonosnega virusa. Takrat smo le od daleč opazovali grozljive podobe iz kitajskega Vuhana in si bolj ali manj mislili, da se to pri nas ne more zgoditi. Da se ne more čez noč ustaviti javno življenje. Da nas bo skrbelo, če zbolimo ali nam bo nudena primerna in kvalitetna zdravstvena oskrba. Da bomo s strahom objemali naše stare starše. Da se bomo od naših najdražjih na njihovi zadnji poti poslavljal le trije, štirje. Da bomo cepivo proti tej bolezni vozili po svetu s strogo varovanim spremstvom. In vendar se je zgodilo.

Epidemija je pred nas postavila posebne izzive in vnaša spremembe v naš vsakdanjik. Po več mesecih neomajnega boja in strahu smo v nedeljo, 27. decembra 2020, malo čez 7.30 v Lenartu nestrpno čakali na prihod cepiva podjetja Pfizer/Biontech. Cepilna ekipa je pod vodstvom zdravnika Jožefa Krambergerja cepivo prevzela in ga odnesla v Dom sv. Lenarta, kjer so cepili več kot 100 stanovalcev in zaposlenih.

“Gre za zgodovinski trenutek. Cepivo lahko prepreči to bolezen in je korak bližje nujnemu preboju, ki nam bo pomagal končati globalno zdravstveno krizo,” pripoveduje Kramberger in dodaja, da gre za revolucionarno cepivo. Gre za tehnologijo prihodnosti, ki bo doprinesla napredek v zdravljenju še drugih bolezni. Pri prvem cepljenju stranskih učinkov nismo zabeležili, nekateri so povedali le, da so na mestu vboda imeli rahlo bolečino. Cepivo definitivno deluje. Opravili so prva testiranja in ugotovili, da so prav vsi cepljeni razvili protitelesa. To pomeni, da se je v telesu ustvarila zaščita proti virusu in to je najpomembnejše!

Kakšno je trenutno stanje okuženosti pri nas?

Priznam, da sem skok okužb po novem letu pričakoval. Morda vam bo več povedal podatek, da smo v letošnjem letu, do 14. januarja, opravili 391 PCR testov, od tega jih je bilo 170 pozitivnih, kar pomeni kar **43 odstotkov**. Zanimanje za testiranje s hitrimi antigenski testi je v teh časih nekoliko upadlo, zagotovim pa lahko, da v našem zdrav-

stvenem domu nismo imeli težav kar se tiče same kvalitete testov ali nezanesljivosti.

Kako poteka cepljenje v ZD Lenart?

Z 11. januarjem smo v Zdravstvenem domu Lenart, kjer je tudi cepilni center, pričeli z zbiranjem prijav za cepljenje proti COVID-19. Ugotavljamo, da je zanimanje za cepljenje veliko, saj se je v le nekaj dneh na cepljenje prijavilo več kot 700 ljudi. Sam sem tudi vodja cepilnega centra in prav vsaka injekcija s cepivom proti COVID-19 gre iz mojih rok. Pričeli smo s cepljenjem starejših prebivalcev, ki so izrazili željo za cepljenje in so jih predlagali izbrani osebni zdravniki. Računamo, da bomo vse zainteresirane starejše od 80. let pocepili v predvidoma treh - štirih zaporednih cepljenih, seveda smo tu odvisni od dobavljalnosti cepiva. Še enkrat poudarjam, da izbrani osebni zdravnik pripravlja seznam interesentov (zaenkrat 80+) in jih razvršča po prioritetni listi. Predvidevamo, da bomo kasneje cepili po zaporednem vrstnem redu prijavljenih pacientov.

Kako so se vaši zaposleni v ZD Lenart odzvali na cepljenje?

V našem zdravstvenem domu so cepljeni skorajda vsi zaposleni. Tisti, ki so preboleli COVID-19 niso bili cepljeni, saj imajo protitelesa. Tisti, ki so ga preboleli pred več kot tremi meseci, so se odločili za cepljenje. Samo dva zaposlena sta odklonila cepljenje, saj imata glede cepiva pomisleke. To me, kot zdravnika oz. delavca v zdravstvenem sektorju in kot direktorja zdravstvene ustanove z več kot 100 sodelavci, zelo žalosti, saj bi že zaradi izobrazbe, ki jo imata, in dela, ki ga opravljata, morala delovati kot glas razuma in humane solidarnosti. V takšnih situacijah, kot je epidemija, moramo pretehtati našo odgovornost ne le do sebe, ampak tudi do drugih. Dejstvo je, da je delo, ki ga opravljamo, poslanstvo, in da smo odgovorni za življenja drugih! Spoštujem odločitve vsakega posameznika, ampak vseeno menim, da bi tisti zdravstveni delavci, ki nasprotujejo cepljenju, morali izbrati drugo delo izven zdravstvenih ustanov.

Ali menite, da je cepivo varno? Kakšen je vaš pogled na to?

Cepivo je varno in deluje. Kot že omenjeno, smo opravili prve analize in prav vsi, ki smo bili cepljeni, smo razvili protitelesa. Proizvajalec cepiva zatrjuje, da je cepivo učinkovito v 95 odstotkih, zaščita pa je vzpostavljena 7 dni po drugem odmerku. Zame, kot zdravnika je cepivo proti COVID-19 **PRIVILEGIJ**. S tem mislim, da sem povedal vse. To, da je nekdo lahko cepljen zdaj, s takim cepivom – to je prvič, zgodovinsko. Tu se piše zgodovina! Da smo lahko cepljeni, da smo razvili protitelesa in smo jih tudi dokazali. To je privilegij. Vsa cepiva, ki so bila dostavljena, so bila varovana z oboroženimi specialnimi enotami.

Seveda veliko ljudi do mene pride s pomisleki, vprašanji. Seveda z veseljem podam odgovore na vsa vprašanja, vendar včasih, priznam, ne morem verjeti, kaj vse premore domišljija nekaterih. Menim, da se je inkvizicija preselila tudi med zdravstveno stroko, med družbo, kot je to že bilo zaznati v preteklosti. To primerjam zato, saj gre za zatiranje naprednih idej. Tisti, ki smo iz stroke, vemo, da je osnova za cepivo stara vsaj že 7 do 8 let. Razvoj je še daljši, ko govorijo, da ni preizkušeno. Številna farmacevtska podjetja so v razvoj cepiv proti covid-19 vložila veliko znanja in sredstev, saj je pandemija ustavila tako

rekoč ves svet. Tudi zato je bilo možno hitreje in učinkoviteje delati, kar pa ne pomeni, da so lahko zaobšli varnostne postopke ali se izognili testiranjem. Samo informacija za to beljakovino, ki je pripeta na “nosilec cepiva” je nova! Cepivo, nosilec pa je razvit že dolgo, saj ko so ga razvijali za možnost zdravljenja za nekatere druge bolezni. Vsem ostalim skeptikom lahko rečem samo eno: Težko je verjeti nekemu, da se da s pivom prižgati TV, namesto z daljincem.

Kako deluje cepivo, s katerim cepite?

Če poenostavim, ta deluje tako, da celicam v telesu sporoča, kako izdelati virusni protein, ki sproži imunski odziv telesa. Vbrizgavanje mRNK v telo na noben način ne vpliva na DNK celic, saj mRNK telo hitro razgradi in se je znebi kmalu po tem, ko opravi svoje delo, torej ko celice proizvedejo dovolj virusnega proteina, da sproži nastanek protiteles.

Kako so se na cepljenje odzvali vaši pacienti?

V spominu mi je ostala izjava enega izmed cepljenih. Ta mi je dejal, da noč pred cepljenjem celo noč ni mogel spati, na jok mu je šlo, saj je vedel, da bo lahko cepljen. Preživel je marsikaj, videl dobršen del sveta in videl veliko “svinjarije”. To, da je lahko bil tako hitro cepljen, je jemu kot velik privilegij.

Imam paciente, ki so tri tedne ležali in se skorajda niso morali premikati, ampak pljuča niso bila tako prizadeta, da bi morali v bolnišnico. Imam takšne, ki so imeli tako prizadeta pljuča, da so morali z reševalnim vozilom v bolnišnico in so morali tudi iti na intenzivno nego; tudi take, ki so bili v umetni komi in tudi take, ki so, Bog pomagaj, umrli.

Kakorkoli obrnemo, zdravstveno osebje bi vam rado s pomočjo cepiva pomagalo. Cepljenje je potrebno. Kakorkoli obrnemo - epidemija je tu, vsakdo že pozna koga, ki je zbolel, prenašal lažje ali težje oblike bolezni, ki ga povzroča COVID19, nekateri so žal tudi izgubili svoje najdražje. Tisti, ki so bili v bolnici na intenzivnem zdravljenju, so videli marsikaj. Videli so kako ljudje trpijo – trpeli so, ker so se borili za življenje tako, da so hlastali za zrakom. Ne govorim o minutah, urah ... govorimo o dnevih, tednih vsakodnevnega trdega boja, da se borite za nekaj, kar nam je, ko smo zdravi, čisto samoumevno – zrak!

Izražate kakšne pomisleke, ki se tičejo COVID-19?

Skrbi me tudi, kaj se bo zgodilo z otroci. Otroci trenutno ne zbolejajo, nekateri ja, mladostniki nekateri imajo hude citolinske odgovore, tako kot se je to kazalo pri španski gripi, ko so otroci in mlajši odrasli stoji umirali. Otroci, ki zbolijo za COVID-19, imajo v veliki večini težave s srcem, ledvicami, jetri ... to so stvari, ki me zelo skrbijo. Takoj, ko bo možno, bom nemudoma cepil tudi svoje otroke. Skrbi me tudi dejstvo, da se virus prenaša tudi na druge živali.

Ste se v svoji karieri že kdaj soočili s čim podobnim?

Spominjam se, da smo pred več kot 20. leti v Sloveniji imeli respiratorni sincicijski virus – (okužba dihal pri otrocih). Za posledicami bolezni je umrl fantek v Ljubljani. Takrat sem pridobil cepivo za vse naše otroke iz te regije, naredili smo kampanjo in jih pocepili. Mamice so se bale za svoje otroke, brez večjih modrovanj so jih prinesle, in če se ne motim, so vse prinesle svoje otroke. Veste, ko jim je mamica razlagala, kako ji je sinek umrl, jih je precej vrglo iz tira.

Kam se lahko prijavimo, če se želimo cepiti?

Prijave za cepljenje proti COVID-19 se zbirajo preko telefona. **Prijave se zbirajo samo za paciente tistih izbranih osebnih zdravnikov, ki delujejo v Upravni enoti Lenart.** Pacienti bodo o terminu cepljenja obveščeni, ko bomo iz Ministrstva za zdravje prejeli cepivo za njihovo starostno skupino. **Paciete prosimo za strpnost, saj bo trenutno za naročanje samo ena telefonska številka in ena oseba.**

Za prijavo za cepljenje proti COVID19 pokličite na 02 729 18 79

Ponedeljek:	Torek:	Sreda:	Četrtek:	Petek:
08.00 – 16.00	08.00 – 17.00	08.00 – 17.00	08.00 – 17.00	08.00 – 13.00
Malica med 11.30 – 12.00				

Kje se nahaja cepilni center?

Razmere, v katerih smo se znašli, od nas zahtevajo nenehna prilagajanja. Veliko izmed

vas je že opazilo, da smo v tem času naredili kar nekaj novih vhodov v zdravstveni dom, saj smo tako omejili gibanje po domu in tako

preprečili vnos virusa. Tako smo tudi uredili COVID ambulanto, kjer se jemljejo brisi na t.i. DRIVE IN točki. Trenutno imamo na zahodni strani zdravstvenega doma postavljena dva nova kontejnerja, ki jih je doniralo podjetje Atea group v lasti Damirja Jelenka. Tam načrtujemo, da bomo po novem izvajali cepljenje prebivalstva. Izpostaviti velja, da pridite na cepljenje na točno določen termin, morda minute ali dve prej, da se ne nabira kolona. Cepljenje sicer poteka relativno hitro – vsakega pacienta je potrebno evidentirati, cepiti in mu izpolniti cepilno knjižico, kjer je zabeležen datum in prejem cepiva.

Ohranimo zavedanje, da v času epidemije nimamo nadzora nad zunanjimi dejavniki (pojav virusa), imamo pa nadzor nad svojim vedenjem in delno tudi vedenjem bližnje okolice. S tem, ko upoštevamo ukrepe in smo pozorni na počutje nas samih in naših bližnjih, pomagamo sebi in drugim. Kolikor bolj spoznavam virus SARS-CoV-2, ugotavljam, da se sorazmerno hitro širi tudi spoznanje o tem, kako zelo je tudi bolna naša družba. Razgalila se je dvočlona, brezobzirni egoizem ter krutost, vendar se spet pri drugih spodbudi sočutnost, željo po koristnih dejanjih in nudenju pomoči šibkejšim, ranljivejšim. Pomislimo na naše starejše, otroke in tudi na sebe. Vabim vse, da se prijavijo za cepljenje in nam na tak način tudi pomagajo, da se bodo naša življenja počasi vrnila v normalne razmere. Ko bomo pogledali nazaj, bomo vedeli, da smo v najhujših razmerah stopili skupaj, saj nam je bilo iskreno mar za druge. Kar je dragocena popotnica v prihodnost, ko bo epidemije konec. Takrat bomo vsi še naprej morali živeti drug ob drugem in drug z drugim.

Nina Zorman

Jožef Kramberger precizno pripravlja odmerke cepiva mRNA, za katerega meni, da je revolucionarno cepivo. Foto: ZD Lenart

«Cepivo je varno in učinkovito», zagotavlja direktor ZD Lenart Jožef Kramberger, ki se je tudi sam cepil. Foto: ZD Lenart

Na zahodnem delu zdravstvenega doma se nahajata dva kontejnerja, ki ju je podjetje Atea group iz Maribora, v lasti Damirja Jelenka, predalo za brezplačno izposojlo. Foto: ZD Lenart

Cepilna ekipa z vodjo in zdravnikom Jožefom Krambergerjem pred Domom svetega Lenarta, kjer so ob 8:30 cepili prvega pacienta v Sloveniji, upokojenega nadškofa msgr. Dr. Franca Krambergerja. Foto: ZD Lenart

Novo iz zelenega kota – decembrska bera

Narava je naš zaveznik. Če jo spoštujemo in jo dobro poznamo, nam vedno kaj ponudi. V vsakem primeru doveznemu človeškemu umu vrača življenje, sočutje, odnos do živega in ga dela dobrega, z občutkom – vse, kar daš ti njej, ti bogato vrne. V dobrem ali slabem.

Je že res, da nam google ponudi rešitev za vsako reč; tudi recepte za najrazličnejše postopke in kuharije najdemo tam. Vendar premislek – po dobri stari kmečki pameti – je še vedno najboljši ali povedano drugače, poplavo vsega po googlu je potrebno pretopiti v realizacijo, če želimo, da je uporabno.

Sprehod v lepem, sončnem decembrskem dnevu (tudi še v januarskem) po Slovenskih goricah nas kaj hitro pripelje mimo rdeče obarvanega šipkovega grma. Najprej mora seveda šiniti ideja, slediti akcija nabiranja,

Šipek je zdravilna in vsestransko uporabna rastlina. Foto: Marija Šauperl

vmes tudi kakšna dobra stara kuharska knjiga (ali google), potrpežljivo »packanje« in rezultat v shrambi je kozarček zdrave domače šipkove marmelade. Poskusite, ne bo vam žal!

Marija Šauperl

Pomen mejice za biodiverzitetu (raznolikost življenja)

Mejica, omejek, živica, živa meja, zgrája, séča, paseka, pasika, séča, séč ...

Mejice so ozki podolgovati pasovi lesne vegetacije, v najširšem smislu vse linijske strukture grmovja ali dreves, ki jih pri tleh obrašča bolj ali manj bogat sloj zelišč.

Mejice so značilni strukturni elementi kulturne krajine. So življenjski prostor številnih rastlin in živali ter povezovalni koridorji različnih življenjskih okolij, zato povečujejo vrstno pestrost.

Vrstna pestrost v mejicah

Vrstna pestrost v mejici je odvisna od njene izvora, kmetijske rabe sosednjih zemljišč, pa tudi od vzdrževanja. Pomembno je tudi, ali so v mejici prevladujoči grmi ali drevesa, ali je v mejici prevladujoča ena ali več rastlinskih vrst in kakšna je rastlinska vrstna sestava.

Živali mejic

Večina rastlinskih in živalskih vrst mejic je vrst gozdnega roba in kot kaže, nobena ni vezana izključno na mejice. Mozaik ekstenzivnih sadovnjakov, pašnikov in travnikov, prepreden z mejicami najbolj ustreza pticam. A takšna kulturna krajina je pomembna tudi za druge živali.

V mejicah lahko opazujemo številne žuželke. Več kot je rastlinskih vrst, več je žuželčnih vrst. Mejice so ključnega pomena za zdrave in raznolike združbe divjih oprasovalcev. Mnoge rastline so tu pomemben in stalen vir cvetnega prahu in nektarja, posebej zgodaj spomladi, ko posevki na kmetijskih zemljiščih še ne cvetijo, ali po košnji travnikov in v sušnih obdobjih. Tu rastejo hranilne rastline gosenic številnih vrst metuljev. Mejice žuželkam ponujajo varna mesta za gnezdenje, razvoj in prezimovanje. V zavetju mejic so njihove

Brežina reke Pesnice, kjer je nekdanji Salamonov mlin v Lormanju. Foto: R. Š.

letalne poti varne pred vetrom, dežjem, mrazom, vročino in tudi pred plenilci.

Prav posebno pomembne so mejice za netopirje. Uhati netopir, navadni netopirji, podkornjaki. Za njih so posebnega pomena širše in višje mejice ter tiste, v katerih rastejo tudi drevesa. V duplih dreves so lahko njihova zatočišča, vendar je pomembnejša vloga mejic kot letalnih poti, ki jim netopirji sledijo, ko se odpravljajo na prehranjevališča in spet nazaj. Gostejša in višja kot je mejica, več žuželk (do 1500 komarjev na noč poje en netopir) imajo tu na voljo.

Pomen mejic

Mejice so bile že v preteklosti zelo pomemben krajinski element, pomembne pa so bile tudi ne le z naravovarstvenega vidika, ampak tudi za kmetovanje. Služile so označevanju lastniških meja posameznih parcel, razmejevale so pašnike od njihovih površin, zagotavljale so les za kurjavo ipd. Zaradi potreb po povečevanju obdelovalnih površin in gradnje cestnih povezav se je število mejic sčasoma začelo zmanjševati. K zmanjševanju številčnosti mejic je prispevalo tudi nepoznavanje njihovega pomena v naravi in za naravo ter ljudi. V zadnjem času mejice znova pridobivajo na pomenu, njihova prepoznana vrednost pa ni le v ohranjanju biotske raznovrstnosti in krajine, ampak tako kot že nekoč, postajajo pomembne tudi za kmetovanje.

Naravovarstveni in okoljski vidik mejic

Mejice: predstavljajo habitat in vir hrane za ptice, čebele in druge prosto živeče živali; so preletni in migracijski koridorji, ki povezujejo različne habitate; so pribežališče za živali; zmanjšujejo spiranje hranil in ostankov fitofarmaceutskih sredstev v podzemne vode; zmanjšujejo negativne vplive podnebnih sprememb (skladiščenje ogljika, obnovljiv vir energije – drva); zmanjšujejo ogljični odtis.

Krajinski vidik mejic

Mejice: služijo razmejevanju površin; ohranjajo mozaičnost krajine; zagotavljajo estetski videz krajine.

Kmetijski vidik

Mejice: ščitijo tla – rodovitno zemljo pred vodno in vetrno erozijo; ščitijo posevke in nasade pred vremenskimi nepravilnostmi; blažijo negativne vplive suše; regulirajo preskrbo posevkov z vodo; so zatočišče za kmetijstvo koristnih ptic in žuželk (opraševanje, biološko varstvo škodljivcev – ptice in plenilske žuželke); nudijo zaščito pašnim živalim pred vročino in dežjem; odvrčajo divje živali (jelenjad, divje prašiče) od kmetijskih površin; služijo kot lesna biomasa (vir energije).

www.foto-tone.si

Foto Tone

FOTOGRAFIJA | UOKVIRJANJE | TRGOVINA

Foto Tone,
Trg Osoboditve 1,
PE Lenart02/ 72 90 280

Zakaj je mejice vredno ohranjati?

Mejice predstavljajo zakladnico življenja v kmetijski krajini in so tudi njeni gradniki. Številne vrste prosto živčih živali so močno odvisne od mejic, kot so npr. sesalci, ptice, metulji, večje in druge žuželke, travniške kače, polži, hrošči, pajki, drugi nevretenčarji, lišaji, glive in še bi lahko naštevali. Ker predstavljajo habitat za ptice in žuželke, imajo pomembno vlogo pri opravevanju kmetijskih rastlin, prav tako pa nudijo biološko varstvo škodljivcev. Pomembno vlogo imajo tudi pri regulaciji preskrbe posevkov z vodo in ščitijo tla pred vetrno in vodno erozijo. V mejicah pa lahko najdemo tudi redke rastlinske vrste, veliko plodonosnih rastlin (npr. kostanj, leska, robide, gozdne jagode) in tudi zdravilnih zeli (npr. glog, bezeg, šipek, dobra misel, črni trn). Ker mejice prispevajo k biotski raznovrstnosti in krajinski pestrosti, pozitivno pa vplivajo tudi na kmetovanje, jih je vredno ohranjati.

Z ohranjanjem mejice:

- ohranjate biotsko raznovrstnost v kmetijski krajini;
- ustvarjate pribežališče za živali ob delavi kmetijskih površin in pri košnji travniških površin;
- zagotavljate omejevanje širjenja za kmetijstvo škodljivih organizmov;
- varujete življenjski prostor za kmetijstvo pomembnih žuželk;
- omogočate zmanjševanje negativnih vplivov vetra, suše, neurij, toče na posevke in nasade;
- preprečujete erozijo kmetijske zemlje;
- zagotavljate lokalno ugodnejšo mikroklimo.

Kako ohranjati in vzdrževati mejice?

Mejice, ki so različnih oblik in velikosti, so pomembne za ohranjanje raznolikosti življenja v naravi. Da bi mejice služile svojemu namenu, pa jih morate tudi ustrezno vzdrževati. Ustrezno vzdrževanje zajema obrezovanje, redčenje in preverjanje stanja (pregled podrosti, praznih

mest, odstranitev odmrlih in suhih vej,...).

Mejice ni treba obrezovati in redčiti vsako leto, temveč vsako drugo leto. Mejice obrezujte in redčite ob pravem času Z namenom varovanja ptic in drugih živali, ki gnezdiijo in se hranijo v mejicah, je delo v njih časovno omejeno. Pozorni morate biti, da mejic ne obrezujete in redčite v času gnezdenja ptic. Teh del zato ne smete opravljati med 1. marcem in 30. septembrom tekočega leta. V tem času lahko pospravljate obrezano vejevje na kup ali kompost oziroma ga odstranjujete s površin, površine pograbite ipd. V nasprotnem primeru lahko poškodujete ali celo uničite gnezda ptic, poškodujete neizlegla jajca v gnezdu, povzročite pa lahko tudi, da ptice gnezda zapustijo, kar negativno vpliva na ptičji zarod.

Dela v mejicah, kot so žaganje, obrezovanje, redčenje, urejanje krošenj zaključite do konca februarja. Z deli v mejicah lahko nadaljujete spet v jeseni. Najbolje je, da vzdrževanje mejic izvedete v januarju ali februarju, če vremenske razmere to dopuščajo, sicer pa čim bolj pozno v jeseni. Če mejice obrezujete v zimskem času, s tem omogočite, da v jeseni plodovi posameznih rastlinskih vrst v mejicah dozorejo in tako služijo kot vir prehrane živalim, ki se zadržujejo v mejicah. Zato je priporočljivo, da ne obrežete celotne mejice v istem času, ampak postopoma – manjši del po 30. septembru, večino pa čim pozneje. Obrezovanje mejice je treba izvesti tako, da se je ne poškoduje. Po obrezovanju veje ne smejo biti scefane. Tako zmanjšamo možnost glivičnih okužb in trohnobo lesa, saj so scefane veje veliko bolj dovzetne za okužbe in bolezni in prihaja do oviranega transporta hranilnih snovi in sušenje ter pokanje lubja. Zaradi rane rastlino začnejo ogrožati insekti, glive in bakterije, ki lahko povzročijo različne bolezni.

(Povzeto po: (1) *Mejice ne le za ptice; Aleksandra Lešnik, Varstvo narave, DOPPS*; (2) *Program razvoja podeželja 2014–2020 (Ukrep kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila (KOPOP), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano*)

Povzel in pripravil Robert Šiško

Ob 76-letnici osvoboditve Auschwitza – Za premislek in večni opomin

Z okupacijo in razkosanjem Slovenije leta 1941 se je začelo tudi silovito in načrtno nacistično preganjanje Judov, zlasti na nemškem okupacijskem območju. Zato je Ljubljana z okolico kot del italijanskega zasedbenege ozemlja postala prvo zatočišče za bežeče Jude. Konec avgusta 1941 je bilo v Ljubljani nekaj več kot 400 judovskih beguncev iz nemških okupacijskih ozemelj, iz Nemčije in Avstrije, ter v vedno večji meri iz Hrvaške. Tako je konec aprila 1941 v Ljubljano prispelo 55 avstrijskih in nemških Judov, ki so bili najprej nastanjeni v begunskem centru v Leskovcu pri Krškem. Do maja jih je prispelo že skupaj 108. Pridružili so se obsežnemu valu slovenskih beguncev iz nemškega okupacijskega območja, ki je pred nemškim preganjanjem bežalo na italijansko okupacijsko območje, kjer okupacijske oblasti niso izvajale tako radikalnih ukrepov.

Do kapitulacije Italije v letu 1943 je bil nemeč odnos do Judov na italijanskih zasedbenih ozemljih v primerjavi z nemškimi neprimerno boljši. Judje v Ljubljani so se lahko organizirali in z okupacijskimi oblastmi vzpostavili določen dialog, saj so imeli za seboj zaščito italijanske judovske reševalne organizacije DELASEM. Kljub temu pa so tudi italijanske oblasti izvajale aretacije Judov. Razmere so se na območju Ljubljane in Ljubljanske pokrajine drastično spremenile, ko so Nemci okupirali severni in srednji del Italije in seveda prejšnje italijansko okupirano območje v Sloveniji. Začelo se je radikalno preganjanje Judov na Tržaškem in Goriškem; posledice so bile usodne za obe skupnosti. Nemške zasedbene oblasti so s pomočjo kolaborantske vlade in policije v Ljubljani v septembru 1944 aretirale še 32 preostalih Judov v Ljubljani in jih odpeljale v delovna in koncentracijska taborišča. V mnogih družinah ljubljanskih Judov po vojni ni bilo nobenega preživelega več, kar nekaj jih je tudi padlo v sestavi partizanskih odporniških sil. Leto 1944 je bilo tako za večino slovenskih Judov usodno: ne le, da so potem, ko je Nemčija prevzela oblast na Madžarskem, med aprilom in oktobrom tega leta deportirali vse prekmurske Jude, tudi osrednja Slovenija je svoje Jude izgubila v tem času, ko je bil konec vojne že v dohledu in so proti središču Evrope prodirale zavezniške osvobodilne sile. Večina slovenskih Judov je končala življenje v Auschwitzu oz. Auschwitz-

Slovenska spominska plošča v Auschwitz-Birkenau na Poljskem. Foto: Marjan Toš

-Birkenau. Med njimi so bili v največjem številu Judje iz Prekmurja, ki predstavljajo daleč največji delež med slovenskimi žrtvami holokavsta. Teh je za zdaj 587, a številka še ni dokončna.

Posledice holokavsta so bile za slovenske Jude usodne. Po tej tragediji si slovenska Judovska skupnost nikoli več ni opomogla in je še dan najmanjša judovska skupnost v Evropi. Živih prič holokavsta v Sloveniji počasi ne bo več. Tudi sicer jih je iz leta v leto manj. Mnogi preživeli svojih zgodb o trpljenju in popolnem razčlovečenju, ki so ga doživljali v nemških taboriščih, niso nikoli povedali in so molčali do smrti. Mnogi kraja trpljenja niso nikoli več obiskali, ker tega preprosto nismo mogli storiti. Tudi zaradi strahu, ki je ostajal v njih. Travma preživelih holokavsta je izredno specifična, tudi zato, ker izkušnje razosebljenja, preganjanja in brutalnega morjenja ljudi zgolj zato, ker je posamezniku pripisana biološka in kulturna drugačnost, niso vezane na nikakršno zavestno delovanje, osebno krivdo ali odgovornost, zaradi česar so preživeli podvrženi še posebej brutalni izkušnji totalnega razčlovečenja in njenim trajnim osebnim in transgeneracijskim posledicam. Ta tragična evropska zgodovinska epizoda žal tudi Sloveniji in slovenskim Judom ni bila prihranjena. Plačali so enormno visoki krvni davek. Ali res samo zato, ker so bili drugačni?

Dr. Marjan Toš

STEKLO

Odpadna embalaža iz stekla.

Pomembno je, da stekleno embalažo izpraznimo tako, da v njej ni ostankov njene vsebine ter da embalaža ni onesnažena!

DA

steklenice živil in pijač / steklena embalaža kozmetike in zdravil / kozarci za konzerviranje oz. vlaganje živil (brez pokrovov) / druge votle steklene posode

NE

pokrovi steklenic in steklene embalaže (→ mešana embalaža) / plutovinasti zamaški (→ mešani komunalni odpadki) / okensko steklo in drugo ravno steklo (→ zbirni center) / avtomobilsko steklo (→ zbirni center) / ogledala (→ zbirni center ali mešani komunalni odpadki) / žarnice in sijalke (→ zbirni center ali zbiranje nevarnih odpadkov) / embalaža iz porcelana in keramike (→ mešani komunalni odpadki) / pleksi steklo (→ zbirni center)

V spomin

Irena Horvat (Eder) (1967 – 2020)

Jurovčanka. In v teh »zaprtih« časih je šla tudi njena smrt bolj bežno mimo. Smrt, ki je spet zarezala mnogo prezgodaj. Irena se je rodila 17.01.1967 v Zgornjem Gasteraju 2, mami Jožefi in očetu Maksu, ima še brata in sestro (dvojčka) Jožeta in Zdenko, rojena 1971. Po končani OŠ Jurovski Dol, je obiskovala 3. gimnazijo Maribor, nato je šolanje nadaljevala na Pedagoški fakulteti, kjer je končala študij matematike in fizike. Svoj rojstni Jurovski Dol je imela rada in je bila

Irena Horvat. Foto: osebni arhiv Jože Eder

tudi aktivna v domačem kraju, saj je bila članica številnih društev in tudi sicer zelo aktivna.

Prvo zaposlitev je dobila na Osnovni šoli Prežihov Voranc v Mariboru, kjer je opravila pripravništvo. Nato se je zaposlila na Srednji živilski šoli, kjer je poučevala matematiko. Leta 1995 je poučevanje nadaljevala na Osnovni šoli Draga Kobala, kjer je bila zaposlena vse do svoje smrti. Vrsto let je bila razredničarka številnim generacijam.

Vsestranska, kot je bila, je bila priljubljena tako med sodelavci kakor tudi učenci, ki jo bodo zelo pogrešali. Več kot 30 let je z vso predanostjo delala na področju vzgoje in izobraževanja. V pouk je vnašala vedrino in širino, kot razredničarka in sodelavka pa tudi blagodejno materinsko toplino. Od leta 2000 je bila koordinatorica raziskovalne

dejavnosti na šoli. Pod njenim okriljem je šola postala prepoznavna v projektu »Mladi za napredek Maribora«. Irena Horvat je bila mentorica 36 raziskovalnim nalogam, polovica od njih se je v projektu uvrstila na prva tri mesta. Na državnem srečanju mladih raziskovalcev so raziskovalne naloge pod njenim mentorstvom prejemale zlata in srebrna priznanja, Slovenijo so zastopali tudi v Bolgariji. Za vse to in še mnogo več je prejela leta 2019 Šilihovo odličje za pot

dročje vzgoje in izobraževanja otrok. Bila je »izjemna in več kot odlična učiteljica, mentorica in nadpovprečno uspešna pri vsem, česar se je lotila. Vemo pa tudi to, da je bila Irena oseba z najtoplejším srcem, čista duša, skromna, iskrena, odlična prijateljica, nenadomestljiva sodelavka, ki se je vse preveč razdajala ter je velikokrat pozabila nase.«, kot je ob njeni preživetni smrti zapisala njena sodelavka, namestnica ravnateljice šole.

Prav je, da javno povemo, da smo ponosni na svojo sokrajanko, da nas je prehitro zapustila, da pogrešamo njen blagodejni, pomirjujoči nasmeh in toplino.

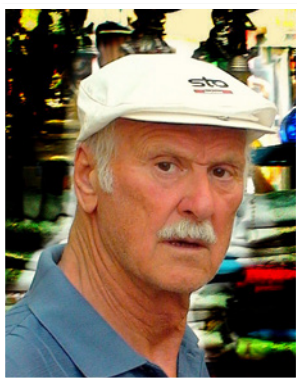
Hvala za vse dobro, Irena, kar si zapustila pedagoški stroki, svojim domačim in okoličci od blizu in daleč.

Marija Šaupperl

V spomin

Janko Kšela (1931-2020)

Posloval se je učitelj, vzgojitelj, pedagog, ravnatelj, organizator, javni in politični delavec Janko Kšela iz Svete Trojice v Slovenskih goricah. Generacije šolarjev nekdanje OŠ Borisa Kraigherja iz Gradišča v Slovenskih goricah, današnje OŠ Sveta Trojica, se ga z velikim spoštovanjem in hvaležnostjo spominjamo kot strogega, a pravičnega ravnatelja in častnega moža, ki je v mladih ljudeh videl prihodnost in mnogim med nami pomagal premagovati ovire na poti življenja. Kot bosonogi kratkohlčanik se še spominjam velikega strahospoštovanja pred njim, ko sem prvič pricapljal v šolsko klop in na hodniku zaslišal njegove rezke besede: »Kaj pa je zdaj to. V razred in mir v šoli«. Nikoli jih ne bom pozabil in tudi ne postavnega moža, katerega nam je razredničarka Jožefa Domajnko predstavila kot šolskega ravnatelja. Doma pa so mi povedali, da je tovariš Kšela šolski nadučitelj in da naj se do njega lepo obnašam. Takšen je bil najin začetek, spoštovani tovariš ravnatelj! Bili ste moj vzor in tako kot mnoge druge ste tudi mene ne samo veliko naučili, pač pa tudi seznanili s poglobljenimi občekulturnimi načeli, po katerih naj nadaljujemo naše popotovanje v življenju, ko bomo zapustili osnovnošolske klopi. Zato sem se rad obračal na vas tudi pozneje, ko je bilo treba premagovati zablode mladostnega uporništvaja in poiskati srednjo pot do pravih življenjskih odločitev. Tega vam ne bom mogel nikoli povrniti. Čeprav ste bili strogi, smo vas cenili zaradi vašega dobrega in plemenitega srca, zaradi prijazne besede, ko smo jo najbolj potrebovali in zaradi vašega neverjetnega življenjskega optimizma. Znali ste ločiti resnico od laži, pravico od krivice in dobro od slabega.

je bilo staro šolsko poslopje pod njegovim vodstvom celovito obnovljeno in razširjeno. Janko je poleg mnogih obveznosti ob delu končal študij na Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju in je kot ravnatelj OŠ deloval do leta 1980, ko je prevzel naloge direktorja Opekarne v Gornji Radgoni. Od tam ga je pot za krajši čas vodila na Izobraževalno skupnost v Lenart, bogato in ustvarjalno kariero pa je zaključil kot direktor Zavoda za duševno in živčno bolne Hrastovec-Trate.

V nekdanji veliki občini Lenart in še posebej v nekdanji KS Gradišče je pustil globoke sledi. Deloval je na mnogih področjih in se razdajal v dobro ljudi in za napredek podeželja. Bil je predsednik KK SZDL in tudi predsednik Krajevne skupnosti. Deloval je v kulturnem društvu Ernest Golob-Peter in ga med leti 1962 – 1967 vodil kot predsednik. Po požaru v kulturnem domu leta 1964 je vodil odbor za obnovo uničenega objekta in obnovitvena dela izredno uspešno zaključil. Dalj časa je deloval tudi v zeleni bratovščini in bil blagajnik LD Dobrava. Nadvse aktiven je bil tudi v organih skupščine Občine Lenart in bil predsednik Izobraževalne skupnosti Lenart. Povsod je povedal, kar je mislil, da je dobro za ljudi, sploh za mlade. Zavzemal se je za kulturo dialoga in znal prisluhniti tudi »malemu« človeku. Janko ni bil samo široko razgledan intelektualac, pač pa tudi izredno praktičen in deloven človek na zemlji. Cenil je prvobitno navezanost človeka na zemljo, zato se ji je v prostem času rad posvečal. V času demokratizacije Slovenije se je odkrito in javno zavzel za popolno pluralizacijo političnega življenja in podpril nastanek Slovenske kmečke zveze, kasnejše SLS. A kmalu se je iz političnega in javnega življenja povsem umaknil in v miru preživljal jesenska leta življenja na otoku Krku. Občasno se je rad vračal tudi v domače slovenskogoriško okolje.

Ko sva se sicer zelo poredkoma srečala, se je njegov obraz razlezel v prešeren nasmeh in beseda je dala besedo. Bil je in ostal pokončen in srčen mož, vreden spoštovanja in zaupanja. In takšen nam bo ostal v lepem spominu. Srečno, tovariš ravnatelj, in miren zadnji počitek!

Dr. Marjan Toš

maši, se udeležila praznovanja domačih ali slovesnosti farnega žegnaja.

Nekajkrat sem bila doma tudi na trgatvi. To je bil neke vrste domači praznik, lepo srečanje bratov in sester z družinami. Vedno se rada zanimam, slišim ali preberem o dogajanjih doma, v občini ali župniji.

Kako vas je pot zanesla v redovniško življenje?

Po osnovni šoli sem bila sprejeta v gospodinjsko šolo v Velikovcu na Koroškem, ki so jo vodile šolske sestre. Po šoli sem ostala v Avstriji, se zaposlila kot gospodinja in se v tem času odločala. Dobila sem naslov sester v Sloveniji in po enem letu sem prispela v samostan v Repnjah, sem bila sprejeta v začetno redovno vzgojo.

Praznovali ste 50 let redovnega življenja, pripadate redu šolskih sester. Kako osebno doživljate in izpolnjujete vaše redovno poslanstvo?

Danes, po 50-tih letih redovnega življenja sem najprej Bogu hvaležna za poklicanost v redovništvo. Vedno sem se počutila na pravem mestu. Ne predstavljam si, da bi bila nekaj drugega. Prisotnost Boga, Njegova bližina me opogumlja, mi daje moči, notranji mir in razpoložljivost za služenje bližnjemu. Na ta način sem imela priložnost podajati učenje kuharskih umetnosti mnogim dekletom, ženam, fantom in možem ter tudi duhovnikom. To je čudovito poslanstvo.

Zakaj ste poklicane šolske sestre, kaj je vaše poslanstvo in s čim se ukvarjate?

Pred več kot 150 leti smo bile poklicane, da smo kot prve sestre v Sloveniji začele delo z otroki ulice v Mariboru, jih učile in vzgajale. Tu je nastajalo šolsko poslanstvo in se širilo preko naših meja.

Poslanstvo v šolah je bilo z 2. svetovno vojno prekinjeno. Sestre so se umaknile iz šol in se preusmerile v delo po bolnicah ter po cerkvenih ustanovah kot gospodinje in katehistinje. Povsod je ostala prilika biti učiteljica, ki uči z delom in zgledom.

Po poklicu ste tudi medicinska sestra. Ali ste kdaj želeli opravljati službo v zdravstvu?

Ja, imam šolo medicinske sestre, vendar sem pristala v kuhinji, kjer sem nadaljevala z gospodinjskimi in kuharskimi tečaji v Repnjah, katere je nazaj vpeljala s. Vendelina. Že pred vojno je bila tu osnovna in gospodinjska šola.

Kdo vas je navdušil za kuhanje?

To veselje mi je v zibelko položeno, je Božji dar. Tako ga čutim in sprejemam. S pripravljeno jedjo, tudi kuhanja, mi je zaupala, me učila in dala mesto ob štedilniku moja mama. Vsa osnovnošolska leta sem ob njej gospodinjala in skrbelo za mlajše brate in sestre.

Katere jedi najraje pripravljate?

Vse jedi rada pripravljam, kar mi potem omogoča pestro sestavo jedilnika. Sicer pa

najraje vsakdanje jedi, oziroma jedi na žlico. Zelo se držim in uporabljam živila letnega časa. Jedi, pripravljene za tisti letni čas, ki najbolj nagovarjajo in si jih tudi želimo.

Kateri slovenski kraj ali pokrajina vas je najbolj navdušila s svojo kulinariko?

Najbolj me je nagovorila prekmurska kuhinja in njene specialitete. Za nekaj skupin deklet in gospodinj sem imela tečaje kuhanja v Kančevcih. Tam sem imela možnost spoznati njihove dobrote, ki mi pomagajo obogatiti jedilnik. Pri vsaki gospodinji se nekaj naučim ali novega slišim. Vsa ta srečanja so vedno zelo bogata in živahna.

Ali vas ob slovenski kuhinji in kulinariki in zanima tudi katera tuja kuhinja?

Bilo mi je dano biti dve leti v Rimu pri naših sestrah v kuhinji. Tam sem spoznala nekaj italijanskih jedi. Všeč mi je njihov okus in način priprave.

Vaše kuharsko znanje, kuharski recepti in število kuharskih knjig, ki ste jih napisali je izjemno. Kako nastajajo nove jedi, novi recepti?

Način prehranjevanja se vsake toliko časa spremeni. To pa zahteva kakšno jed kako drugače pripraviti. Lahko kuham po osnovnem receptu in ga prilagam. Uporabim živila, ki jih imam na razpolago, ali pa nekatere zamenjam, npr. mesne nadeve zamenjam s kašo, zelenjavo, s sirom, skuto itd.

Danes so se prehranjevalne navade spremenile, pogosto v časovni tiski ali zaradi drugih vzrokov jemo hitro pripravljene jedi. Kaj vam pomeni hrana, kuhanje in uživanje hrane?

Hrana je vir našega zdravja. Daje nam moč in energijo. Hrano moramo preskrbeti, jo pridelati in pravilno shraniti. Barve sadja in zelenjave niso samo paša za oči, temveč ugodno vplivajo na naše zdravje telesa in duha.

Si kdaj ogledate tudi kak kuharski šov ali oddajo na televiziji?

Ne gledam TV, nimam časa. Dnevni red ima svoja dogajanja: kuhanje, osebna in skupna molitev.

Kakšni so vaši načrti, se boste v prihodnosti odločili še za kakšno kuharsko knjigo?

Leta mi pravijo, da ni več časa za načrte, oziroma ne beležim novih receptov. Sem vesela in zadovoljna, da lahko gospodinjam in imam oddajo kuharskih nasvetov na radiu Ognjišče.

Sestra Nikolina, kaj nam svetujete, polagate na srce v teh nenavadnih, čudnih časih?

Nič posebnega. Ohranjajmo zdravje kot nam svetujejo, sami poskrbimo za zdravo in redno prehrano, posebno, kjer so družine v tem času več doma. Pri kuhanju in peki povabimo tudi ostale družinske člane, da nam pomagajo.

Sestra Nikolina, hvala za pogovor.

D. O.

Pogovor s sestro Nikolino Rop, častno občanko Občine Lenart

»Povsod je ostala prilika biti učiteljica, ki uči z delom in zgledom«

Častna občanka občine Lenart, sestra Nikolina Rop je redovnica v redovni skupnosti šolskih sester na Brezjah. S svojim zgledom, znanjem, knjigami in kuharskimi tečaji je bogastvo kulinarike prinesla v številne slovenske domove. Pogovarjali smo se na daljavo, po elektronski pošti, sestra Nikolina pa je prijazno odgovorila na vsa vprašanja.

Kakšni spomini vas vežejo na domači kraj?

Na domači kraj me vežejo lepi, prijetni spomini. Najprej na družino, kjer sem se rodila kot prva od sedmih otrok. Starša sta nas vzgajala predvsem z zgledom. Otroci smo vsak po svojih močeh pomagali pri delu in se s tem učili odgovornosti.

Ker smo strnjena vas, smo se otroci ob deljih v lepem vremenu zbrali pri igri na vasi, ob deževnem vremenu pa smo se igrali šolo v domači hiši. Naše igre so bile povsem drugačne od današnjih.

Se pogosto vračate v domače Lormanje in v župnijo sv. Lenarta?

Domov, v domači kraj in župnijo se pored-

ko vračam, ker živim in delam v skupnostih, ki so precej daleč od Slovenskih goric. Dokler so živeli starši, sem jih obiskala vsaj enkrat na leto, takrat sem ostala še kakšen dan doma. Oglasila sem se tudi v župniji, bila pri sveti

Foto: časopis Delo

106 let gospe Marije Arih

Dragocenost življenja so dnevi, ki dajejo lepoto spominom in smisel prihodnosti...

Enaintridesetega januarja 2021 je minilo 106, let odkar se je rodila gospa Marija Arih. Velikega slovesnega slavlja to leto še ni bilo, toda imel sem čast, da sem z gospo Marijo lahko »obujal njene spomine«, ki so se ji vtisnili v spomin tekom teh let. Zares neverjetno in spodbujajoče za vse nas.

Naša stanovalka gospa Marija nam je vsem ogledalo ponižnosti in skromnosti. Nikoli ne izostanejo besede hvala, prosim in Bog naj nas vse čuva. Vsi jo občudujemo, vsem nam daje vzgled, da je vredno živeti sleherni dan ne glede na leta, ki so že zapisana v »našo knjigo življenja«. In prav tako ji vsi mi, sstanovalcji ter vsi zaposleni v Domu sv. Lenarta, želimo obilo zdravja in mnogo lepih trenutkov, ki bodo dodatno obogatili njene spomine, ki sežejo daleč v preteklost...

Gospa Marija! Bog vas živi in bodite še naprej tako vztrajni v vsem, kot do sedaj. Hvala!

Zlatko Gričnik, direktor Doma sv. Lenarta

Marija Arih. Foto: Dom sv. Lenarta

Na poti proti novim ciljem in premikanju mej

V prejšnji številki Ovtarjevih novic smo na kratko predstavili uspešne dijake in študente Občine Sv. Jurij v Slov. gor. Med njimi je tudi magister kemije, Matevž Roškarič iz Jurovskega Dola, ki ga tokrat predstavljamo malo podrobneje.

Kemik in raziskovalec že od malih nog

Kemija je bila Matevžu, nekdanjemu učencu OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol, blizu že od malih nog. Navduševale so ga znanstveno fantastične serije in želja po premikanju meja. Kot pravi sam, je že kot otrok zelo rad raziskoval okolico, naravo, vesolje in naravoslovje na splošno.

Pripadnost kemiji je pokazal kot dijak Prve gimnazije Maribor, ko je napisal prispevek za Mladi za napredek Maribora, kasneje pa je vodil kemijski krožek na Prvi gimnaziji. Kemija pa mu je odprla tudi nove poti za raziskovanje in razumevanje drugih znanstvenih področij. Tako dilem o nadaljevanju študija ni bilo.

Študij na daljavo nova izkušnja

Kot študent zadnjega letnika se je v lanskem šolskem letu tudi on soočil s študijem na daljavo. Kljub vsemu večjih težav pri tem ni imel, saj je imel srečo, da je s predavanji za-

ključil že v zimskih mesecih. Ob tem Matevž izpostavi, da mu bo zagotovo za vedno ostalo v spomini zagovarjanje magistrske naloge, ki ga je opravil na daljavo iz domačega okolja.

Matevž Roškarič se je s svojo magistrsko nalogo podal v izboljšanje okoljske problematike

Matevž se je v njegovem magistrskem delu z naslovom »Katalitska hidrogenacija ogljikovega dioksida v metanol v prisotnosti katalizatorjev na osnovi žlahtnih kovin« lotil problematike ogljikovega dioksida (CO₂). Koncentracije tega toplogrednega plina se iz leta v leto večajo, Matevž pa meni, da bi lahko CO₂, ki nastane kot odpadni produkt tekom proizvodnje, spremenili v nekaj uporabnega. V sklopu magistrskega dela se je Matevž lotil sinteze katalizatorja paladij na cerijevev dioksidu (Pd/CeO₂).

Kemiji in ekologiji predan tudi v prihodnje

Po zaključenem magistrskem študiju kemije se je Matevž že vpisal tudi na doktorski študij kemije, hkrati pa je tudi mladi raziskovalec na Kemijskem inštitutu, kjer se bo naslednja 4 leta posvečal čiščenju voda s pomočjo heterogene fotokatalize. V tej smeri bo ponovno razvijal in ovrednotil razvite katalizatorje ter nabiral izkušnje tudi iz tujine.

Nagrade s strani občine ima večplastni pomen

Nagrada, ki jo je Matevž s svojimi dosežki prejel s strani Občine Sv. Jurij v Slov. gor. mu velika pomeni. Poleg finančnega vidika, ki mu pomaga tudi pri nadaljevanju študija v Ljubljani, ga veseli predvsem to, da sta bila vložena trud in delo opažena tudi v domačem kraju.

Foto: osebni arhiv

Prosti čas posvečen kemiji in prijateljem

Zahtevni študij in visoki cilji terjajo seveda tudi ogromno odrekovanja, tako da veliko prostega časa nima. Svoji prosti čas rad posveti druženju s prijatelji, zaradi situacije v zadnjem času v glavnem na daljavo. Seveda pa brez kemije in raziskovanja tudi v prostem času ne gre: tako si Matevž še vedno rad po-

gleda kakšno informativno-izobraževalno oddajo ter se posveča raziskovanju vesolja in opazovanju zanimivih astronomskih pojavov.

Za konec pa še zanimiva misel, ki jo je ob pogovoru zapisal kemiji predan Matevž Roškarič iz Jurovskega Dola: »Kemija je tudi nekaj magičnega, namreč pri njej nekaj sveti, počti, gori, smrdi itn. Je živa, se spreminja, odreaga na tebe.«

Dejan Kramberger

Planinsko društvo Lenart vabi

Slovenci smo zagotovo ljubitelji aktivnega preživljanja prostega časa. Lepote okoliških hribov in gora, prečudoviti razgledi segajoč daleč naokoli, dobra družba in svež zrak nam pomeni veliko. Trenutno se nahajamo v nezavidljivem času, vendar je v življenju treba sprejemati nove izzive, se jim prilagoditi in imeti načrte za čas, ko bo ta čas mimo.

Obveščamo vas, da pisarna PD Lenart z januarjem 2021 ponovno obratuje vsak četrtek, od 18. do 19 ure, z omejitvami (upoštevanjem navodil NIJZ za preprečevanje širjenja COVID-19: obvezna uporaba zaščitnih mask za nos in usta, en obiskovalec naenkrat v pisarni), zaradi podaljšanja članarine za leto 2021, oziroma prevzema markic.

Planinska članarina je veljavna od dneva včlanitve do 31. januarja in je enaka, kot lani. Poleg zavarovanja imamo s članarino še številne druge ugodnosti, kot so: 30-50 % cenejše bivanje v planinskih kočah v Sloveniji in nekaterih kočah v Evropi; cenejša planinska literatura Založbe PZS; popust pri vožnji z žičnico na Golteh, Krvavcu in Kaninu; popusti pri nakupih (Iglu Sport, Hervis, Alpina...); popusti pri Thermani Laško, Terme Krka; prevoz z vlakom po Sloveniji in drugo.

Priporočamo, da se članarina obnovi do konca meseca januarja (zaželeno na TRR društva: IBAN SI56 6100 0001 6953 522, Delavska hranilnica d. d., LJUBLJANA), saj boste s tem imeli en strošek manj, ko se boste odpravljali na turo, sicer pa najmanj 14 dni pred vašo planirano turo, saj bo le na ta način opra-

vljena registracija pri PZS. Markice lahko prevzamete v pisarni PD ali pa na prvi organizirani turi. Vnos v navezo PZS bo opravljen v najkrajšem možnem času po plačilu, neodvisno od fizičnega prevzema markic.

V PD Lenart organiziramo tri ture na leto izključno samo za OŠ otroke, zato vabim starše k vpisu otrok v planinski krožek na OŠ Lenart, OŠ Voličina, OŠ Cerkevjak in OŠ Vitomarci, o aktualnih aktivnostih bodo člani krožka obveščeni s strani mentorjev na šoli, ko bo to mogoče. Več o članarini in drugih obvestilih si lahko preberete na spletni strani PD Lenart: www.pdlenart.si. Plan tur za leto 2021 je v pripravi. Izvajati ga bomo začeli, ko bo to mogoče.

V tem času omejitve gibanja na regijo občine pa je vseeno potrebno poskrbeti, da gremo malo na zrak in vsaj na krajši sprehod. Tudi Slovenske gorice s svojim razgibanim reliefom in naravnimi danostmi nudijo veliko možnosti za rekreacijo in zdaj je pravi čas za to.

Predsednica PD Lenart Svetlana Bogojević

Pred pandemijo je bilo PD Lenart eno najbolj aktivnih društev v Slovenskih gorica. Foto: PD Lenart

Po južni Afriki

1. del

Takoj v divjino

Kljub temu, da so nenujna potovanja že nekaj mesecev precej omejena, se ob različnih priložnostih vseeno še veliko pogovarjamo o dogodivščinah s preteklih potovanj. Vsi drobni pripetljaji in nemogoče situacije vedno znova na obraze prikličejo nasmeh in vedrino, ki ju v teh časih zelo potrebujemo. Ena izmed celin, kjer so neobremenjenost, preprostost in smeh skorajda že pregovorni, je Afrika.

Ko človek že lep kos sveta obrede čisto sam, si po nekaj letih včasih zaželi tudi malo spremembe v obliki družbe. Tako sva se na nek običajen poletni večer soseda Jernej Rajh in Dani Zorko odločila, da skupaj izpeljeva eno pustolovsko potovanje po južnem predelu afriške celine. Ker se super ujameva, sva potem izpeljala še nekaj skupnih potovanj, v nekaj sestavkih pa bom predstavil najino skupno potovanje po Republiki Južni Afriki, Zimbabveju, Bocvani in Namibiji.

Za Jerneja je bilo to prvo daljše potovanje in že v naprej sem se ve-

selil prizorov, ki so zaradi kulturnega šoka neizogibno morali priti. Pristala sva v Johannesburgu v Republiki Južni Afriki in nalašč sem ga spustil naprej, da je naletel na prvi val vseh mogočih tečnežev, ki ti ponujajo vse mogoče storitve. Tako je povsod, kamor prideš, tu sva pa s svojo belo kožo še bolj izstopala. Ko je Jernej nervozno pokadil že šesti cigaret v treh minutah, sem ga končno malo potegnil na stran, da sva si šla najet avto in se podala na teren.

Potrebno je vedeti, da Republika Južna Afrika za belce nikakor ni prijazna država. V času apartheida so temnopolte ljudi sis-

Pomanjkanja delovne vneme Afričanom ne gre očitati, res pa je, da pri vsakem opravilu sodeluje celi bataljon delavcev. Foto: D. Z.

NEO

ČAS JE ZA NOVE PAKETE NEO SVET

SEDAJ TUDI Z OBILNO MOBILNO KOMUNIKACIJO!

ZA VAS PONOVO ODPIRAMO SVOJA VRATA! VLJUDNO VABLJENI V NAŠO POSLOVALNICO.

* Podrobnosti in pogoji nakupa so zapisani na www.telekom.si.

Evitel d.o.o., PE Lenapark Lenart
Ob Poleni 35, 2230 Lenart v Slov. gorica
Telefon: 051 637 600
E-mail: lenart.evitel@siol.net

Telekom Slovenije

tematično ožemali, s spremembo oblasti pa se je slika malo obrnila. Niso redki primeri, ko so bile pobite cele belopolte družine, ki so jim zasegli zemljo, pa tudi v določenih predelih večjih mest belec včasih ni vreden niti šilinga. O tem se v Evropi praktično ne poroča, v Johannesburgu pa so naju na to novi znanci redno opozarjali. Že najino stanovanje, ki je bilo sicer v eni bolj varnih četrti, je bilo obdano s tri metre visokim zidom in bodočo žico, ko pa sva iskala bankomat ali trgovino, pa sva povsod nastopala suvereno, čeprav so naju lokalci včasih gledali kot Gargamel svoje smrkce.

Srečala sva se tudi s Slovencem Tadejem, ki je s punco Viktorijo že daljše obdobje delal na terenu, povedal pa nama je, da je sploh ponoči zelo tvegano ustavljanje pri semaforjih, kjer se ropi odvijajo na tedenski bazi. Po nekaj litrih družjenja sva se odpravila domov in seveda dosledno upoštevala vse pridobljene nasvete – predvsem sva prevozila vse rdeče luči. Sicer se s tem ni za hvaliti, ampak v enem večeru sem v imenu varnosti naredil več prometnih prekrškov, kot prej vse življenje. In očitno je bilo, da tudi drugi delajo tako.

Mesta so sicer racionalno izhodišče za aklimatizacijo v neki državi, pravo dušo in pristnost pa popotnik najde na podeželju. Vseh podrobnosti in komičnih situacij seveda na kratko ni mogoče opisati, lahko pa povem, da je Jernej na večurni poti proti nacionalnemu parku Kruger poskušal malo seštevate brezkončne in nenaseljene hektarje zemlje okoli naju, na koncu pa je samo porekel: Eh.

Na pot sva si vzela tudi šotor in opremo za kampiranje, ki sva jo uporabila že tretji dan in se namestila v ogromnem kampu, ki je imel tudi lastne bazene. Od tu sva se odpravila na pohod do Blyde River kanjona, ki je s 26 kilometri dolžine tretji najdaljši kanjon na svetu, obenem pa tudi najbolj poraščen z vegetacijo. Za javnost ga sicer hitro zapirajo, a sva vedno nekako pretentala osebnice ženskega spola, da so nama pogledale skozi prste.

Kruger park je eno največjih območij v Afriki, kjer je mogoče spremljati živali v divjini. Po površini je samo malo manjši od površine Slovenije, za razliko od parkov v Keniji ali Tanzaniji pa se lahko tu po divjini podnevi voziš sam. Ker pa večino živali lahko zaradi ugodnih temperatur najdeš predvsem v zgodnjih jutranjih urah ali pozno zvečer, so se upravitelji premeteno domislili organiziranih izletov ob urah, ko se sam ne smeš prosto gibati po parku.

Na vhodu v park naju je popisal in premetel avto en poba z ogromno puško, ki ga je skoraj prevrnila v prtljažnik. Iskal je orožje in pasti, saj je krivolov zaradi nezmožnosti nadzora zelo popularen. Ko sva ga prepričala, da imava raje svinjsko ribico kot pa slonove okle, naju je oskrbel z nasveti in zemljevidom, da sva bila teh nekaj dni v parku čisto brez skrbi. Vode in hrane sva imela poln prtljažnik, kasneje pa sva se prepričala, da je za vse nujne stvari dobro poskrbljeno tudi v parku.

Takoj na začetku sva naletela na impale, ki

Lasten prevoz omogoča dostop do skritih cukrčkov ob poti – slap Berlin. Foto: D. Z.

so kot nekakšne naše srne, kmalu nato pa sva skoraj povozila trop zebra, ki so res krasne živali. Čas v parku mine, kot bi mignil. Čeprav ni priporočljivo, sva na eni točki izstopila, da se malo okrepčava, vrata na avtu pa sva imela za vsak primer odprta. Pravkar sem hotel v bližnji senci narediti nekaj posnetkov, ko zagledam ogromnega slona, ki je moral biti že kar nekaj časa v penziji. Sicer v začetku ni kazal nekega interesa, ko pa je v nekem trenutku pospešil proti nama, pa sta ga treskanje z vrati in pospešek bele puščice tako presenetila, da je presenečen obstal. Po celodnevem napenjanju oči so naju že malce pekle, saj ob raznoliki pokrajini že včasih dobivaš privide in si domišljaš, da si videl marsikaj. Kljub temu pa dvomov ni bilo, ko nama je pot na lepem prečkalo najmanj petdeset slonov. Čisto od blizu so smukali veje, se dregali in lovili mladčke, enemu pa je prišlo na misel, da bi sredi ceste opravil kar malo potrebo. Še dobro, da sem avto postavil malce nazaj, saj je to izgledalo, kot da odpreš haldrant.

Upal sem, da bova že prvi dan srečala kakšne mačke, a nama to ni bilo usojeno, sva pa videla še trope vodnih bivolov, pavijane in gnuje. Gnu je zelo zanimiva žival, saj izgleda kot da je sestavljen iz različnih živali, zato ga nekateri poimenujejo tudi klovn.

Noč sva preživela v enem izmed kampov, kjer sva postavila šotor in šla malce poizvedovat, kam se spleča obrniti naslednji dan. V načrtu sva imela nekaj dni te divjine, nato pa sva nameravala v Drakensberg (sl. Zmajeve gore) ob meji s kraljevino Lesoto, kjer naju je mikal pohod na ogled Tugele, najvišjega slapa na svetu.

Danijel Zorko

Sloni prečkajo cesto tudi tam, kjer ni zebre. Foto: D. Z.

Selitev tropa zebra ob sončnem vzhodu. Foto: D. Z.

Knjižnica Lenart – Srce informacij in domišljije v našem malem mestu

Leto 2020 je bilo kakor roman, polno zapletov in razpletov. A kolektiv Knjižnice Lenart je kakor najbolj pogumni književni junaki zagrizel vanj z vso zagnanostjo. Kulturni praznik smo obeležili z natečajem „Pravljice iz skrinje domišljije“, ki smo ga pripravili v sodelovanju s KD Babičina skrinja in Založbo Kreativna PiKA. Prejeli smo 18 literarnih prispevkov. Strokovna komisija je izbrala tri pravljice, ki so v jesenskih mesecih v sklopu likovnega natečaja dobile tudi ilustrativno podobo ter se konec leta ujele v knjižno izdajo v mini nakladi.

Z marcem smo skladno z zaprtjem vrat Knjižnice Lenart in njenih enot, odprli okna virtualnega stika z našimi uporabniki. Sredin živčav v pravljicih sobi so nadomestile virtualne pravljice, med katerimi smo predstavili tudi tri izbrane pravljice prej omenjenega natečaja. Na Facebooku smo obeleževali posebne dogodke in dneve, se spominjali pomembnih osebnosti, sledili novicam iz sveta književnosti, nudili bralne in ustvarjalne ideje, predstavljali novosti na naših knjižnih polih ter obveščali o načinu našega delovanja.

Posebno pozornost smo namenili sodelovanju z lokalno skupnostjo, saj smo zakorakali v obdobje, ko lahko le skupaj dosežemo več. Facebooku se je kmalu pridružil Instagram, kjer smo z izvirnimi fotografijami in posnetki vabili k branju. Z velikim navdušenjem pa smo pozdravili tudi našo novo spletno stran, kjer tedensko objavljamo knjižne novosti in priporočila. Prepričajte se sami na www.knjiznica-lenart.si.

V poletnih mesecih so naši prostori zaživeli in mi z njimi: pripravili smo poletno branje pod geslom „Izberi svojo barvo!“ in vsak teden vabili k branju knjig s platnicami v živih barvah. Dve soboti v avgustu smo se, v sodelovanju z Občino Lenart in poletnim utripom v našem mestu, preselili v park dr. Jožeta Pučnika ter se prelevili v pravljicne gusarje. V naših prostorih pa smo za mlade bralce pripravili Črvičkov poletni izziv in vabili k branju pustolovske zbirke Thomasa Brezine. Zaključek projekta Bralna značka za odrasle 2019/2020 se je zamaknil in svoj cilj dosegel 15. septembra, naše zveste bralce pa smo po osvojenih značkah povabili k nam na dan hoje, 15. oktobra, saj smo morali načrtovani večji dogodek odpovedati. Ob dnevu pošte smo z virtualno nagradno igro vse generacije vabili k prejemu pisma Knjižnice Lenart, ob obletnici smrti Jacka Londona pa smo pripravili likovni izziv za mlade uporabnike.

Naši uporabniki vedo, da z manjšimi razstavami in knjižnimi priporočili zapolnimo vse kotičke naše knjižnice, letos smo jih zanje ujeli v fotografski objektiv in jih preko socialnih omrežij delili z bralci. Na poseben odziv je naletela virtualna razstava knjižnih kazalk s celega sveta in „knjižna smrečica“. V sklopu Nacionalne mreže za bralno pismenost smo preko spletne aplikacije Dogodkovnik 2020 vnašali svoje dogodke in dober glas o njih širili po vsej Sloveniji. Knjižne predloge smo redno vnašali tudi na portal Dobre knjige in bogatili priporočilno tablo v knjižnici, v upanju, da se bodo mimo nje lahko kmalu sprehodili uporabniki. Sodelovali smo v spletnem dogajanju „Igraj se z mano“.

Rojstni dan Knjižnice Lenart smo obeležili s posebno video projekcijo, v sodelovanju z Darinko Čobec, Igorjem Plohom in Zoranom Šteinbauerjem. Nismo pozabili na mednarodni dan knjig za otroke, s pesmimi Danila Muršca smo obeležili tudi Noč knjige. V Tednu otroka pa smo pripravili „skrito branje“ - pripravili smo posebne vrečke s knjigami za predšolske otroke in osnovnošolce I. ter II. triade, dodali idejo za ustvarjanje in majhno pozornost. Razdelili smo 55 vrečk. Posebej pa smo se posvetili Tednu splošnih knjižnic, ko smo h klepetu povabili Agnes Kojc, se naučili pesem „Dežela

V knjižnici Lenart so bili kljub negotovi situaciji in ob upoštevanju preventivnih ukrepov zelo aktivni. Foto: Rosana Lorbek

branja“ in strnili dobronamerne misli, ki smo jih knjižničarke namenile našim bralcem. Tudi „Ta veseli dan kulture“ nam ni ušel, ob tej priložnosti smo predstavili novo sezono projekta Bralna značka za odrasle 2020/21, ki vabi k branju in smejanju. V le nekaj mesecih, ko je bilo to mogoče pa smo se odpravili na pot ter sodelovali na osrednji prireditvi ob prazniku KS Voličina, v Tednu otroka smo obiskali 11 skupin vrtcev in 3 razrede osnovnih šol v naši okolici. Na povabilo pa smo pripravili tudi virtualni kulturni dan s sprehodom po knjižnici in pravljico za učence I. triade OŠ Duplek.

December je mesec, ki je že sam po sebi pravljicen, mi pa smo na povabilo Občine Lenart, sodelovali pri obisku Božička v Lenartu ter pripravili zimsko-praznični likovni izziv in z žrebom še pred počitnicami razveselili tri mlajše uporabnike. Ob koncu leta smo s ponosom zrli na doseg objav, saj so posamezne dosegle tudi preko 5000 uporabnikov, z veseljem smo prebirali komentarje in šteli všečke. Zato si nismo mogli kaj, da ne bi o svojem delu pisali v Ovtarjevih novicah, občasno pa tudi v četrtkovi prilogi Večera in na spletnem portalu Prlekija-on.net. V želji po napredku in boljši uporabniški izkušnji smo se udeleževali virtualnih predavanj, seminarjev in posvetov. Iskali nove poti in načine. Z vnemo pripravljali naročeno gradivo, svetovali in vabili k prevzemu gradiva, predvsem pa k boljšemu počutju, ujetemu med platnicami.

Navdušeni smo, ko predstavljamo statistiko, ki se s ponosom postavi ob bok tistim iz preteklih let, ko so bila naša vrata odprta brezskrbno in na stežaj. V letu 2020 smo zabeležili 2880 aktivnih članov, 244 novih članov in 105.135 zavedenih izposoj gradiva. Ob tem smo skupaj okušali še elektronske knjige preko portala Biblos, kamor smo Vas vztrajno vabili ter prisluhnili avdijo knjigam preko aplikacije Audiobook, ki je prav tako na voljo našim uporabnikom. Božiček pa nam je prinesel še novo podobo uporabniških izkaznic in enotnih knjižnih kazalk. Cenjeni bralci, našo skupno zgodbo bomo skrbno pisali naprej, z mislijo na Vaše dobro in z željo, da bi radi brali ter nas z veseljem obiskovali. Kakor pravljica SREČNO. Kakor poezija MIRNO. Kot branje naj bo ZDRAVO. DOŽIVETO 2021!

Aleksandra Papež

Koronavirus pozitivno vpliva na bralne navade ljudi. Knjige si v Knjižnici Lenart lahko sposodite ob predhodnem naročilu. Foto: Knjižnica Lenart

Regijsko srečanje Festivala mlade literature Urška 2021 v Sveti Trojici

Festival mlade literature Urška letos praznuje 20 let. Predhodnik tega festivala je bilo Republiško srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov v Sveti Trojici, ki bo v letu 2022 praznovalo 50 let od začetka tega literarnega gibanja. Zato se je območna izpostava JSKD Lenart odločila, da v spomin na to literarno gibanje, ki se je v Sveti Trojici odvijalo 13 let, letos izvede jubilejno regijsko srečanje.

Sodelovali bodo avtorji in avtorice, stari od 15 do 30 let, ki svojega literarnega dela še niso

izdali v knjižni obliki, niti objavili v literarnih revijah oz. na drugih literarnih natečajih. Regijsko srečanje se bo tokrat odvijalo preko ZOOM aplikacije. Strokovni selektor bo Nino Flisar iz Maribora, ki bo med prijavljenimi izbral najbolj obetavna dela in jih predlagal v državno selekcijo. Na srečanju bo podal strokovno mnenje o prispelih tekstih, v nadaljevanju pa bodo avtorji prebrali svoje tekste.

Breda Slavinec

OI JSKD Lenart

Nagrajeno likovno delo Romea Štrakla

Na tematski likovni razstavi Moja krajina, ki je potekala oktobra 2020 v Galeriji Konrada Krajca v Lenartu, je bilo razstavljeno tudi nagrajeno likovno delo Romea Štrakla.

Strokovna žirija v sestavi Mario Berdič, likovni kritik in kustos, Konrad Krajnc, slikar, in Nina Šulin, profesorica likovne umetnosti in magistrica scenskega oblikovanja, je nagradila štiri likovna dela. Nagrado žirije so prejeli Liljana Cafnik, Jerneja Doler, Dani Ferlinc Danny in Romeo Štrakl. Vse nagrajence predstavljamo v Ovtarjevih novicah. Tokrat predstavljamo nagrajenca Romea Štrakla.

B. S.

Nagrajeno delo Romea Štrakla

Predstavljamo nagrajenca Romea Štrakla

Kaj vam pomeni prejeta nagrada za vaše nadaljnje ustvarjanje na likovnem področju?

Čeprav sam ne ustvarjam zato, da bi prejel nagrade, se mi vseeno zdi lepo, da moje delo opazijo tudi drugi. To pomeni, da je nekaj kar sem ustvaril, všeč še komu. Če pa mi nagrado dodeli strokovna komisija, mi to pove, da je ustvarjeno delo ne le všečno, temveč zadostuje tudi likovnim kriterijem. Vsaka nagrada je seveda spodbuda za nadaljnje ustvarjanje in tako gledam tudi na prejeto nagrado pri natečaju »Moja krajina 2020«.

Ste prejeli že veliko nagrad za svoje delo in katera?

Kot stripar ustvarjam že od začetka osemdesetih let prejšnjega stoletja. Ob vseh razstavah in objavah je bilo kar nekaj pohval in priznanj. Omenim naj svojo prvo nagrado za strip »Ars moriendi« na natečaju v Črni gori leta 1999. Strip »Leonardo« je bil izbran za najboljšega v reviji PC & mediji. Za veliko priznanje si štejem tudi izbor za enega od predstavnikov na razstavi slovenskega stripa v Angoulemu v Franciji leta 2000. Zadnja leta ustvarjam tudi na drugih likovnih področjih. Za grafiko »Kurent« sem lansko leto prejel nagrado strokovne žirije na Ex tempore Karneval Ptuj. Na razpisu za »mail Art« Umetnostna galerije Maribor sem konec leta 2020, prejel tretjo nagrado, po izboru publike, za politično obarvano delo v tehniki akvarela.

Katero vam je najljubše in vam največ pomeni?

Vsa priznanja in nagrade sprejemam enakovredno in ne bi mogel izpostaviti le ene.

Kaj vas pri ustvarjanju vodi?

Pri ustvarjanju stripov je to seveda vizualna pripoved neke zgodbe. Na likovni način želim gledalcem prikazati moj pogled na nek dogodek, zgodbo ali zgolj občutke ob besedilu za glasbo, ki je bila pogosto tema mojih stripov. Pri grafiki in slikah je motiv podoben, le da je ta »zgodba« skoncentrirana na ujeti trenutek. Pri portretih želim poleg podobnosti s portretirancem ujeti tudi energijo, ki jo le ta izžareva.

Kako dolgo že ustvarjate na likovnem področju?

Kot sem omenil, se z stripom ukvarjam že od konca Srednje šole za oblikovanje v Ljubljani. V letih med 1980 in 2010 sem ustvarjal predvsem kot stripar. Dela sem objavil v treh stripovskih albumih, *Točno opolnoči in*

ostale zgodbe (1998), *Drugi album* (2004) in *Prekletstvo tretjega albuma* (2018). Kasneje sem temu dodal tudi ustvarjanje v grafiki in slikarstvu. Najprej pod imenom Slo Pop Art, grafike večjega formata s slovenskimi motivi in nato še kot Art RoBa risbe in slike. Leta 2020 sva v Sveti Trojici s slikarko Barbaro Borlovan odprla Art RoBa atelje in galerijo, kjer vodiva likovno šolo in imava na ogled razstavo najinih del.

Zajema to področje tudi vaše profesionalno delo?

Likovnost vsekakor zajema moje profesionalno delo. Grafično oblikovanje s katerim se ukvarjam že od svoje prve zaposlitve v očetovem podjetju leta 1982, pa vse do danes v svojem podjetju Štrakl, d.o.o., je del likovnega ustvarjanja. Pri grafičnem oblikovanju je enako pomembno kot pri slikarstvu poznavanje likovnih zakonitosti. Ravno to nepoznavanje je moja največja »zamera« vse preveč izdelkom, ki nastajajo na domačih računalnikih.

Kaj menite o tem, da je likovno ustvarjanje »samotna individualna dejavnost«?

Likovnost je v osnovi res samotna individualna dejavnost, vendar sem opazil, da so umetniki večinoma zelo odprti in družabni na raznih druženjih in ex tempore. Na primer slikanje na zadnjem Ex tempore Mini Castra v Vipavskem križu, mi je ostalo v lepem spominu, tudi zaradi druženja s soustvarjalci ter medsebojnega komentiranja del in tehnik.

Lahko pa potrdim, da je delo na stripu bolj individualno. Verjetno k temu pripomore dejstvo, da je ustvarjanje stripa dolgotrajen proces in zahteva kar nekaj vztrajnosti in potrpežljivosti. Poznam kar nekaj znanih striparjev, ki so precej introvertirane osebe.

V katerih tehnikah najraje ustvarjate?

Najkrajši odgovor bi bil - v vseh. Vendar se moram spet ločiti na striparja in slikarja. Strip ustvarjam zelo klasično. Po risbi s svinčnikom nadaljujem s flomastri, ki so nadomestili tuš in rapidografe. Ne redko to risbo koloriram z akvarelinimi barvami ali barvnimi flomastri. Pri izdelavi portretov se odločam med risbo s svinčnikom in delom v akvarelni tehniki. Grafike ustvarjam v sitotisku, najstarejši tiskarski tehniki. Pri seriji slik »Kamni in morje« sem poskusil uporabiti čim več tehnik, tako so nastala dela v svinčniku, kredii, akvarelu, akrilu, flomastru, oglju, gvašu, kolažu in še kaj bi se našlo.

Ste se že večkrat udeležili likovnih razpisov JSKD?

Sodelovanje na razpisu »Moja krajina« je moje drugo sodelovanje z JSKD. Pred tem sem poslal strip na spletni natečaj »Protistrip - s stripom proti virusu«, ki je bil objavljen med prvim valom epidemije Covid-19 v letu

2020. Prav tako sem poslal grafiko na JSKD razpis za regijsko likovno razstavo »Ponovno prosto 2020«, ki pa je žal zaradi nastale situacije z virusom prestavljena na boljše čase.

Nastejte nekaj svojih vidnejših razstav?

Razstave so pomemben del vseh likovnih razstavljalcev. Tako samostojne kot skupinske so možnost prikaza ustvarjanja aktualnih del in retrospektiv. Na skupinski razstavi sem prvič sodeloval septembra 1984 v Ljubljani na razstavi »Jugoslovanski SF strip«. Prvo samostojno razstavo stripa sem imel 10 let kasneje v Mariboru. Najpomembnejše stripovske razstave so bile: »Slovenski strip« v Celju leta 1996, Angoulem v Franciji leta 2000, »Slovenski klasični« v Ljubljani leta 2009 in »Risba v stripu na slovenskem« v Ljubljani leta 2011. Grafike sem razstavljal na skupinskih razstavah v Galeriji 88 v Mariboru leta 2014 in na razstavi Ex tempore Karneval Ptuj leta 2020. Z Barbaro sva prvič skupaj razstavljala v Tovarni umetnosti v Majšperku leta 2019, nato še v ljubljanskem salonu MIK Celje in Vipavskem križu leta 2020. Najina dela so bila izbrana tudi za skupinsko razstavo akvarela »Mini Castra« v Ajdovščini leta 2020.

Kakšno je vaše življenjsko načelo?

Če ne daš vsega od sebe, se ni vredno truditi.

Breda Slavinec

KNjigoLandiJa

Če smo ravno srečno pričeli novo leto, se bo pokazalo sčasoma. Pri tem spomnimo na stari, a resnični ljudski rek: Samo da smo zdravi in da ni vojne!

V zadnji številki leta 2020 smo objavili več kot 100 let staro razglednico Cerkevjenjaka in smo spraševali po kraju in po dogodku, ob katerem je bila posneta. Objavili smo celo letnico 1914, ki pa smo jo povzeli po besedilu na hrbtni strani kartice, kjer pisec v zanimivem vabilu zapiše datum. Taka besedila so res dragocena, saj izvemo še kateri fotograf jo je izdelal, iz poštnih storitev izvemo kaj o sistemu, povežemo z zgodovinskimi dogodki, itd. Ob tem smo se naučili tudi, da so nekoč izdelovali ob večjih dogodkih razglednice, ki so jih nato pisali, dokler ni zaloga pošla. Vse to je treba oceniti, ko določamo letnice nastanka fotografij - tam ne-

kje okoli leta!? Izkazalo se je, da je bil dogodek v Cerkevjenjaku leta 1913. Fotografija je torej iz Cerkevjenjaka, in sicer sprevid zvonov.

Naš informator je bil tokrat Franc Bratkovič, ki je tudi znan dopisnik različnih časnikov, zbiratelj gradiva in velik ljubitelj zgodovine svojega kraja in celotnih Slovenskih gor. Takole piše: »Kaj bi se to dogajalo, ker bi naj šlo za leto 1914, je težko ugotoviti. Namreč leto 1914 za Cerkevjenjak ni znano po kakšnih odmevnejših dogodkih. Razen maše za pokojnim prestolonaslednikom Francem Ferdinandom, 6. julija 1914, in vpoklicem številnih mladih fantov v prvo svetovno vojno. Seveda me takrat še ni bilo, zato tega, kaj se je takrat dogajalo, ne morem vedeti. Me pa zgodovina zanima in kolikor je o Cerkevjenjaku poznam in spremljam, sklepam, da bi prej šlo za leto 1913. V tem

letu kronologija navaja več pomembnih in odmevnih dogajanj. Menim pa, da je šlo za sprejem novih petih zvonov, ki so jih nabavili od zvonarstva Grassmayer iz Innsbrucka. Z velikimi slovesnostmi so zvonove pripeljali s Ptujja, v povorki 21 kmečkih vozov. Blagoslovil jih je župnik Anton Vraz, ki je ob tem dogodku prejel diplomu častnega občanstva. Mimogrede, župnik Anton Vraz, rojen 4.

Hrbtna stran kartice

optika

GREGOR MILOŠIČ s.p.

Optika s tradicijo, znanjem in kvaliteto

- Redni zdravniški pregledi za očala
- Za izdelavo vseh vrst očal ali pregled Vašega vida nas obiščite na **Maistrovi ul.18 v Lenartu** (nasproti avtobusne postaje), ali nas pokličite na tel **02 72-06-449**

junija 1846 pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah (Voličini) in umrl 23. septembra 1918 pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah (Cerkvenjaku), kjer je tudi pokopan, je bil tretji po najdaljšem stažu cerkvenjaških duhovnikov od davnega 1612. leta do danes. Anton Vraz je sodeloval, ko ga že omenjam, tudi pri ustanovitvi Katoliškega bralnega društva v Cerkvenjaku leta 1894 in ga omenjajo med podporniki društva, ki so društvu takrat poklonili precej knjig. Morda sem malo zašel, pa mislim, da ne škodi, če se kdaj na kaj in koga spomnimo iz naše zgodovine. Me pa prav zanima kakšen dogodek je imela v mislih avtorica te rubrike. Vrnem se še v leto 1913, ker se želim navesti, da so s 1. januarjem tega leta v Cerkvenjaku odprli žandarmerijsko postajo s tremi orožniki.«

Franc, pravilen odgovor, bi rekli učitelji. Hvala za izčrpno pričevanje o dogajanju, ki

je vseprek bogato. Z objavo hrbtnih strani kartice bomo razkrili, da so bile žandarmerijske postaje pomemben element varnosti v naših krajih, saj so jih kar vabili na dogodke in posredovanje. Že Ilaunig je zapisal v svoji sodnijski kroniki, da so se v Cerkvenjaku pogosto stekli in so tudi zato tja najprej namestili žandarje.

Iz predhodne zgodbe smo ugotovili, da so v začetku 20. stoletja skoraj v vsakem kraju ustanovljali bralna društva in je bilo tudi izobraževanje v takratnih šolah močno povezano z različnimi priročniki. Nova zgodba kaže naslovnico in žig šole. Zanima nas, ali morda kdo pozna učni program kmetijstva v tem obdobju, na katerega se nanaša žig v knjigi. Kako je potekal pouk v naših šolah (npr. v Sveti Trojici), t. i. državni šoli SHS?

Marija Šauperl

FUTSAL

Državno prvenstvo v futsalu za ženske

Neodločnost v obrambi oddaljile državne prvakinje od zmage v Celju

V 8. krogu državnega prvenstva v futsalu za ženske so se tretjič v letošnji sezoni igralke Slovenskih goric pomerile z ŽNK Celje. Tokrat prvič v polni zasedbi. Državne prvakinje so se namreč v zadnjem mesecu okrepile s tremi novimi igralkami in sicer z Ines Krajnc, Živo Hanžič in Lauro Škvorc. Žal pa se tudi tokrat ni izšlo po načrtih v tekmi proti letos močni in utečeni zasedbi Celjank, kjer je motor ekipa Vanja Tanšek, ki je še v minuli sezoni nosila dres Slovenskih goric. Celjanke so po uvodnem pritisku povedle po avtogolu Klare Cene v 5. minuti srečanja, v 11. minuti so znova po neodločnosti v obrambi v vrstah Slovenskih goric domače povedle že na 2:0. V nadaljevanju so igralke Slovenskih goric prezele pobudo in rezultat znižale po zadetku Karmen Ulbin, skorajda iz sredine igrišča. Tudi 2. polčas so naše

igralke pričele zelo podjetno in si ustvarile številne priložnosti za zadetek, dvakrat se je zatresla prečka, a nasprotno mrežo niso zadele, žal pa se je v 28. minuti pripetil nov avtogol. Celjanke so nato zadele še dvakrat (Vanja Tanšek), po igri z vratarjem in z zadetkom v 40. minuti je poraz ublažila Živa Hanžič in postavila končni rezultat 5:2. Kljub porazu je vzpodbudno, da ekipa napreduje iz tekme v tekmo. Igralke Slovenskih goric zasedajo trenutno z 12-timi točkami 2. mesto na lestvici.

D. K.

Ekipa KMN Slovenske gorice kljub številnim priložnostim za zadetke ostala brez zmage v Celju. Foto D.K.

CENIK oglasnega prostora v Ovtarjevih novicah		
1/16 strani	124 x 40 mm	80,00 €
1/8 strani	124 x 84 mm	100,00 €
1/4 strani	124 x 173 mm	180,00 €
1/2 strani	253 x 173 mm	280,00 €
Cela stran	253 x 350 mm	480,00 €

K navedenim cenam se prišteva DDV.

Program SIP TV se v sistemu KKS LENART nahaja na kanalu 152, - frekvenca 626.000 MHz, v programski shemi SIOL TV na kanalu 143, T2 TV na programu 24, AMIS TV na programu 94.

Programski termini za občino Lenart:

**petek ob 18.00
sobota ob 10.00 in ob 12.00
nedelja ob 18.30**

Informacije na spletni strani:
www.siptv.si
Kontakt: info@siptv.si

OVTARJEVE NOVICE

Mesečnik Ovtarjeve novice, časopis osrednjih Slovenskih goric, izdaja Razvojna agencija Slovenske gorice. **Direktorica:** dr. Milojka Domajnko ISSN: C506-614X

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič, ovtar.urednik@gmail.com

Uredniški odbor: Edvard Pukšič, Tomaž Kšela, Dejan Kramberger, Suzana Rejak Breznik in dr. Milojka Domajnko

Naslov uredništva: Ovtarjeve novice, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart, ovtarjeve.novice@rasg.si

Fotografije: Foto Tone, avtorji prispevkov ter nekateri zunanji sodelavci, arhiv občin in RASG Nenaročeni fotografiji in rokopisov ne vračamo!

Grafična priprava in tisk: Evrografis, d. o. o., Puhova ulica 18, 2000 Maribor, 29. januar 2021

Časopis je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 1501

Naklada: 6.070 izvodov

Ovtarjeve novice lahko prelistate tudi na spletu: www.rasg.si

Vsebinske opredelitve v prispevkih so v pristojnosti avtorjev; uredništvo zanje ne odgovarja.

Izdajo časopisa v letu 2021 sofinancira
Ministrstvo za kulturo RS.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

HUMORESKA

Piše: Tomaž Kšela

Nova normalnost

»Peter, o čem razmišljaš, da si tako tiho?« je pri malici ob upoštevanju varne razdalje šivilja Marica vprašala rezkarja Petra.

»Tuhtam, kaj vse smo v življenju že «dali skozi» in preživeli,« je z varne razdalje odvrnil Peter.

»Ha, ha, ha,« se je zakrohotal mizar Tone, ki je bil med vsemi najstarejši. »Ne vem, če vidva še pomnita, kako je bilo, ko smo imeli bone za bencin.«

»Sama pa se spomnim, kako je bilo, ko smo imeli zelo visoko inflacijo. Kdor plače ni zapravil takoj, ko jo je dobil, si je čez mesec ali dva lahko zanjo kupil škatlico cigaret,« je pristavila Marica.

»Ko sem bil majhen, smo hodili po nakupe v Avstrijo, kjer je bila hrana ceneje. Na mejnih prehodih so bile kilometrske vrste, v katerih smo včasih na prehod meje čakali ves dan,« se je spominjal Peter.

»Še bolj smešno je bilo, ko je moral vsak državljan ob odhodu v tujino na meji plačati depozit,« se je zasmejala Marica.

»Lastniki pa so s svojimi avtomobili zaradi pomanjkanja bencina lahko vozili po cestah samo vsak drugi dan. En dan so po cestah vozili samo avtomobili s parnimi števili na registrskih tablicah, drugi dan z lihimi števili in tako naprej,« je smeje dejala Marica.

»Se spomnita, kako so nam v času

finančne in gospodarske krize skrajšali delovni čas na šest ur dnevno, ha, ha,« je dodal Tone. »Sedaj pa nas silijo, da ostanemo doma in delamo od doma.«

»Da, da, marsikaj smo že preživeli, vendar pa tega, da bomo imeli policijsko uro, zares nisem pričakoval,« je zmajal z glavo Peter.

»Še manj pa smo si predstavljali, da bomo po svetu hodili z maskami in da bodo zaposleni v domovih za starejše in v bolnišnicah delali v skafandrih, kot kakšni vesoljci,« je dejal Tone

»Če bi nam pred letom in pol kdo rekel, da si bomo roke umivali petkrat na dan, bi se mu vsi smejali. Danes pa si jih umivamo desetkrat na dan, pa je še vedno premalo, da bi ustavili širjenje virusa. Zares živimo v težkih časih,« se je pridušal Tone.

»No fanta, ne jezita se. Raje pomislita, kako se bomo čez leta spominjali, kako smo živeli v času epidemije. Star pregovor pravi, da kdor hudega življenja ni skusil, ne ve niti, kakšno je lepo.«

»Marica ima prav,« je dejal Peter. »Različnih gospodarskih, finančnih, vladnih, zdravstvenih, okolijskih ter drugih kriz in afer smo imeli in imamo pri nas že leta in leta toliko, da smo že skoraj pozabili, kakšno je življenje v normalnih časih. V resnici postaja življenje v kriznih razmerah naša nova normalnost.«

Smeh je pol zdravja

Pripravilja T. K.

Način prehranjevanja

»Pojeste veliko mesa?« je zdravnik vprašal starejšega pacienta.

»Mesa sploh ne jem.«

»Ste vegetarijanec?«

»Ne.«

»Kaj pa ste potem?«

»Upokojenec.«

Strah pred virusom

»Pepček, zakaj ne nosiš maske? Se nič ne bojiš novega koronavirusa?« je učiteljica vprašala Pepčka.

»Ne, ne bojim se ga.«

»Zakaj pa ne?«

»Ker je kitajski. Bal bi se ga samo, če bi bil originalen.«

Najboljša fotografija

»Danes sem si naredila profil na Facebooku in nanj naložila svoje fotografije,« je babica dejala vnučki.

»Babica, nisi že malo prestara za to.«

»Ne. Tisto fotografijo, ki bo dobila največ všečkov, mi boste dali na spomenik na grobu.«

Domača naloga

»Jutri naj pride v šolo tvoj dedek,« je po pregledu domače naloge Pepčku rekla učiteljica slovenščine.

»Ste morda hoteli reči, naj pride v šolo ata?« je nejeverno vprašal Pepček.

»Ne, naj pride kar dedek, da mu povem, kakšne napake je naredil njegov sin, ko ti je napisal domačo nalogo.«

Zaupanje

»Kaj meniš o boju proti epidemiji?«

»Popolnoma zaupam našim politikom.«

»Zakaj?«

»Če jim je doslej uspelo uničiti že vse, bodo uničili še novi koronavirus.«

Babici

»Moj mož že pol leta ne kadi, ne popiva, ne hazardira in ne preganja drugih žensk,« je ena babica dejala drugi.

»Je že dolgo v komi?« je zanimalo drugo.

Poslušen otrok

»Pepček, koga ti doma bolj poslušajš – mamo ali očeta?« je učiteljica vprašala Pepčka.

»Mamo.«

»Zakaj pa mamo?«

»Zato, ker več govori.«

V raju

Mož in žena, ki sta oba dočakala nekaj več kot sto let, sta se po smrti znašla v raju, kjer je bilo vse čudovito. Izenada je mož ženo udaril po glavi.

»Dragi, kaj je s tabo? Nikoli doslej nisi dvignil roko name.«

»Trapa trapasta. Če ne bi ti tako propagirala zdrave hrane, bi midva lahko tukaj uživala že najmanj trideset let.«

**LAS OVTAR
SLOVENSКИH GORIC**

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

13. redna seja Upravnega odbora LAS Ovtar Slovenskih goric

Devetnajst članov Upravnega odbora LAS Ovtar Slovenskih goric se je 6. januarja 2021 udeležilo 13. redne seje, ki je tokrat zaradi ukrepov Vlade RS za preprečevanje širjenja novega koronavirusa potekala preko aplikacije Microsoft Teams. Na začetku so soglasno sprejeli oz. potrdili dnevni red in po njem nadaljevali sejo. Soglasno so potrdili vse predhodne zapisnike. Upravnemu odboru so bile s strani vlagateljev predstavljene operacije prejete na 3. Javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric ESRR – 2. rok. Soglasno sta bili potrjeni dve (2) operaciji, prikazani v spodnji tabeli:

Zap. št. vloge	Naziv operacije (akronim)	Povprečna ocena	Sofinanciranje v EUR
10	Igrajmo se	64,3333	28.403,07
8	Cerkvenjak na dotik	63,6667	10.902,00

Soglasno je bila potrjena tudi sestava Ocenevalne komisije v sestavi: 10 članov, 3 nadomestni člani. Upravnemu odboru so bile predlagane spremembe rokov za oddajo vlog na javne pozive. Soglasno je vseh 19 prisotnih

potrdilo, da se podaljšata 3. rok za oddajo vlog na 4. Javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric – sklad EKSRP na 25.2.2021 in 3. rok za oddajo vlog na 3. Javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric – sklad ESRR na 17.3.2021. Predlagan je bil sklic korespondenčne seje Skupščine LAS za neposredno potrditev operacije OVTAR NA RAJŽO GRE, za nadomestne volitve člana UO iz gospodarskega sektorja in za pripravo poročil LAS, kar so vsi prisotni člani soglasno potrdili. Člani Upravnega odbora so bili seznanjeni z aktualnimi podatki o črpanju sredstev in delovanjem LAS Ovtar Slovenskih goric.

M. G. in T. K.

Četrta sprememba Strategije lokalnega razvoja

LAS Ovtar Slovenskih goric je konec leta 2020 s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) prejela dodatnih 265.954,66 EUR, ki jih bo skupaj s še ostalimi razpoložljivimi sredstvi razpisala v letu 2021. Višina razpisanih sredstev bo znana ob sami objavi javnega poziva. Sredstva so namenjena za sofinanciranje operacij v letih 2022 in 2023.

Predpogoj za objavo novega javnega poziva

za črpanje sredstev iz sklada ESRR je tudi potrjena 4. sprememba Strategije lokalnega razvoja LAS Ovtar Slovenskih goric, v kateri se mora v finančni okvir predhodno vključiti dodeljena dodatna sredstva sklada ESRR v programskem obdobju 2014 – 2020. Sprememba Strategije lokalnega razvoja LAS Ovtar Slovenskih goric se vložijo do konca marca 2021.

M. G. in T. K.

Spremembe rokov za oddajo vlog na javne pozive las ovtar slovenskih goric

Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., vodilni partner pogodbenega partnerstva LAS Ovtar Slovenskih goric, vas obvešča, da sta v teku javna poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin: Benedikt, Cerkvenjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v

Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino – LAS Ovtar Slovenskih goric, v letih 2020 in 2021, sofinanciranih iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Za 4. javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric – sklad EKSRP, ki je bil objavljen 20. aprila 2020, se je prvi rok iztekel 1. 7. 2020, drugi rok za oddajo vlog se je iztekel 2. 9. 2020, tretji (zadnji) rok za oddajo vlog je do 25. 2. 2021.

Za 3. javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric – sklad ESRR, ki je bil objavljen 29. maja 2020, je bil prvi rok za oddajo vlog 15. 7. 2020, drugi rok za oddajo vlog se je iztekel 7. 10. 2020, tretji (zadnji) rok pa je 17. 3. 2021.

Prijavitelji morajo svoje vloge oddati kot priporočene pošiljke do datuma, ko se izteče

rok za oddajo vlog po posameznem pozivu, do 24. ure, prevzem osebno dostavljenih vlog je možen na sedežu LAS do istega dne do 13. ure. Informacije o javnem pozivu so na voljo na sedežu LAS in po telefonu: 059 128 773, 051 660 865. Za osebno konzultacijo na sedežu LAS je obvezna predhodna najava in uskladitev termina. Vprašanja lahko naslovite tudi po elektronski pošti: info@lasovtar.si.

Celotno besedilo javnega poziva in razpisna dokumentacija po obeh javnih pozivih sta objavljena na spletni strani www.lasovtar.si.

M. G. in T. K.

play.google.com/klopotec

Android

iOS

**SPOZNAJTE LOKALNE
PONUDNIKE V SLOVENSКИH
GORICAH IN PRLEKIJI!**

Prenesite si mobilno aplikacijo KLOPOTEC BREZPLAČNO!

Stanje črpanja LAS Ovtar Slovenskih goric

V spodnjem grafu je prikazana uspešnost črpanja sredstev za izvajanje operacij (Ukrep 19.2) za sklad ESRR in sklad EKSRP v programskem obdobju 2014 2020, na dan 31. 12. 2020.

Od skupaj 74 operacij jih je že 33 zaključenih, za 7 operacij so bili oddani zahtevki za izplačilo na AKTRP oz. MGRT. V potrjevanju pri organu upravljanja je 16 operacij, za 18 operacij pa so izdane odločbe oz. podpisane pogodbe in so v izvajanju.

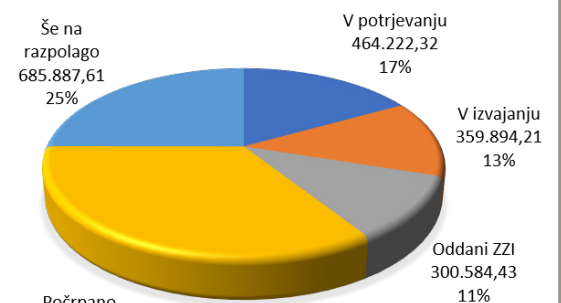
To pomeni, da je bilo počrpanih že nekaj več kot tretjina sredstev, kar znaša 936.757,64 EUR, oddanih zahtevkov za izplačilo je za več kot tristo tisoč evrov, na razpolago pa je še 25 % sredstev.

Za sofinanciranje operacij iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) je počrpano že 37 % sofinancerskih sredstev LAS. Na razpolago je še 38 % sredstev, kar znaša 554.206,81 EUR. V ta znesek so že vključena dodatna sredstva, ki jih je LAS prejel s strani MGRT.

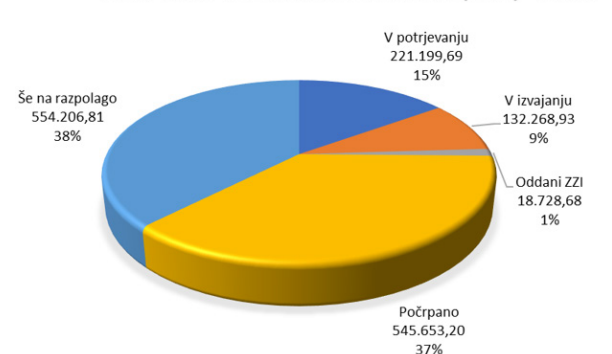
Za sofinanciranje operacij iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) je v programskem obdobju 2014-2020 na voljo 1.196.880,97 EUR. Počrpanih je bilo že 25 % sredstev, na razpolago pa je še nekaj več kot četrtina sredstev. V potrjevanju na AKTRP in v izvajanju pa je skupaj še za 30 % sredstev.

Milena Grabušnik

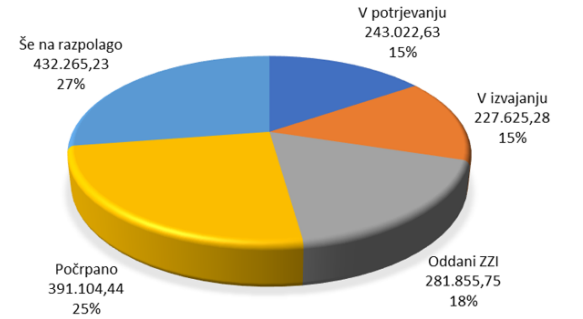
PODPORA ZA IZVAJANJE OPERACIJ (19.2)

PODPORA ZA IZVAJANJE OPERACIJ (19.2) - ESRR

PODPORA ZA IZVAJANJE OPERACIJ (19.2) - EKSRP

PONI Podravje

V sklopu projekta Podjetno nad izzive – PONI Podravje bo Razvojna agencija Slovenske gorice (RASG) v obdobju med 2021 in 2023 zaposlila in usposobila 13 bodočih podjetnikov. Program je namenjen osebam, ki imajo podjetniško idejo, vendar imajo težave pri njeni uresničitvi. RASG bo za 4 mesece zaposlila ustrezne kandidate ter jim z mentorstvi in izobraževanji omogočila pridobitev vseh znanj za samostojno podjetniško pot.

Prvi javni poziv se je zaključil 22.1.2021, naslednji poziv pa lahko pričakujete v aprilu ali maju. Za vse informacije smo na voljo na poni@rasg.si ali na 051 368 118.

RASG

3. korespondenčna seja Skupščine LAS Ovtar

Tretja korespondenčna seja Skupščine LAS Ovtar Slovenskih goric je potekala od 8. 1. 2021 do 13. 1. 2021. Člani Skupščine so glasovali o potrditvi operacije za neposredno potrditev z nazivom Ovtar na rajžo gre. V Upravni odbor je bila kot pred-

stavnik gospodarskega sektorja na mesto Tanje Vintar izvoljena dr. Milojka Domajnko. V roku je glasovalo 24 od 37 članov Skupščine LAS. Oba predloga sta bila soglasno potrjena.

Tanja Kosec